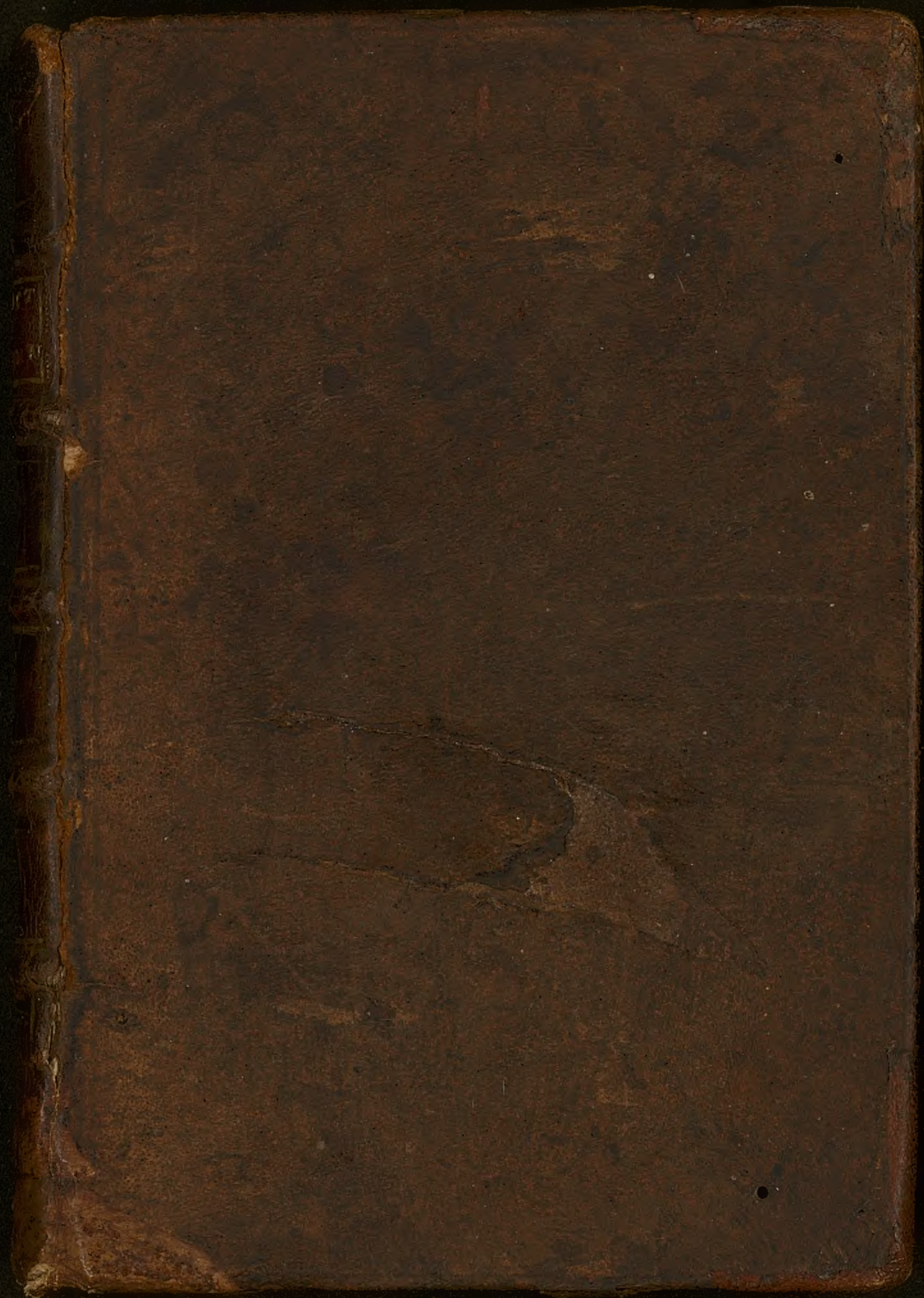
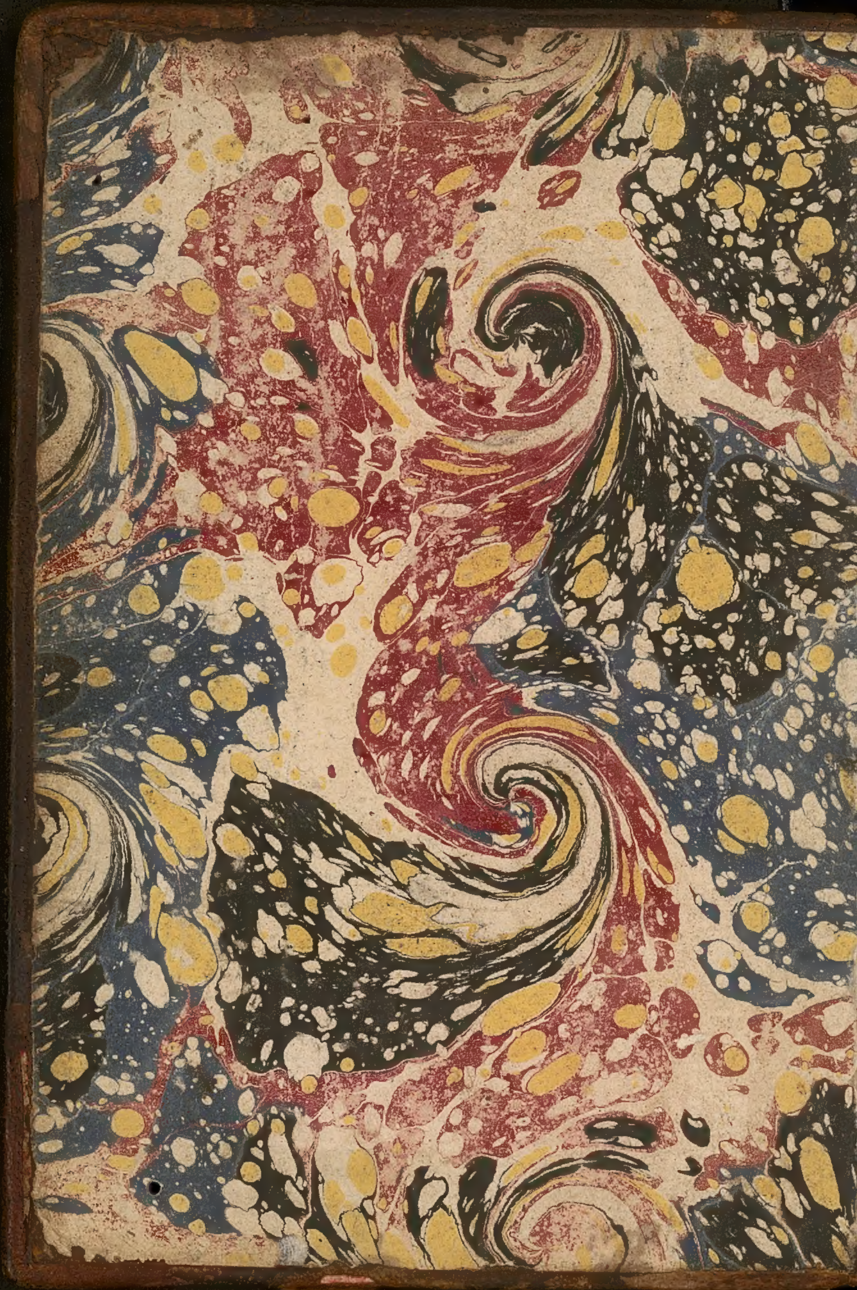

Pharmacopée
manuscrit inédit.

Tractatus
De
formulis, Scriptis
Sub Dno
De
Lazerme
Monspeliensium Regio antecessore
an. 1736.

In usum
J. Dasieu Carbiensis

Index formularum

ordine alphabetico

Amigdalatum - - - - - - - - - - pag. 100.
Apozema diureticum - - - - - - - - - - 53.
Apozema diureticum refrigerans - - - - 57.
Apozema cephalicum - - - - - - - - 58.
Apozema alterans diaphoresim leviter movens 59.
Apozema emenagogum - - - - - - - - 60.

Bolus purgans - - - - - - - - - - - 140.
Bolus validius purgans in hydrope adhib. 141.
Bolus anti-venereus in gonorrhaea adhib. ibid.
Bolus anti-venereus salivacem promovens 142.
Bolus narcoticus. - - - - - - - - - - ibid.

Balneum emolliens - - - - - - - - - - 187.
Balneum pter siccans et corroborans - - 188.
Balneum adstringens - - - - - - - - - 190.
Balneum vires reficiens in ai deliquio - 191.
Balneum pter debiles corroborans - - - ibid.

Cremor hordei - - - - - - - - - - - 97.
Cremor oriza - - - - - - - - - - - - 99.
Confectio quid sit et quomodo parata - - - 142.

Conserva rosarum - - - - - - - - - - - - 130.
Conserva radicis enull. Campano - - - - idem
Clyster ad alvum laxandam - - - - 171
clyster emolliens et laxans vulgaris - - ibid.
clyster magis purgans - - - - - - - - - ibid.
clyster validé purgans et irritans, in apoplex. 172.
clyster alvum laxans in ren. et vesica inflam. ibid.
clyster in diarrhea biliosâ - - - - - - - - 173.
clyster in Disenteriâ - - - - - - - - - ibid.
clyster in Disenteriâ Suppuratâ - - - - ibid.
clyster irritaões intestinor sedans - - - - 174.
clyster nutriens seu alibilis - - - - - - ibid.
clyster Carminans - - - - - - - - - - - ibid.
Collyrium ad ophthalmiam - - - - - - - 207.
collyrium visum Corroborans - - - - - - 208.
Collyrium maculas corneæ resolvens - - - ibid.
Collyrium Corneam debilem firmans - - 209.
collyrium panniculum et ocul. excrescent. resolvens ibid.
Collyrium Lanfranci - - - - - - - - - - 210.

Cataplasma

index

Cataplasma anodinum seu de micâ panis . 211.
cataplasma resolvens - - - - - - - - - - ibid.
Cataplasma suppurativum - - - - - - - 212.
Cataplasma tumores duros lenens et resolv. ibid.
Ceratum ad id - - - - - - - - - - - - - 226.

~~Emulsio vulgaris - - - - - - - - - - 96~~
~~emulsio refriger. et viar. urinae dolores leniens ibid.~~
Decoctum febrifugum - - - - - - - - - 74.
decoctum febrifugum amarum dictum - - ibid.
decoctum vermifugum seu anthelminticum - 75.
decoctum sthomachicum - - - - - - - - 76.
decoctum carminativum - - - - - - - - 77.
Decoctum vulnerarium - - - - - - - - 78.

Emulsio vulgaris - - - - - - - - - - 96.
emuls. refriger. et viar. urinae dolores leniens - ibid.
Elixirium sthomachicum ad vires reficiend. 119.
Electuarium qd - - - - - - - - - - - 122.
Extractum aperiens et hydragogum - - - - 134.
extractum febrifugum - - - - - - - - - 133.

Index

Embrocao q. sit - - - - - - - - - - - - - - - 196.
Emplastrum de ranis vulgò de vigo cum mercurio 228.

fotus emolliens et Laxans - - - - - - - - - 192.
fotus adstringens - - - - - - - - - - - 193.
fotus resolvens - - - - - - - - - - - - - - 194.

gelatina vulgaris - - - - - - - - - - - - 143.
Gelatina viperar. - - - - - - - - - - - - 147.
gelatina ribeziorum - - - - - - - - - - - 148.
Gargarisma ad dolorem sedand. a faucium inflamm. - 203
gargarisma fauces refrigerans et adstringens - 204.
gargarisma ductus salivales constringens - ibid.
gargarisma resolvens - - - - - - - - - - - - 205
gargarisma ad ulcera oris detergenda - - - - ibid.

hydromel ad tussim sedandam - - - - - - 124.
hydromel sputor. ejectionem juvans - - - ibid.
hydromel in pulmonum suppuraoe - - - 125.

julapium refrigerans - - - - - - - - - - - 50
julapium refrigerans tussim sedans - - ibid.

julapium

Index

julapium pro dolore faucium et pectoris - 51
julapium narcoticum - - - - - - - ibid.
julapium adstringens - - - - - - - - 52.
julapium antihistericum - - - - - - - 53.
julapium Cardiacum - - - - - - - - ibid.
juscullum pulli refrigerans - - - - - 80.
jusculum Sanguinem Diluens et Incrassans - 81.
jusculum bechicum seu pectorale - - 82.
jusculum in pulmonum suppuratione - - - 83.
jusculum alterans Cancror. fluviat. - - - ibid.
jusculum sthomachicum seu amarum - - - 84.
jusculum cephalicum seu antiepilepticum - 85
jusculum adstringens - - - - - - - - 86.
jusculum diaphoreticum seu viperarum - - ibid.
jusculum balneo-mariae - - - - - - - - 89.
jusculum aperiens - - - - - - - - - - - 91.
jusculum aperiens balneo-mariae paratum - 92
injectio ad hemorragiam uteri - - - - - 177.
injectio pro tumore uteri Canceroso - - - 178.

index.

injectio ad detergendum uteri ulcus - - - - 17[illegible]
injectio ad corroborandam uterum laxam ibid
injectio ad abscessum aurium - - - - - - - 20[illegible]
injectio dolorem leniens in meatus auditor. inflam. 20[illegible]
injectio pro ulceribus sordidis - - - - - - - ibid
injectio ad fibras ani laxand. et lubricand. 20[illegible]

Lac vaccinum ebutyratum - - - - - - - 104.
Looch ad tussim sedandam - - - - - - - - 128
Looch expectorationem promovens - - - - 129
Looch incidens sputa viscida - - - - - - - 130.
Looch ad sputum sanguinis - - - - - - - - 131.
Litus emolliens - - - - - - - - - - - - - 197.
Litus ad dolores rheumaticos - - - - - - - ibid.
Litus in arthritide - - - - - - - - - - 198.

Opiata aperiens - - - - - - - - - - - - - 132.
opiata aperiens et hydragoga - - - - - - 133.
opiata aperiens et benigné purgans - - - - 134.
opiata stomachica - - - - - - - - - - - - 135.

index

opiata absorbens - - - - - - - - - - - 136.
opiata adstringens - - - - - - - - - - - 137.
opiata anti-epileptica - - - - - - - - - 138.
opiata anti-venerea - - - - - - - - - - 139.

Poo purgans - - - - - - - - - - - - - - 7.
poo purgans ptizana regia dicta - - - ibid.
Poo purgans in inflamm. ventricul. et intestin. 8.
poo. purg. in respiratio. et urin. difficultate - - 10.
Poo purg. in inflammatione pulmonum - - ibid.
poo. purg. in sthoic debilitate et diarrhea - - 12.
Poo. purg. in Diarrhea serosa - - - - - - - 13.
Poo purg. in Diarrhea biliosa - - - - - - 14.
Poo. purg. contra affectus cerebri a sanguine spisso oriund. 15.
Poo purg. catartico-emetica - - - - - - - ibid.
Poo. purgans hydragoga - - - - - - - - 16.
Potio cardiaca - - - - - - - - - - - - 19.
poo. card. in sthoic debilitate - - - - - 20.
Poo sudorifica - - - - - - - - - - - - 24.

Index

Poo. Sudorif. in pluritid. et peripneum. - - 36.

Poo. Contra vermes - - - - - - - - - - - 32.

Poo. Diuretica Calida - - - - - - - - - - 38.

Poo. diuret. in renum inflaminaoe - - - - 40.

Poo. absorbens - - - - - - - - - - - - - 42.

Poo. adstringens - - - - - - - - - - - - 43.

Poo. emetica - - - - - - - - - - - - - - 44.

Poo emetica blanda - - - - - - - - - - - 47.

Poo. emetica in Disentaria - - - - - - - 48.

Ptizana refrigerans vulgaris - - - - - - - 62.

Ptizana refriger. sanguinis ardorem demulcens 63.

Ptizana pectoralis - - - - - - - - - - - - ibid.

Ptizana pectoralis ad Catharrum ferinum - 64.

Ptizana sanguinem incidens, vulgo decoct. alb. - - 63.

Ptizana diuretica Calida - - - - - - - ibid.

Ptizana lactem suppressum evacuans - - - 66.

Ptizana diuretica refrigerans - - - - - - 67.

Ptizana diur. frigid. sitim sedans - - - - ibid.

Ptizana refrigerans urinas movens - - - 68.

Ptizana aperiens diuret. in asthmat. et pulm. inflatae 68.
Ptizana adstringens - - - - - - - - - - ibid.
Ptizana sudorifica antivenerea - - - - - - 69.
Pulvis Cornachinus seu ex tribus - - - - 138.
Pulvis purgans contra vermes - - - - ibid.
Pulvis cachecticus - - - - - - - - - - - - 139.
Pulvis aperiens - - - - - - - - - - - - ibid.
Pulvis absorbens - - - - - - - - - - - 160.
Pulvis adstringens - - - - - - - - - - - } ibid.
Pulvis emeticus - - - - - - - - - - - - }
Pillulae purgantes - - - - - - - - - - - - 162.
Pillulae hydragogae - - - - - - - - - - - 163.
Pillula emetica - - - - - - - - - - } ibid.
Pillula antivenerea - - - - - - - - - }
Pillula narcotica - - - - - - - - - - 164.
Pillulae adstringentes - - - - - - - - } ibid.
Pillulae histericae - - - - - - - - - - }
Pessarium ad menses promovendos - - - - 182.
Pulvis ossa carie affecta desquamans - - 231.

Pulvis Labia vulnerum Dura consumens - 232
pulvis radices sarcomatum venereor. extirpans
pulvis vulnera exsiccans . . . . ibid.
pulvis fissuras cutis leniens et sanans - 233.
Pulvis causticus - . - - - - - - - - 234.
pulvis ad dentes Dealbandos - - - - 235.
pulvis ad fœtorem dentium - - - - ibid.
Pulvis adstringens - - - - - - - 236.

De Cauteriis - - - - - - - - - - ibid.

Finis

Tractatus de

Tractatus de formulis

Quaecumq. praescribuntur remedia ad morbos sanandos, sub certâ quâdam et determinatâ formâ praescribuntur, quam formulam medici nuncupari solent: formula vero nil aliud est quam modus varius sub quo remedia exhibentur: sive haec simplicia sint, sive composita, seu pluribus miscellâ et compositione fiant: harum autem formularum scientia medico non parum necessaria est, ne male praeparata remedia praescribat, et idcirco finem propositum non assequatur; extra omne dubium est medicamentum optime indicatum, tempore convenienti exhibitum, nullius tamen utilitatis esse si male praeparetur quo circa medicus hanc quoque therapeuticae partem callere debet, si officio suo fungi perfecte cupiat. — —

Ut autem is formularum tractatus certa methodo procedat ad clariorem doctrinam remedia duplicitate considerare placuit. 1° quoad formam in qua scribentur, 2° quoad partes quibus applicantur. Remedia priori modo considerata, sunt liquida, mollia, et solida; 2° vero modo, sunt interna quae ore assumpta, per vias cibi et potus ad sanguinem traducuntur, media quae in aliquam cavitatem ut vaginae, recti, meatus urinarii, vesicae, oris, narium, &c. immittuntur. externa demum quae corporis superficiei applicantur. hic igitur tractatus tres partes complectetur, 1a erit de remediis internis, tam liquidis mollibus, quam solidis, 2a de mediis, 3a denique, de externis —

Pars prima
De Remediis Internis

Remedia interna ea sunt quae ore assumpta per vias cibi et potus ad sanguinem traducuntur. oritur remediorum internorum ad sanguinem —

integrè et totum ō traducit, hujus portio sæpè p̄ fistulam intestinalem ad anum quoq., pervenit, ut exemplo purgantium patet; sufficit igitur ut si remedium totum ad sanguinem ō traducitur, ejus portio ad ipsum saltem perveniat.

Sectio 1a.

De Remediis internis Liquidis

Caput 1um.

De potione purgante

Potio vox ē in genere significans omne medicamentum Liquidum quod ore assumitur. vulgò tamen a medicis Constringitur ad significandum ō nulla Remedia sub forma Liquidâ prescripta, intus assumenda, ut sunt purgans, cardiaca, sudorifica, Contra vermes &c.

Potio purgans infusione, decoctione, et dissolutione vulgò paratur; radices, Cortices

4 Ligna, semina, quoq. et fructus — decoquuntur v. infundunt, flores vero — vero infundendi, solvuntur vo gummi, — salina corpora et tinctoria tam mollia — quam solida, variaq. arte chimica — praeparata; in potione purgante diluuntur syrupi variiq. pulveres, resinae vo in — potione purgante o solvuntur, idcirco eas aut formâ solidâ exhibere, aut pulveratas tali liquidi convenientis diluere — oportet, ut deglutiri possint. —
Dum potio purgans infusione paratur, infusio per noctem super cineres in liquido calente, si in aquâ frigidâ fiat, requiritur +ii aut +v horar. spatium ut infusio fiat: flores vero per breve temporis intervallum infundendi — praesertim in liquido fervente.
Quoties medicus considerare debet medicamina ex quibus potio purgans paratur, et aquam —

servare proportionem cum liquido in quo infunduntur, decoquuntur, aut solvuntur, ne pro purgans, aut debilior, aut fortior, spissiorque sit, et nauseam moveat cum anxietatibus, sine ullo aegrotantis commodo.

Demum ad quantitatem seu Dozim attendendum est; et varia ea est juxta aetatem aegrotantis. Dozis in adultis ea est ab ℥vi, ad ℥viii. et proportione data in infantibus minuitur: si ad ℥iii vel iiii exhibeatur, vix evacuationem movet, ut saepius observatione compertum est —

Paratur pro purgans mitior vel fortior juxta medici intentionem: Catartico-emeticum dicitur, si vomitorium quoddam addatur; harum prorum plura nunc proponentur exempla.

Pro purgans ad Cruditates primarum viarum eliminandas, et ut vulgo purgari solet. —

℞. Senn. mund. ℥ii Rhei. Contus. ℈ — tart. solub. ana ℨi. Summitat. absynth. p. i. Coq. in aq. font. s.q. In Colat. ℥vi. — dissolv. mann. Calab. ℥ii. f. poo. —

Nota 1° quamvis haec formula sit potionis purg. vulgaris, omnibus tamen non convenit. quidam enim sunt qui ob acutissimum intestinorum sensum, sola manna, vel Rheo, purgentur, et si Senn. iis praescribatur, mox ejiciunt cruentas, cum gravissimis torminibus ventris, alii vero sunt qui senna, Rheo, et manna minime purgantur, his addere oportet aut jalap. aut diagrid. aut electuar. diacarth. prudens ergo medicus ut primum ad aegrum accedit, ab ipso sciscitetur utrum facile vel difficile moveatur. —

Na. 2° mutanda est formula potionis purgantis juxta variam Cruditatum speciem sive indolem, tum etiam majorem vel minorem intestinorum sensum, itaque in signis —

proprius notat medium Laberia in sthomaco et intestinis Cruditates amaras si aquae tprasamento fervidiori sit praeditus si aliunde ardorem in praecordiis sentiat, si urinas flammeas cum aliquo doloris sensu excernat, si siticulosus sit, demum si calor totius corporis major quam pro solito more, sequens parato poo purgans.

℞ tamarind. ping. ℥ß: sem. lin. p: i. Coq. in aq. font. ad ℥viii.

℞ Rhei. Contus. ʒi. Cremor. tartar. ʒß: Coq. in decoct. supra praescripto. in Colat. dissolv. mann. Calabr. ℥ii ßß. poo. —

Vel seq. infusione parata in aquâ frigidâ ptizana purg. vulgo Regia dicta:

℞ senn. mundat. ʒß. semin. Coriandr. Contus. p. i. Cinnamom. ttillum, Limon. in frustul. cet. no i. infunde p hor xv. in aqua font. frigid. ℔ i. mane, dissolv. mann. Calab. ℥iii. ßß. poo pro 2. dos. —

℞ mannam cc. solutam in mortario cum pistillo, hoc modo cm. solvitur ut in aq. fervente. Cursus a 1ª Dosi ad 2am. — erit tum intervallum 2. hor. jusculum non e exhibendum nisi elapsâ 1ª aut alterâ horâ post 2am. Dosin.

Quoties exhibetur potio purgans, jusculum exhibendum quoq. e duabs aut tribus hor. potionem assumptam, jusculum vero non dt. esse pingue, ne ptib. suis oleosis pinguioribus, et crassioribus, ptes purgantium inviscando; evacuaoem minuat aut impediat. — Jdcirco jusculum parandum aut pull. juniori, aut carne vitulin. v Chicor. et Borragi. alterandum e. jdcirco — nulli solent pro jusculo thé accipere.

Potio purgans mitis in inflammatione ventriculi et intestinorum

℞ pulp. Cass. recent. à clann.
extract. ℥ii. Semin. lin. Contus.
et flor. malv. @. p. i Coq. leviter
in seri lact. clarificat. v aq. pull.
℔ ii. Col. pro 2. dos. in 1ª Dissolv.
mann. Calabr. ℥iss. f. poo. —

pᵃ si manna o adhibeatr et poo ttum
pulpâ Cass. componatr, tunc Dicitr —
Dilutrum Cassia.

Nª 2º in inflammaoe ventriculi
potissimum et intestinorum Jam factâ,
dum accidit necessitas exhibendi poonem —
purgantem, ut si bilis v Cruditates in
primis viis fuerint Collectæ, sæpe exhibetr —
Dilutum Cassiæ ad plures Dos: ita ut
alibet Dosis ℥ss. v ʒvi pulpæ Cassiæ —
Contineat.

Nª 3º si inflammao intestinorum
disenterica fuerit, 1ª Dos. poois purgant.

10 suprà praescripto, hypecacuan. ad gr. xv. v xx. addi pt.

Dosi purgans in Nephritide, inflammatione ureterum et vesicae, et urinae difficultate praescribenda.

℞. fol. parietar. m. i. semin. lin. et Liquirit. ana ʒi Coq. in aq. font. s. q. -

℞. medull. Cass. Recentèr è Cann. extract. ℥i. flor. violar. p: i. Coq. levitèr in decoct. suprà praescripti ℥viii. in Colat. dissolv. mann. Calabr. ℥ii. ft. potio.

Dosi in inflammatione pulmonum exhibenda

℞ mann. Calab. ℥iii dissolv. in decoct. fol. Borrag. ℥viii. Col. ft. potio.

Haec potio purgans mitè admodùm expurgat cruditates primarum viarum, incidit tn

sanguinem et sputorum maam, idcirco saepe fit ut quamvis leviter, et fere nullatenus purgat, o mediocriter aegris levamen affert, sputa copiose promovendo, sicq; pulmones veluti expurgando.

N.a hoc purgans adhibetur quoq; in catharro pulmonum gravi, qui vulgo ferinus nuncupatur; a ardorem thoracis, tussim molestam et siccam, et febriculam comites ht. interim si praevaleat ardor et siccitas thoracis, qui ardor erethismum quemdam fibrarum ductuum trachaealium judicat, tunc convenit huic pooni addere ol. amigdal. dulc. sine igne parat. ad ℥ii. v iii. hoc enim oleum vias sputorum lubricat, fibras ductuum trachaealium rigidas, nimiumq; tensas emollit; hoc poo convenit adhuc in sputo cruento, quamvis o praescribend. sit poo purg. nisi sputo cohibito. q̄doq; fit ut diutius perseveret, sicq; poo purgans e —

praescribenda ad benigne expurgandas — Cruditates 1^{arum} viarum, ut Caetera auxilia opportune adhiberi possint. —

Si in inflammatione pulmonum, aut sputo Cruento signa observentur, Cruditates in 1is viis Collectas indicantia, additur Alkanna ad ℥i. tunc Alkanna infundend. et in majus infus. ℥viii. solvitur mann. —

Verum si inflammatio pulmonum Cum febre putrida Complicetur, tunc additur tartar. stibiat. a gr. iii ad vi. ita ut nullum pertimendum sit Damnum ab emetico sic exhibito, Cum emeticum vires suas exerat in 1is viis, denique potest addi pulp. Cass. ut sic magis temperetur emetici actio.

℞ oo. purg. in stomachi debilitate a frequenter diarrhoeam, sibi adjungit. —

℞ Fol. absynt. min. Camædr. et Centaur. min. ā. pugillos ii. Coq. in aq. font. s. q. in Colat. ℥ viii bull. per hor. 4^{am} xtam. senn. mund. ℥ii. Rhei Contus. et tartar. solub ā. ℥i. semin. Coriandr. et Contra vermes ā. ʒ i. in Colat. Dissolv. mann. Calabr. ℥ii. add. syrup. flor. persicor. ℥i. f. Poo.

Poo in diarrhoeâ serosâ praescribenda

℞ senn. mundat. ℥ii. Rhei Contus. et Cortic. myrabolan. citrin. Contus. ā. ℥i. sal. tart. ℈ i. Coq. in decoct. fol. chicor. silvestr. ad ℥vi. in Colat. et Express. dissolv. mann. Calabr. ℥i ß. add. syrup. de chicor. Composit. ℥i. Rh. pulverat. gr. xx. f. Poo. —

Si urgeat admodum diarrhoea addat — hypecacuan. pulverat. a gr. xv. ad xx.

14. tunc vero supprimitur rh. pulverat.

Dos purg. in diarrhoeâ Biliosâ.

℞ tamarind. pinguium ℥i. Coq. in aq. font. ~~suff~~ s. q. in colat. ℥viii ~~dein~~ levitr bulliant rh. Contus. et tart. solub. @. ʒi. in colat. Dissolv. mann. Calabr. ℥iss. add. syrup. de Chicor. Composit. ℥i. F. Pōo. —

In oi specie alvi fluxus prascribitr saepe syrup. de Chicor. Composit. ab ℥i. ad ii. — addito rh. pulverat. a gr. xx. ad xxx. — totum vero diluitr aut aq. chicor. distillat. v qd melius c decoct. summitat. abs ynt. v Carnadr. ad ℥ii. syrup. admixtis. hoc poo ~~purg~~ p triduum praescribitr, deq; ad V. v VI. diē.

Doo purgans ad praecav endos affectus Cerebri, qui c sguine spisso et aquoso oriuntr. — —

℞ polypod. quercin. ℥i. fol. bethonicæ n.° v. v̄ vi. Coq. in aq. font. s. q. in Colat. ℥viii Bulliant senn. mundat. ℥ii tart. solub. ʒi. in Colat. dissolv. mann. Calabr. ℥ii electuar. diacartham. ʒiii. ß. pōo.

Hæc pōo purgans, sanguinem pōtentâ incidit, eroditate superfluas copiose per alvum eliminat, sanguinis circuitum accelerat, Cerebrum quo exsiccat et Corroborat.

Pōo Catartico-emetica.

℞ senn. mundat. ℥ii ab. Contus. et tartar. solub. ℈ ʒi. Coq. in aq. font. s. q. in Colat. et express. ℥vi. dissolv. mann. Calabr. ℥ii. add. tart. emetici solub. gr. v. f. pōo.

Quoniam sæpe accidit ut tartar. stibiatus non probe solvatur in pōone purgante, ex quo fit ut major ipsius pars ad fundum vasis præcipitata non assumatur, sæpe prescribimus tart. ante

16 nocem sumendum, tuncq; diluit in Cochlear.
i. aut altero aq. ∇ juscul. ut deglutiri poss.
Si indicat sit ad emet. potentius exhibendum,
pro tart. stibiat. ponitur vinum emet. ab
ℨi. ad ii. juxta medici intentionem.

Pro purg. hydragoga.

℞. senn. mundat. ℨii. rh. Contus.
rad. ireos florent. exsiccat. et
pulverat. et tart. solub. ā. ℨi.
Coq. in decoct. rad. aperient. ad ℥vi.
in Colat. dissolv. mann. Calabr.
℥ii. add. syrup. de Rhamno
Catharticò ℥i. f. pro. -

altera pro fortior.

℞. succ. ireos florent. depurat. —
℥iiii. mann. Calabr. in aq.
cichor. solut. ℥ii. jalap. pulverat.
gr. x. misce f. pro.

Pro altera adhuc fortior.

+

℞ Decoct. rad. Cucumer. agrest. ℥iiii.
mann. Calab. ℥ii. syrup. rosar.
solutiv. ℥i. ʃʃ. poo. —

hæc ultima poo ē hydragogum —
potentissimum, numqm hydropicis exhibend.
nisi dum cætera hydragoga inutilia st, et
ægri aliunde robustissimus; secus enī —
inflammaoēm ventriculi et intestinorum
accersere poit. —

Caput 2um

De poone Cardiacâ.

Poo Cardiaca ē remedium internum
formâ Liquidâ præscriptum ad vires —
exhaustas reficiendas. — -

Fit ex aquis stillatitiis, v decocto plantar.
ꝑtib. volatilib. scatent, in qb. solvuntr —
electuaria, Confectiones, pulveres, sales -
volatils, adduntr etiam elixiria, tincturæ,
aquæ spirituosæ, imó et syrupi qdóq, solo —
vino, ~~v~~ aquâ spirituosâ ʃʃ simplici v —

18 Composita Constat. hoc jgo parum a julapio differt, in eo tum ad julapium syrupo v saccharo ipsi Constat. —

Potio Cardiaca adhibetur ad motum Cordis debilem intendendum, vires totius corporis exhaustas reficiendum, idcirco remediis salibus volatilibus & spirituosis salis Composita, ac propterea sanguinem spissum et Coagulatum dividit, Lympham extenuat, fluidiorem reddit, fluidum tubulis nerveis Copiose suppeditat, auget ergo vires solidorum systalticas, fluidorum Circuitum accelerat, musculorum Contractionem vegetiorem facit, Calorem demissum imo et extinctum revocat, igitur in quamplurimis morbis maximi est usus, ubi Cetera exhiberi non possunt auxilia; in unico Casu narcotica possunt Cardiaco oportune misceri, dum nempe dolor quidam acutior Cordis motum impedit, sanguinis Circuitum sufflaminat, nativum Calorem extinguit, viresque exhaurit, ut tum probe remedio diss quendum, ne admixtione narcoticorum.

Vires vero exhaustas magis opprimat.

Pro. Cardiaca

℞ aq. scabios. Card. Bened. ana ℥iii.
theriac. veter. ℈i. Confec. alkerm.
et pulv. viper. ana ℈ß. misce fiat pro
Cardiaca.

Hac pro coclearim s(um)itur quoties vires
refocillare necesse est, sanguinem spissum
nimis et lente circulantem, ac in interni
partibus haerentem dividere, ad motum citatiorem
cogere necesse est, verum si vires fuerint
maxime exhaustae ac immineat summum
vitae periculum, altera parabitur pro sub
seq. forma.

Pro Cardiaca fortior.

℞ aq. Card. Benedict. ℥v. Confec.
alkermes. antimon. diaphor. et pulv.
viper. ana ℈ii aq. Cinnamom. coclear.
i. Lilii paracel. gutt. xxxx. fiat ~~pro~~
pro. ——

20. hoc pro duabus aut tribus partibus vicibus exhibetur. si vires ita frangantur ut in summo vitae periculo aeger sit Constitutus, si vero tam urgeat, indicatio vitalis, poterit Cochleatim Exhiberi. —

Ut Etiam pro Cardiaca simplicissima exhibendo aq. melissae vulgo dictam (laudectam vere) a cochlear. ii. vel iii. pariter vires refocillantes Exhibendo. oleu paracelsi gutt. xx. aut xxx. Cum vini generosi i. aut altero cochlear. similiter pro praestantissima paratur Cum sale volatili viper. exhibito Cum vino aut aquâ quâdam Cardiacâ; ita ut juxta necessitatem satis sit indicationi vitali, exhibito potentissimo Cardiaco. —

pro in Sthomaci debilitate

℞ aq. chicor. et menth. ana ℥ii. aq. napha ℥i. semin. Contr. sal. absynth. et pulv. viper. ana ℈i. Confect. hiacinth. ℥i. ß. pro. —

Nota 1.° In virium debilitate, quae fit ab hemorragia gravi, et sudore nimio, Cardiaca mitiora adhibenda sunt, et ea cochleatim tum exhibenda, ne commoto nimirum sanguine, Cardiacorum usu augeatur hemorragia vel sudoris excretio, quapropter Cardiaca quodammodo vires magis exhaurirent. —

N.a 2.° dum vires dolore acuto exhaustas roborare necesse est, narcotica cum Cardiacis miscere oportet, interim in hoc casu, Cardiacorum usu prudens, sapiensque sit medicus, ne vasa Cerebri debilitata, effectu et actione opii, penitus fatiscerent, quapropter accurate considerandus est gradus tum doloris, tum virium exhaustarum, ita ut compensato gradu doloris cum gradu virium praesentium, Dosis Laudan. conveniens exhiberi possit; interim tutum, imo et prudens est a minori dosi Laudan. incipere, et deinde ad maj. si necesse sit pergere — —

Caput 3um

De potione sudorifica et diaphoretica

Sudorifica adeo cum cardiacis conveniunt ut a cardiaca tt, pro sudorificis merito habeantur, dum maj. copia exhibentur: idcirco potio sudorifica parum a potione cardiaca differt; componitur aq. stillatitiis, v decocto plantarum a virtute sudorifica tt praedita, in his solvuntur electuaria confectiones, pulveres, adduntur tincturae, essentiae, aquae spirituosae; elixiria, dosis potionis sudorificae ab ℥iii. ad VI. qualibet vice. ut tuto et feliciter potio sudorifica exhibeatur adam observanda sunt.

1º. si aeger cui exhibenda e potio sudorifica victu pleniori utatur, potio exhibenda o e, nisi mane, nisi jejuno sthomacho, a ventriculo cibis oppleto, medicamentum sudorificum in ipso retinetur, ob partes ciborum nondum satis digestas, ad inguinem stagit, hinc fit ut etiam in morbis acutis victu tenuiori

servato, si saburra copiosa in primis viis lateat, medicamentum sudorificum, (aliunde optime indicatum et morbo conveniens,) aut non prosit, aut saepius noceat, febrem ejusq; synthomata intendat, inde solent practici felicissime, primas vias expurgare, prius quam poonem sudorificam exhibeant.

2º assumpta poone sudorifica, aeger magis quam ante cooperiendus, ut adaucto calore, poris cutis magis reseratis, sanguis facilius uberiusq; ad vasa cutanea appellat, ductus sudorificos magis dilatet, et amplet, unde copiosa sudoris excretio.

3º si quo tempora medicamentum sudorificum sanguinem movet et exagitat, jamminetq; sudoris excretio, aut jam facta aeger sitibundus sit, potum ei denegare non oportet, sed ei calidum concedere, potus enim calidus, magis ac magis diluit sanguinem, fibras duriores solvit, cutim et ductus sudoriferos relaxat, quo sudori non -

oppositis, quin jmo copiosius promovet. —

4.° Si aeger temperamento ferìdiori et sicco sit præditus, sudorifica miliora seligenda sit, nec non largo potu aquis diluendum, et compescendum est, quapropter jn hoc casu parabitis decoct. fol. borrag. v. card. bened. scabios. altariusve plantæ similis virtutis, quo aeger sauriet pro potu ordinario; jmo contingit crebro jn febribus acutis, aegros biliosos aut sicco temperie præditos jnvadentibus, sudores ope diluentium et refrigerantium tutius promoveri, quam sudoriferorum.

Commune nos est hodie usitatissimus apud practicos Laudanum sudorificis admiscere; quoniam opium cutim laxat, organum sudoris disponit, et præparat, quinis texturam solvit, adeoq., sudori excitando non parum favet. Hinc fit ut Laudanum exhibitum, cæteras secretiones supprimat, sudorem vero copiose promoveat. —

Potio sudorifica.

℞. aq. Borrag. et Buglos. ana ℥iii. theriac. veter. ʒi antimon. diaphoret. et pulver. viper. ana ℈ii. granor. kermes pulverator. ʒß misce f. potio exhibend. servatis servand.

Potio sudorifica in pleuritide et peripneumonia

℞. Succi Borrag. depurat. ℥iv. sang. hirci praeparat. — antimon. diaphoret. et theriac. veter. ana ʒß f. potio.

In his morbis feliciter adhibetur succus Borrag. depuratus quater in die sumend. ad ℥iii v. IV. is succus per aliquot dies continuatus, sudores fere sponte movet et sputorum ejectionem juvat, si — tamen mador tantum appareat, ut sudor copiosus excitetur, potio supra praescripta exhibenda; erumpente sudore, continuatur succus Borraginis, donec sudor aut morbum solverit, aut saevamen — notabile attulerit. —

Plura alia solent in hoc morbo praescribi sudorifica aegris opitulantia ita demonstrante experientiâ, ut fimus equinus, stercus gallinar. v. Columbar. tale sudorificum hoc modo paratr.

℞ fimi equin. sicci ℥iii,
terendo vit. et infund. p. hor.
super Cin. Calid. in vini-
generos. ℥v. v. vi. Col. capiat
aeger.

Eodem modo parati stercus gallin. v. columbar. observatione quoq., Compertum est flores sambuci dilute infusos ad m. ss. in jusculo fervent. dein colatos et exhibitos, copiosos sudores promovisse, haec sudorifica in febribus malignis commode prosunt.

℞ Pro sudorifica fortior.

℞ aq. card. bened. ℥iv. theriac. veter. ℥i. pulver. viper. ℈ſ. spirit. sal. amoniac et tinctur. Castor. ana gutt. x. M. f. potio. —

Si sudor his quoq; eliciri non possit, vel ob virium debilitatem aut nimiam humor. crassitiem, exhibeatur sal. volat. viper. ℈i. cum cochlear. aq. meliss. vel vini generos. eundem effectum præstat sal. volat. cor. cerv. imò et Caphura à ad gr. xx. exhibita sudores quoq; potenter movet. hæc tamen non adhibenda nisi admodum urgente vitæ periculo. —

Tinctura sudorifica.

℞. spirit. sal. marin. et spirit. vin. vel aq. vitæ rectificat. ana ℔. ſs. ponantur in matracio vitreo probè obturato digerantur per xxxx. dies in fimo equino. —

28. hoc tinctur. a gutt. x. ad xxx. adhibetur in Liquore Convenienti: potenter sudores movet, et adhuc augeri hujus virtus sudorifica si addatur sal. amoniac. ʒi. et Cum antimon. digeratur.

Convenit aliqdo sudores elicere ope vaporum seu halituum aq. fervent. potissimum si aeger sicco et fervidiori temperamento sit praeditus, si Calida quimq; exhibita ei noceant, demulcentia et refrigerantia prosint, sic aem paratur remedium sudorificum. —

Accipiuntur 4.or vasa ex stanno v alio metallo parata, quorum Capacitas octo v decem aq. Libras Continere valeat. hoc vasa aq. fervent. replentur. ac probe obturantur. Collocato aegro in Lecto duo ponuntur prope axillas, alia duo prope inguina v crura, dein tegumentis Convenientibus aeger Coöperitur, et in hoc situ manet donec sudor erumpat.

Hic modus eliciendi sudores numqm nocet, et sæpe iste prodest, Convenit in doloribus rheumaticis, ischiaticis, imò et arthriticis qui alterantibus imò diluentibus ac refrigerantibus pertinaciter obsistunt, m 1º aër quem ægroti ambiens admodum incalescit, 2º halitus aq. fervent. Cutim emolliunt atq. relaxant. 3º halitus illi suâ tenuitate poros vasorum Cutaneor. permeando, Cavitates eorum subeunt, solvunt ptes duras ibi impactas, reserant -go ductus sudoriferos ac poros transpiratorios, et restituto humorum circuitu in iisdem vasis mollitiem et flexibilitatem vasor. restituunt, et Caam doloris discutiunt.

Nª sudorifica p tpus Longum et frequentius o'tt adhibenda, a serum sguinis difflant, humores exsiccant, textum sguinis solvunt, ariditatem tandem vasor. pariunt. adeóq,

mbos gravissimos inducere valent, quo medicus iis prudenter uti debet.

Quoniam nullum sudorificum certum, idcirco id remedii genus non est adhibendum nisi cognitâ in aegro ad sudorem dispositione. hae vero dispositio nascitur ex madore cutis, pulsûs mollitie, et quandoque rigore cutis: duo priora signa sunt satis certa, ultimum vero equivocum.

Caput 4.um

De potione contra vermes.

Vermes in ventriculo et intestinis frequentius quam in ceteris partibus enasci solent, ad hos enecandos plura adhibentur medicamenta quae vulgò a medicis anthelmintica seu contra vermes dicuntur, tametsi sub pluribus formis exhiberi possint, plerumque formâ liquidâ praescribuntur, hinc medicamentum liquidum, vulgò potus

potius Contra vermes nuncupatur, parata aq. stillatitiis, decocto aut expressione plantar. quae vermes necare credunt, in quibus solvuntur Confectiones, electuaria, sales varii, adduntur pulveres, aq. spirituosa et arte chimica praeparatae. harum potionum unam aut alteram formam subjungemus —

R.a 1.o hanc potionem jejuno stomacho potissimum exhibendam, ne alibis ventriculum replentibus, virtus anthelminticorum infringatur; licet tn post pastum exhiberi si necessitas exigat.

R.a 2.o anthelmintica non solum vermes enecare, verum adhuc horum generationi seu Exclosioni obsistere, maxime emendando quae vermibus pabulum praebere dt; idcirco potius Contra vermes maxima cum

utilitate praescribitur, in febribus malignis a saburra in primis viis putrescente, et dein sanguini communicata oriundis, tametsi aegri nullum excernant aut excreverint vermem.

Hoo Contra vermes.

℞. aq. chicor. portulac. @. ℥iii. Confect. hyacinth. et sem. Contr. pulv. @ ℈i. pulver. vipe. et sal. absynth. @. ℈ß. succi Limon. ℥i. ff. Hoo.

Hoo altera

℞. sem. Contr. ℈i. Coq. in aq. portulac. ℥v. in Colat. dissolv. Confect. alkermes ℈i sal. amoniac ℈ß. succi Limon. ℥i. ff. Hoo.

Hoo altera Contra vermes.

℞ Summitat. absynth. et Centaur.
min. ana p. i. sem. portulac.
et Contra verm. ana ʒi. Coq. levit.
In aq. font. ad ℥vi. in colat.
dissolv. theriac. veter. et pulver.
viper. ana ℈ß Corallina praeparatae
ʒi. aq. naph. Cochlear. i. misce fiat
Potio.

Dosis potionis Contra vermes est ab ℥iii. ad
vi. sumitur modo uno modo duplici haustu,
facto unius aut alterius horae intervallo,
modoque Cochleatim exhibetur; hae potiones
Conveniunt in febribus acutis e a putredine
iarum viarum oriuntur, quatenus dividunt,
Corrigunt que putredinem, sicque eam disponunt
ut a purgantibus evacuetur: Conveniunt tamen
potissimum cum una simul vermes
excernunt, aut ipsos in primis viis

Latere suspicio ē.

Altera poo.

℞ aq. portulac. ℥iv. aq. theriacal. ℥ß Confect. de hyacinth. et Corallin. praeparat. ā. ℥ß misce ff. poo.

haec poo erit vermifugum potentius si addatur acetum theriacale ad ℥ß. Cum experientia nos doceat in aceto in quo theriaca infusa fuerit, nullum posse observari vermiculum etiam optimis microscopiis qui in aceto vulgari numerosi facile videntur.

Corallina antiquis incognita anthelminticum praestantissimum a mathiolo antonio musa et mercuriali laudata cujus virtutem plures expertam mirabiliter extollunt, idem quotidiana experientia confirmat quia

Liquet Corallinam vermes potenter enecare.

Inter anthelmintica oleum locum o infimum tenet, qd tracheas vermium obturando, aerisq. ingressum in Corpus vermium prohibendo, necem certam eis affert, possunt legi experimenta a malpigio facta ubi manifestum e., oleum iis profuisse, quos vermes excruciabant, oleum Succini cæteris e anteponendum, ut pote Lumbricis magis infensum, oleum amigdalarum vix vermibs nocet, ol. Commune seu olivarum vermes interimere experientiâ Constat.

Vinum quoq. in malis verminosis sæpé prodest, potissimum si Cum ol. exhibeatur, idcirco mulierculæ nostræ pueris exhibere solent Cochlear vini, cum uno aut altero olei Cochleare ad vermes enecandos, haud

36 horum generationem praecavendam. — praestat quoq., ad vermes fugandos aq. stillatitia, fol. mori, item decoctum v. aq. stillatitia filicis & hodiè, rarius tamen specificum commendatur, exhibetur hae aq. jejuno stomacho p. die, v. 4or. dies. ad ℥iii. v. ℥ iv. singulis vicibus.

Demum nemo nescit quantum mercurius ad lumbricos valeat, ut autem in potione praescribi possit prius ejusdem amalgama cum sale quodam fieri debet, ut sal in liquido aquoso soluto, partes mercurii in eodem liquido suspendat, ast si mercurius crudus adhibeatur, cum in peziâ seu nodulo ligato ac in ollâ suspensum in aquâ communi per horam coquatur, aq. fervens partes hydrargiri abripit, sociasq. sibi adjungit, unde virtutem anthelminticam obtinet

obtinet, quin pondus hydrargiri in pezia contenti fuerit imminutum. hoc aq. pluvia in die hausito p hebdomodam, et ultra si necesse sit, modum quo sal cum mercurio univi pt in sequentib exponemus dum de ptizanis conficiendis agetr.

Caput 3um

De ptisane diuretica

Ptisana diuretica e medicamentum liquidum ex iis confectum quae valeat urinas movere, tum siquidem crassum incidendo, ac dividendo, tum mucos crassas v arenulosas in ductib urinifesis impactas urina secretionem impedientes solvendo ac rapiendo, tum demum vias urinifera constrictione et nimia tensione angustatas laxando emolliendo, dilatando, inde variae hujus ptisanis species.

Pōō Diuretica Calida.

℞. Decoct. radic. asparag. brusc. et fœnicul. ℥vi. adde spirit. sal. dulcific. gutt. x. ū xx. ft. pōō.

Altera pōō in eodem Casu

℞. succi depurat. fol. apii et petrocelini ℥ii. spirit. therebentin. gutt. ~~xx~~. v. ū viii. ft. pōō.

Altera pōō.

℞. fol. petrocelin. et chærefol. ana p. ii. fol. apii silvestris p. i. millepedas in vino albo lotas ac dein contusas n.° x. herbis incisis add. milleped. dein totum contere in mortario donec succus copiosè exprimatur, trajice succum p. linteum, factâ expressione ægro exhibeatur.

hæ potiones Conveniunt quoties necesse Serum a Sanguine spisso extricare ductus urinifero obstructos reserare, sed cavendum est ne inflammationem renum excitent, febrem accendant, et urinam integre supprimant, adeoq; summâ cum cautione exhiberi debent, depletis prius vasis sanguiferis venæ sectione, præterea ut jam dolor percipitur in regione renum, illico suspendantur, ne malus gravior priori addatur, hæc tamen prudenter et convenienter exhibita, ægris sæpe maximè prosunt.

Cæt si urina supprimatur a nimio sanguinis æstu, vel ejusdem motu, vel humorum siccitate, vel demum aliqua sit in viis urinifferis dispositio phlogistica, ita ut aut ductus uriniferi renum comprimantur, aut collum vesicæ urinariæ rigidius sit, et

40

vix dilatabile, tunc alia seligenda et diuretica, quae humores diluere ac temperare valent, partes vero solidas, tensas, et rigidiores emollire, lenire, demum flexibiliores reddere adeoque; tunc diuretica frigida vulgo dicta seu temperantia, quibus oleosa et narcotica feliciter adjunguntur. itaque pro diuretica in renum inflammatione exhibenda.

℞ Decoct. fol. parietar. ℥iv. ol. amygdal. dulc. sine igne pp. ℥ii. Laud. Liquid. gutt. xxv. ℳ. pro.

Altera in eodem casu —

℞ Sem. lin. Contus. ℈i. glisiritiae ras. et Contus. ℥ii. fol. malv. m. i. infund. leviter in aq. fervent. ℥iv. Colat. add. ol. amygd. dulc. sine igne pp. ℥ß. syr. violar. ℥i. ℳ. pro

Sapé fit ut succus limon: cum ol. amygd. dulc. ad ptes aequales exhibitus urinas moveat, paravi quoq; pt poo cum aq. pulli ℥vi. in qbs solvitr nitr. purificat. ʒi. aut ʒß. hac quoq; in usum vocantr dum urina supprimitr, arctato collo vesicae urinariae, ob phlogosim, v macas quasdam ibi haerentes et stimulantes.

Caput 6.um

De poois absorbentib. et adstringentib.

Hae duae poones eodem capite continentr a magnam inter sehent affinitatem, differunt tr rase virtutis, poo em absorbens o agit nisi före in pis viis acida aut acrimoniq; alia ventriculum et intestina stimulantia, infringendo, intricando, et in poris retinendo. poo vo adstringens ventriculi et intestinorum mbis omullis medetr, verum etiam ubiq, et in toto Gpore

—/—

adstringere valet.

Potio absorbens vix a julapio disquisit; ut ex sequentibus patebit.

Potio absorbens.

℞ aq. cichor. ℥iv. pulver. Confect. de hyacinth. ʒß. Corallior. rubr. ppt. ocul. Cancr. fluviat. ā. ℈i. misce ft. potio.

Altera

℞ aq. endiviae ℥iv. Coral. rubr. ppt. et terrae sigillatae ā. ʒß. Corn. Cerv. philosophice ppt. margar. praeparat. et antimon. diaphor. ā. ℈i. ft. potio.

Nª 1º potionem absorbentem unico haustu esse assumendam ut efficacius agat; —

Nª 2º aq. quae Constituit basim istius potionis sit limpida et insulsa ne pori absorbentium repleantur a particulis quas aqua in sinu suo foveret. —

Nª. Bº. oã corpora quâcumq; virtute sint prædita, absorbentia fieri si igne Cremento, etenim ignis substaas oas tenues mixtorum difflat, et poros multos, seu plura vacuola in corporibus Calcinatis efficit. —

Pro addstringens.

℞ aq. rosar. et plantag. ā. ℥ii.
sang. dracon. et terr. Limnos. ā.
ʒß. mastich et bol. armen ā. ℈i.
misce ff. poo. —

Altera poo adstringens.

℞. succi urtic. et plantag. ā. ℥ii.
tinctur. ros. ℥i. sang. dracon. ℈ii.
alumin. rup. pulverat. gr. xv. ff.
poo. —

haec ultima poo in hemorragiâ feliciter usurpatû, eiq; addito narcotico maximo cum successu, præsertim in sanguinis sputo, ubi

44. tussim sedare necessum e.

Caput 7um.

De potionib. emeticis.

Potio emetica dicitur e constat medicaminib. — vomitum excitare valentib., quo saburra in — sthomacho latens per superiora ejicitur. hæc juxta qtitatem et vim medicati emetici vomitum — mitius aut fortius excitatur, cæteris ex parte ventriculi parib., id e mãa ad vomitum — disposita et ventriculo nullo mbo laborante — qui vomitui obstet. — —

Potio emetica.

℞ tartar. stibiat. solub. gr. — VI. v VIII. Capiat aqa cum Cochlear. jusculi. aq; v ptizanæ;

Sic paratur potio emetica si loco tartari stibiati vinum emeticum ad ℥I. propinetur, jmo ubi — vomendi necessitas jncumbit nec saburra jn sthomacho contenta ad sanguinem —

traducatur, tutius est exhibere vinum emeticum quam tartar. stibiat. etenim actio vini certior est, quam tartar. stibiat. juxta modum quo fuit paratus, juxta tempus a quo fuit confectus, diversos sit virium gradus, vinum vero stibiat. et facile paratur, et vires suas non tam facile admittit.

Altera potio emetica fortior

℞ vin. stibiat. turbidi ℥i.ß aut ℥ii. capiat —

Haec potio convenit potissimum in apoplexiâ forti, ubi caetera emetica nullum praestant effectum; imo quandoque fit ut pulvis algarot, seu mercurius vitae ad gr. x. vel xii. exhibitus, vomitum non procreet qui a vino stibiato excitatur.

Ra. 1o quandoque necesse est cardiaca emeticis adjungere, ut citius feliciusque agant, ut in apoplexiâ, febribusque malignis; idcirco potioni emeticae supra praescriptae lilium paracelsi ad gutt. xxx. additur; aut solvitur ℥i. confect.

45. alkarm. in aq. v jusculi q. s. adjuncto dein —
emetico. —

N.a 2.o emetica ut plerimum prooibs purgantib.
adjungi juxta medici Intentionem, Cum enim
saburra in ventriculo et intestinis simul
copiosa latet, prosunt emetica Cum purgantib.
adjuncta; ast si in pprio mbi saburra maj; ex
pte in stomacho Contineatur, tutius e solum
emeticum exhibere, ut ea pros (ut poteriam
breviorem) securius eliminetur. —

N.a 3.o Quoq; spissitudine et tenacitate maci
in stomacho latentis fit ut emeticum
ventriculum potenter stimulet, nec tn. exinde
vomitus sequatur, d tum nausea.; in hoc
Casu ut aeger facile vomat, magnam aq.
tepida qtitatem hauriat, e maam diluendo,
eam obsequiosiorem reddit. —

Nota 4.o numqm exhibendam ee poem
emeticam jis qui plethorâ verâ v apparente
corripiuntur: quin v, s, vasa fuerint sufficiente
depleta, seus oin vomitus iquinens aut

Sputum cruentum, v. inflammatio ventriculi ab emeticis excitata.

Nro. emetica blanda

℞ tartar. stibiat. solub. gr. vi.
dissolv. in aq. font. ℔ II.

hac aq. exhibeatur ab ℥iii. ad ℥ IV. haustu, duarum horar. intervallo eadem dosis repetitur imo ter quaterq. si necesse sit, dato semper eodem intervallo, donec vomitus fiat aut excretio copiosa per alvum appareat. is modus exhibendi vomitorum convenit pueris delicatulis imo et adultis, quoties sthomachus sensu acutiori praeditus, a fortiori vomitorio exhibito convellitur, cum cardialgiâ, motibus spasmodicis, ceterisq. symptomatibus gravissimis. —

Antiqui emeticis amoniacalibus fere numquam utebantur, d apud ipsos frequens erat usus decoct. fol. et rad. azari, praescribebant similiter gillam vitrioli, acetum stillitium, et his frequenter utebantur ad vomitum excitandum.

quorum autem usum penitus rejecit medicina neotericorum, quapropter horum formulas ut pote inutiles penitus tacemus, attamen regnum vegetantium, emeticum præstantissimum nobis suggessit, antiquis penitus ignotum, quatenus specificum in fluxu ~~[illegible]~~ Disenterico merito prædicatur, hypecacuana scilicet quod non solum vomitu saburram in stomacho contentam eliminat, verum adhuc intestina a collectis pravis succis, quæ in inferiora excreat, nervis tonum fibrarum ventriculi et intestinorum corroborat, et in hoc a quovis alio emetico differt, ideircó disenteriæ tam eleganter medetur.

Apoemetica in dysenteria exhibenda.

℞ hypecacuan. pulver. gr. xxv.
℥. xxx. dilue in cochlear. jusculi, vel aq. Capiat

Nota 1º hypecac. numquam esse exhibend. mulieribus quæ fluxum menstruum patiuntur,

ne hunc

ré fune sistat. —

N.º 2.º hypecacuanam dosis et tes exhiberi poe ut dysenteriam curet, facto intervallo unius diei inter exhibitiones, imò ejus dosis et augeri 2.ª vice usq; ad gr. xxxx. si prima vice parum moverit

N.º 3.º Convenit exhibere narcoticum horis serotinis; et hypecacuanam alterâ die propinare, ut laxatis ventriculi et intestinorum fibris, vomitus facilè et sine magno labore excitetur. —

Caput 8.um

De julapio. —

Julapium vox e ex arabibus deprompta, potum dulcem significans, conficitur ex aq. stillatitiis, syr. v sacchar. ut patet ex julapio alexandrino qd sacchari ℥ii. in aq. ros. ℥iiii. soluti paratur quo sitim extinguisse alexandrum magnum ferunt, hodie tn paratur julapium quoq; in fuso v decocto plantar. addito ipsi syr. aut sacchar. imò in eo.

solvuntur sales quorum aq. salina, adduntur pulver.

ex quibus Liquet julapium a potione parum

differre. Hujus varias proponemus formulas.

julapium Refrigerans.

℞ aq. Lactucae ℥vi. syr. de

nymphaeâ ℥i. ft. julap.

Alter Refrigerans ad sitim sedandam.

℞ aq. acetos. ℥iv. syr. limon.

℥i. spirit. sulphur. ad gratam

aciditatem ft. julap.

Id julapium Convenit in diarrhaeâ biliosâ,

v dum superpurgatio accidit, a bile Commotâ,

nimis exaltatâ et acriori, ——

Aliud julapium ad sitim sedandam

in febre ardenti.

℞ infusion. fol. capill. vener.

℥v. succ. malor. aurantior.

lusitanor. ℥ii. syr. granator.

aut berber. ℥i. sal. prunel.

ʒß misce ft. julap.

julapium pro dolore faucium et pectoris

℞ aq. Lilior. ℥iv. syr. violar.
℥i. f. julap.

Aliud magis leniens in dolore et ardore pectoris.

℞ flor. violar. et pedis cati ana
p. i. infund. leviter in aq.
fervent. ℥v. in colat. dissolve
spermati ceti ℈ß. syr. violar.
℥i. ol. amigdalar. dulc. sine igne
paratum ℥ii. —

Pt quoq; exhiberi syr. capil. vener. cum ol.
amigd. dulc. ana identidem et cochleatim exhibita
dolorem faucium et thoracis mirifice sedant.

julap. narcoticum.

℞ decoct. capitis papav. alb. —
℥iii. aq. naph. ℥i. syr. —
capil. vene. ℥ii. f. julap.

Idem julap. parari pt cum syr. papaver.
alb. et aq. quâdam stillaticâ, ut aq. —
tussilaginis papaver. erratici. — —

52 Julapium aliud narcoticum fortius

℞ aq. lactuc. ℥iii. syr. de
nymphaeâ ℥i. aq. naph. —
cochlear. i. Laud. liquid gutt.
— xx. v xxx. —

Si Laudanum opiaticum in julapio —
solvere necesse sit, solvetur facile in aquâ
stillatitiâ, quo soluto addetur syr.

N.a opus praescribi accuratam narcotici
dosim, in eoq; medicus eam determinare
det juxta aegri vires, aetatem, doloris aut
insomniae gradum; interim melius est a —
minori dosi inchoare, sensim progrediendo ad
maj.

Julapium adstringens.

℞. aq. ros. et plantag. ā ℥ii.
syr. ros. sicc. ℥i. f. julap.

Julapium aliud magis adstringens.

℞. succi depurat. urtic. et
plantag. ā. ℥iii. alum. rup.
pulver. ℈ß syr. myrtillor. v
ros. sicc. ℥i. f. julap.

Si addantur pulveres adstringentes, tunc julap. a p[ro]p[ri]e adstringente o[mn]i dignitur.

julap. anthistericum.

℞ aq. arthemis. ℥iv. syr. arthem. ℥i. sal. volatil. succin. gr. xii. tinctur. castor. gutt. x. ft. julap. —

Assa fœtida p[otes]t solvi in hoc julap. raro t[ame]n sic adhibetur ob saporem illius pessimum

julap. Cardiacum.

℞ aq. Card. benedict. ℥iii. aq. theriacal. ℥i. aq. Cinnamom. stillatitia ℥i. syr. flor. Punica ℥i. ft. julap. —

Si loco syr. flor. punica addatur syr. Kermesinus ad ℥i. v[el] ℥ii. julap. erit potentius, raro t[ame]n medici utuntur julap. cordiali, hujus enim p[ro]p[ri]onis frequentior et tutior est, quia plura remedia cardiaca in pulverem redacta p[ro]p[ri]onem componunt.

Caput 9um

De apozematib

Apozema e medicamentum Liquidum internum coctione paratum, fit aem decoquendo in aq. radices, Ligna, cortices, folia, semina, et fructus, tandem flores. in hoc decocto solvunt salia, syrupi, electuaria, adduntr et pulveres.

Nª. 1º. apozema a jusculo in hoc tum differe, q jusculum fiat carnib, aalium in aq. coctis paratr, nullâ verò carne utimr ad apozemata conficienda.

Nª. 2º ut Recte paretr apozema, ñ ea simul et eodem tpore ee decoquenda, qdam enim sunt q Longiori coctione egent ut radices, Ligna, cortices, qdam vo breviori ut folia et maj seminum pars, imò qdam st q tum infundenda ut flores.

Quoniam ergo apozema paratr decoctione tot simplicium, Liquet virtutes apozemati

ce diversas juxta naam et indolem eorum quae in aq. decoquuntur, adeoq. plures sunt apozematis species quas tamen brevitatis causa reducimus ad apozema diureticum calidum, diureticum frigidum, cephalicum et alterans; posset quoq. construi apozema purgans, verum illud confunditur cum diuretico calido aperienti in quo medicamenta purgantia saepe decoquere solent.

Apozema diureticum

℞. rad. cichor. brusc. et asparag. @. ℥i. rad. petrosel. et apii sylvestr. @ ℥ß. coq. in aq. font. lb i. ß per hor. integr. sub fin. coct. add. fol. cichor. capil. vener. et scolopendri veri ex oibs m. i. cherefol. et fol. apii sylvestr. @ p. i. post levem coct. cola et exprime. ft apozema pro 2. dos. mane et sero per triduum sumend. addendo dosi matutina syr. de quinque rad. ℥i. dosi vero serotina syr. de althea fernel. ℥i. ft. apozema.

Hoc apozema conficitur optime, ut in œdemate pedum externar. et internar. et urinas movet, sanguinem spissum extenuat, circuitum sanguinis accelerat, serum sanguinis superfluum vasa relaxans copiose eliminat, convenit ergo in hydrope incipiente, curat sæpe pulmonum œdema, quod peripneumoniam succedit, tandem viscera obstructa emollit reparat, adeoq; in chlorosi feliciter quoq; adhibetur, attamen ut felicius succedat in chlorosi et viscerum obstructionibus, aperientia etiam adjuntur diureticis calidis. sic chalybem tusus. et in nodul. suspens. ad ℥ß. crocum martis aperiens similiter in nod. suspens. ad ℥i. v ℥ii. decoquuntur una cum radicibus aperientibus, sicq; componitur apozema diureticum simul et aperiens, hoc ultimo modo paratum mira præstat in ictero flavo ab hepate obstructo oriundo, in lienis intumescentia et ab humorum spissitudine ortis, imo in suppressione cathameniorum

—ꝙ obstructioni ut ei adjungitur, et frequen- chlorosi ꝙ. porro humores praeparat ut facilius liquentur, quapropter tale apozema antecedere debet purgationes et opiatas aperientes ꝙ ad hos affectus debellandos praescribi solent. Si aeger Cachochimus sit, et adsit indicatio simul humores solvendi et per inferiora evacuandi, senna decoqui potest ad ʒii. in apozemate vel aliud purgans simile una cum foliis decoquendum. sic triplici quasi virtute apozema donabitur, purgante, diuretica et aperienti.

Apozema diureticum refrigerans.

℞ rad. altheae et menth. ana ℥i. — acetos. et fragar. ana ℥iss. Coque per hor. i. in aq. font. ℔ iss. sub. fin. coction. add. fol. lactuc. et portulac. ana m. i. flor. malv. m. ss. post levem coct. Cola et exprime, in Colat. dissolv. sal. nitr. purificat. ʒi. f. apozema pro 2. dos. mane et sero sumend. per triduum. dos. matutin. add. syr. limon. ℥i. serotina vero syr. de nymph. ℥i. f. apozema

58 Si ager iste intensâ prematur, addito — spirit. sulphur. ad gratam aciditat. hoc apozema aestum sanguinis compescit, os humores siccos humectat, et diluit bilem nimis exaltatam, urinas ardentes temperat, ardorem et calorem nimium viscerum extinguit; alvum siccitate constipatam laxat, quo praecavet febres ardentes viscerum abdominalium, inflammationem a bile acriori oriundam, imò et iisdem morbis medetur.

Apozema cephalicum. —

℞ rad. petroselin. ering. et foenicul. ana ℥i. rad. paeoniae maris ℥ß. rad. gentian. valerian. et enull. campan. ana ʒii. coq. in aq. font. ℔ iß. per hor. integr. dein add. fol. cichor. sylvestr. m. i. fol. betonic. n.º 1x. coq. leniter, dein infund. fol. salviae, flor. cordial. et — calendul. ana p. i. cola pro. 2. dos. mane et serò sumend.

id apozema convenit in affectib. cerebri
qui ab humorib. crassis in ipso lentescentib.
oriunt.

apozema alterans et diaphoresim
leviter movens.

℞ rad. bardan. et angelic. ana
℥i℔ polypod. quercin. ℥i. ligni
sassafras contus. et rad. chin.
paritèr contus. ana ℥℔. coq. in
aq. font. ℔ i℔ ad consumptionem
3ae ptis. sub fin. coction. add.
epytimi et semin. cuscutae ana
℥℔ fol. borrag. et scabios. ana
m. i. col. et exprime pro. 2. dos.
mane et serò sumend. —

Quandoq. hoc apozemate utuntr ad —
attenuandos et liquandos humores, ut dein
facilius solvantr diaphoreticis potentiorib., —
adeoq. usurpantr pro primis in morbis cutaneis
a lymphâ viscidâ et tenaci oriundis. —

apozema emenagogum

℞. rad. brus. rub. tinctor. et
appii sylvestr. ana ℥i. limatur.
ferri rubiginos. in nod. suspens.
℥i. coq. in aq. font. ℥xii. ad 3ae
ptis consumptionem. sub fin.
coct. add. fol. marrub. foetidi
matricar. et artemis. ex oibs. m. j.
sub fin. coctae infund. croci
orientalis. inici ʒ. i. f. apozema.

Hoc apozema semel in die mane icet sumitr, per sex aut [illegible] octo aut decem dies continuandum, convenit in mensium remora et uteri obstructione. possent adhuc tradi plures apozemathum formulae, siq; parari poet apozema adstringens Bechicum seu pectorale sthomachicum &c. verum loco apozematis, jusculis hodie medici utuntr, adeoq; formulae jam traditae sufficiant.

Caput XIII.

De ptysanis et decoctis.

ptisana

Ptyzana proprie significat hordeum
decorticatum et mundatum sive pisto. —
aliquando tamen pro succo et jusculo ex illiusmodi
hordeo parato sumitur, galenus ptisanae laudes
omnino prodiga scripsit, quod sit inter omnes sorbitiones
optima, omnibus frumentaceis edulis antoponenda,
verum etiam Confirmavit hoc Continua
experientia usque ad nostra tempora. —

Usus tamen apud medicos invaluit ut ptizana
dicatur quodcumque decoctum quo aegri pro potu
ordinario utuntur, ex quibus liquet in quo ptizana
a decocto differat; quod sit ideo vocatum, a aegri eo
semel bis, aut ter tantum in die utuntur, ptizana
vero quoties bibendi necessitas datur, sive inter —
Cenandum, sive extra Cenam, itaque ptizana
vix a decocto differt.

Notandum autem ptizanam spissam seu vegetantibus
aliisque nimis gravidam esse non debere, ne vires —
sthomachi frangat, appetitum et ciborum
Coctionem laedat, cum enim ptizana sit magna
Copia quotidie Haurienda, ut tenuis fluidaque sit —

in stomacho diutius morabitur, ejusdem fibras laxabit, succorum digestivorum vim obtundet, equinam diluere, nec crassas illius partes solvere poterit, adeoq; potius nocebit quam proderit, paratis ex vegetantibus, animantibus et mineralibus, hujus varie sunt species nunc recensenda.

Ptizana refrigerans vulgaris.

℞. hordei integr. sordibus expurgat. m. i. rad. gramin. canin. ℥iii. coq. in aq. font. ℔ iv. ad 4.tae partis consumptionem sub fin. coctionis add. glycyrrhiz. ras. et contus. ℥i. cola f. ptizana.

Hordeum ter aut 4.ter in aq. ferventi immergendum, ut a partibus terreis immune sit.

Ptizana altera refrigerans.

℞. fol. capil. vener. et flor. malv. ana m. i. infund. calide in decoct. hord. ℔ iv. colatura servetur ad usum. —

Ptizana altera magis refrigerans —

℞ rad. nymph. et alth. @. ℥i ß
sem. lin. Contus. ℈ i. Coq. in
aq. font. ℔ vi. ad 4ᵗᵃᵐ ptis —
Consumptionem. sub fin —
Coct. infund. flor. malv. —
m. ß. in Colat. dissolv. sal.
prunel. ℥ii. ff. ptizana.

Altera ptizana squi[?] ren refrigerans —
ejusq. ardorem demulcens.

℞ 4ᵒʳ sem. frigid. maj. mundat.
℥i. amigd. dulc. excorticat. par.
vi. sem. papave. alb. ℥iii. —
Contund. in mortar. marmor.
sensim affundend. decocti —
hord. fervent. ℔ vi. Cola
ff. ptizana pro potu ordinario

Ptizana pectoralis

℞ fol. Capil. vener. m. i. flor.
tussilaginis et pedis Cati @. —
m. ß. liquirit. rar et Contus. ℥i ß —
infund. in aq. fervent. ℔ v. Col. ff. ptizana

64. Fit quoq; parari ptizana pectoralis cum radicib. althea et nymphea, ex substantia mucilaginosa pollentes, quae acredinem lymphae bronchialis temperant, atq; mitigant.

Altera ptizana pectoralis.

℞. decoct. hord. ℔ i. mell. narbon. ℥ iv. coq. et despuma per hor. integr. Colatura servetur pro potu ordinario.

Haec ptizana in suppuratione pulmonum incipiente, a catharro ferino oriunda mirifice prodest, leniendo enim tussim mitigat, sputor. ejectionem facilitat, et etiam pulmonum suppuratam detergit. hoc ultimum efficacius praestabit si summitates hyperici florida ad p. ii. addantur. erit tunc ptizana pectoralis leniens simul et detergens.

Altera ptizana pectoralis ad Catharrum ferinum.

℞. flor. viol. siccor. m. i. infund. in aq. fervent. ℔ iv. Colat. servetur ad usum.

Ptizana Squinem levitèr incidens a vulgò decocti albi dictu.

℞ rar. Corn. Cerv. in nod. suspen. ℥ii. aq. font. ℔ vi. Coq. ad 3ᵃ. ptis Consumptionem sub fin. Coction. infund. Cinnamom crassiusculè triti ℥i. Colaff. Ptizana.

Id decoctum Convenit in morbis a sguine spisso oriundis, et favet humorum depurati per Cutem, adeoq. in variolis et morbillis difficilè erumpentib, in febrib malignis, a potissimum petechias sunt adjunctae, in rheumatismo pluribq. Cutaneis affectib, prodest, sguinem incidit levitèr, fluidiorem reddit, diaphoresim blandè promovet, adeoq. o varo pulmonum affectib medetr qui ab humorib crassis simul et salsuginosis oriuntr, temperatis syrupo Limon. v granat. admixto, quo etiam gustui magis placet.

Ptizana diuretica Calida.

℞ rad. brusc. asparag. chicor. et rubi tinctor. @. ℥ii. coq. in aq. font. ℔ vi. ad 4.ª ptis Consumptionem. sub fin. coct. brevitr. ebulliant fol. herniar. et chicor. silvestr. @. m. i. Colat. servetr ad usum

altera ptizana lacti suppresso evacuando dicata

℞ rad. arundinis et petroselin. @. ℥ii. coq. in aq. font. ℔ vi. ad Consumptionem 4.ª ptis Colat. servetr pro potu ordinario

hoc ptizana lac Spissum et quasi in grumos Conversum solvit et liquat, solutum p. renes eliminat, inde urina lactea sepe observantr, multo praestantius effectus suos efficiet si tepida epotetr

ptizana diur. et ua refrigerans.

℞ fol. parietar. m. i. sem. lin. ℥ii. liquirit. rar. et

contus. ℥ I. coq. leviter in aq.
font. ℔ IV. sub fin. coct. inbund.
flor. [illegible] malv. et nymph. ana m. I.
colat. serveto ad usum. —

Haec ptizana praescribitur cum emolumento
in difficili et dolorifica mictione adeoq. —
convenit post paroxismum doloris nephritici
imo ejusdem reditum praecavet aut retardat,
solvendo pites, urinas sabulosas, et tartareas,
viasq., urinarias leniendo et Lubricando. —

Ptizana diuretica refrigerans, simul et
sitim sedans.

℞ acetos. cum toto m. I. coq.
in aq. font. ℔ VI. ad 4ta ptis
consumptionem, in colat.
dissolv. nitr. purificat. ʒ ii.
ft. ptizana. —

In febre ardente praescribitur magno cum
aegroti levamine.

Ptizana refrigerans et urinas leviter —
movens.

℞. Limon. in frustul. sect. infund.
in aq. font. frigid. ℔ iv. per
hor. iii. v. iv. add. sacchar. ℥iii
ff. ptizana

Ptizana leviter aperiens et diuretica asthmatis
et pulmonum inflationi dicata. —

℞. summitat. camphorat. monspel.
m. i. Coq. leviter in aq. font.
℔ iv. Colat. servetur ad usum.

Summitates camphoratæ siccæ præstant æque
ac recentes, adeoq., hæc ptizana ubiq., parari pot.

Ptizana adstringens.

℞. rad. symphit. maj. recent.
℥iv. Coq. in aq. font. ℔ vi.
ad 4.tæ ptis consumptionem
sub fin. Coct. add. fol. plantag.
et urtic. ā. m. i. tandem infund.
ros. rubr. m. i. Cola ff. ptizana.

Hæc ptizana maximi ē usus ad sistendam
quamcumq., hæmorragiam, prodest quoq., iquinis
puto, ita ut immodico hemorroidum fluxui. —

altera ptizana adstringens.

℞ rad. tormentill. et bistort. ā ℥ii. coq. in aq. font. ℔ vi. ad 4am ptis consumptioem sub fin. leviter infunde ros. rubr. m. i. Colat. servetur ad usum.

haec in disenteria pertinaci et diu perseverante saepe prodest, ubi caetera auxilia irrita fuere; si fortius adstringere necesse est poterit — balaustior. par iii. v ii in ptizana decoqui, v etiam malicorium ad ℥i. v ii. pt quoq., praescribi in diarrhea serosa inveterata. —

ptizana sudorifica seu antivenerea

℞ salsaparill. minut. sect. ℥v. lign. sanct. seu guajac. contus. et incis. ℥ii. ligni saxafras et rad. schinae pariter contus. ā ℥i. rad. bardan. et ligni buxi ā. ℥ii. iraes florent. ℥i. mercur. crud. in nod. suspens. ℔ s. antimon crud. triti pariter in nod. suspens. ℔ i. infundantur et nod. suspendantur per noctem in aq. frigida

tb xx. mane bulliant ad 4.a
ptis Consumptionem, sub fin. —
Coct. add. sacc. mundat. et liquir.
var. @ ℥j. Cola et serva ad usum

. i par aq. qtitas affundatur mali in vase
restitanti, ut ebulliat p tres horas, fiet 2a.
ptizana quae dicitur Bochetum quo aeger utitur pro
potu ordinario.

aeger utatur priori ptizana p tres hebdomadas
v mensem integrum aut ad summum
xxxx. dies, hujusq. Capiet haustus duos v
tres quâlibet die, ium mane jejuno stomacho
alterum tribus elapsis horis post prandium, —
3um vero sero dum Lectum init; sapius vero —
3a hac dosis supprimitur, p tempus quo aeger utitur
hac ptizanâ, victus regimen tale instituendum,
1o. a cibis crudis, acidis, salsis, aut piperatis se
abstineat, potus vini sit mediocris, vescatur avibus,
Caponibus, aliisq. igne potius iunium assatis, c farin
semel tantum in die Comedet, mane scil. ex his -
Liquet hanc ptizanam esse simplex decoctum

Cum eâ bis aut ter tum in die agri utantur,
Ideirco decoctum sudorificum seu antivenereum
vulgo nuncupatur.

Convenit in affectibus Cutaneis, in chronicis
morbis, a Lymphâ spissâ et Salsuginosâ oriundis,
medetur quoque morbis venereis, prodest etiam in
rheumatismo et podagra, non levis est emolumenti
in schrophulis, hujus ergo usus frequens est in
praxi medicâ. si ad debellandum morbum
venereum adhibeatur, ejus Compositionem
mercurius ingrediatur, si vero adhibeatur ad
alios debellandos affectus a virus venereo non
oriundos sine mercurio parari potest. —

Quidam sunt qui praeparationes mercurii
in ptizanis sudorificis solvunt, easque pro
antivenereo infallibili jactitant, quo ipsam
etiam Luem veneream se radicitus sanare
posse gloriantur, sic autem potest solvi praeparatio
mercurii in ptizanâ sudorificâ---

℞. panac-

℞. panac. mercur. ꝯ precipitat. — mercur. ℨii. Laevigentur tenuissime supra porphiritem deinde bullian in ptizana sudorif. lb. ii. per unum horae quadrantem, dein olla ab igne removeatur, ut ptizana tepescat, et pars — panaceae aut praecipitati a soluta o e fundum petat, decantata ptizana panacea ꝯ praecipitatum qd in fundo superest exsiccetur, Laevigetur denuo supra porphiritem, iterumq., ptizana ebullienti committatur, qd ter quaterve repetendum e, ne minima pars panaceae, ꝯ praecipitat, in fundo subsidat.

Solvetur adhuc mercur. in ptizanâ, si sali — cuidam intime uniatur. ut seq. praeparatio demonstrat. Conterantur sal. amoniac. ℨii. in mortar. vitr. cum pistillo ejusdem mat.

Contrito sali.

Contrito sali adjice guttatim mercur. —
Crud. ℥i. tere simul donec mercur. cum
sale amoniac subactus extinguatur et
in pulver. subfuscum abierit: pulvis —
marmoris declivi positus reponatur in
Cellâ vinariâ ut subtto vase excipiatur
Liquor in quem convertetur; decantato
Liquore mercurii guttæ in pristinam —
formam redintegratæ conspicuæ erunt, a
- Cum novo sale amoniaco conteratur, pulvisq;
inde confectus denuó marmori imponatur,
eâdem methodo quâ prius. decantato iterum
Liquore si & mercurii guttæ supersint cum —
sale amoniac conterantur, pulvisq; in —
Cellâ vinariâ reponatur, eadem toties —
repetenda [struck] donec mercurii uncia in
Liquorem pellucidum unâ cum adhibito —
sale amoniaco abierit; ea solutio mercurii pte —
ptizanæ sudorificæ adjungi, idonea atq; ort —
exhiberi; melius tr erit in qualibet ptizana

74. Hujus Liquoris ℈.i. aut ℈ß. exhiberi. —

Decoctum febrifugum.

℞ Kin. Kin. in alkool. redact. — ℥ß. Sal. absynth. ℈ii. coq. — per hor. dimid. ptem in aq. — font. ℔ iii. deinde digere per horam, super Cin. Calid. decantetur Liquor ad usum.

Hoc decoctum praescribitur bis ter aut quater, in die in intervallo febrium intermittentium quâlibet vice ab ℥iv. ad vi.

Aliud decoctum febrifugum vulgò — amarum dictum

℞ summitat. absynth. min. et Centaur. min. ā. M.ß. Camaedr. M.i. Coq. in aq. font. ℔ iv. per hor. 4am. ptem. Colat. servetur ad usum. —

Hoc decoctum sumitur bis aut ter in die — quâlibet vice ab ℥iv. ad vi. Huic saepè additur,

Kin. Kin. ut potentiùs febres intermittentes fugare potest, veteres eo frequentèr utebantur, prævaluit hodiè usus Kin. Kin. ut-pote melior, nihil-ominùs tn (præsertim in febre quartanâ) Kina Cum beli decocto maximo cum emolumento assumitur; —

Decoctum Vermifugum seu antelminticum

℞ mercur. crud. in nod. suspens. ℥i v ii. Coq. per hor. unam in aq. font. ℔ IV. decoct. servetur ad usum. —

Id decoctum bis in die ad ℥iii v IV. haustum vermes enecat, convenit pro pueris qui malis verminosis maximè obnoxii st.

alius decoct. anthelminticum.

℞ Cortic. rad. felicis fœminæ et mori @. ℥ii. Coquantur per hor. in aq. font. ℔ IV. decoctum servetur ad usum, dosis e ab ℥iii ad VI. semel v bis in die sumitur per dies XII aut XV. Continuandum usus iteratur quo...

 necessitas exigit.

Nota radices extrahendas esse e terra antequam fructus ad maturitatem pervenerint, ut radices succo pleniores sint, potest etiam distillatione ex iisdem aq. anthelmintica parari.

Decoct. stomachichum.

℞. fol. Camedr. ℥ ii Coq. leniter in aq. font. ℔ vi. sub finem Coction. adde sum mitat. absynth. et fol. salv. ā ℥ i. post levem infusionem Cola Capiat.

Decoct. aliud stomachichum —

℞. zinzibe. ʒ ii. fol. menth. hortens. ℥ i. Coq. in aq. font. ℥ iv. ℥ hor. 4am. ptem. vase ab igne remoto add. Cinnamom. crassiuscule triti ʒ i. post sufficientem infusionem Cola Capiat. —

Decoctum Carminativum

℞ Baccharum juniper. maturar. et Contusar. par. x. Coq. Leviter in aq. font. ℥iv. sub. fin. Coct. infund. macis ℈i. Cola Capiat.

Decoctum aliud Carminativum

℞ sem. anisi et fenicul. ā ℥i. piper. Contus. ℥ß. summitat. fumar. p. i. Coq. leviter in vin. rub. generos. ℥iv. in colaturâ dissolv. sacchar. stillatum. Capiat.

id decoctum maas flatulentos potentius discuteret, si fol. aut flor. ruthae adderentur, verum sapor admodum ingratus ægros aut molestat aut a potu deterret, ideirco huic addimus sæpe olei stillatitii, anisi, gutt. sex v octo.

Decoctum [illegible]

℞ Fol. heder. terrestr. sanicul.
et veronic. ana m. I.
coq. leviter in aq. font. ℥v. vel
vi. Colat. calens accipiatur.

Id decoct. vulnerarium et alterans est, morbos acidas primarum viarum obtundit, sanguinem spissum extenuat, ejus circuitum accelerat, omnes secretiones intendit.

Caput XI^um.

De jusculis.

Jusculum paratur carnes animalium in aq. decoquendo, dividuntur in alibilia et medicamentosa, alibilia autem sunt quae praecise parantur pro cibo aegrorum praesertim febricitantium, qui cum diaeta plena et forti uti nequeunt, cibo tenuiori et leviori sunt cibandi. medicamentosa ea sunt quae non solum animalium carnibus parantur, verum adhuc vegetantibus, imo et mineralibus, adeoque ad morbos sanandos praestant, itaque priora juscula febricitantes cibant, alia morbis medentur.

Jusula medicamentosa parantur carne vitulinâ, agninâ, hœdinâ, collo, pedib, verveum, poplite et pulmonib vitulor. parantur quoq; Cancris fluviatilib viperis, serpentib, seu anguib. tandem ranis et testudine; pisces omittimus à raro ex ipsis jusula medicamentosa conficiuntur, ô tum alibilia, ut adeo; in febre hectica fit, ô omittendi vero pulli juniores gallinacei qb, solemne ē varia jusula medicamentosa conficere, antiqui, gallo veteri sæpè utebantur, quorum usus nunc absolevit.

Quoniam vegetantia diversâ virtute prædita sunt, in jusculo decoqui, ideircò jusula diversas obtinent virtutes, et diversis sunt mederi mbis quorum varias formulas proponemus.

Jusculum pulli refrigerans.

℞. pull. junior. gallin. exanterat. et pelle denudat. cujus venter impleatur 4or sem. frigid. maj. Contus. ʒß. coq. in aq. font. ℔ iß. per hor. iii. sub fin. coction. add. fol. lactuc. et endiv. ana m. ß. post levem coction. Cola et fortiter exprime. f. jusculum.

Hoc jusculum parari et cum carne vitulinâ, agninâ, vel hœdinâ, aut collo vervecino, tunc 4or sem. frigid. cont. in nod. inclus. suspens. in jusculo decoquuntur.

(Aliud Jusculum pulli refrigerans.

℞. pull. junior. gallin. pelle denudat. et exanterat. cujus venter impleatur orizæ mundatæ, et in aq. fervent. lotæ ʒii. coq. per hor. iii. in aq. font. s. q. sub fin. coct. add. fol. nasturcii aquatici m. i. post levem coction. Cola et exprime.

jd jusculum refrigerat simulq. sanguinem fluidiorem reddit Levitas alterando. —

aliud Jusculum magis refrigerans.

℞ pull. junior. gallin. pelle — denudat. et exenterat. ranas — pelle denudatas et exenteratas — Capite et pedib. abscissis, coq. per — hor. iii. in aq. font. s. q. sub fin. — Coction. add. fol. agrimon. et portulac. @ m. i. post levem — Coction. Cola et exprime f. jusculum.

Jusculum sanguinem Diluens et purgans.

℞ Testudinem squamis et pelle — denudat. et exenterat. abscissis Capite et pedib. in frustula dividatur, ac per hor. v. Coquatur in aq. font. s. q. sub fin. Coction. bilitas — Culliat nasturc. aquat. m. i. — Cola exprime fortiter f. jusculum.

jd jusculum Convenit in febre — Lectica, in macie totius Corporis ab humorum

siccitate et acrimoniâ oriunda, imò —
adhibetur in suppuratione etiam internar.
quotiescumq; debilitas sthomachi Lactis —
usum prohibet, p dies xv. xx. et ultrà —
continuari pt. —

Juscculum bechicum seu pectorale —

℞ pull. Junior. gallinae. pelle
denudat. et exenterat. coq. in
aq. font. sufficienti qtitate p
hor. duas, dein adde rad. symphit.
maj. et tussilag. ā. ℥i. sub fin.
coct. add. fol. Borrag. M. i. —
brevitèr bulliat. ollâ ab igne remotâ
in jusculo infund. flor. violar.
et tussilag. ā. p. i. cola et exprime

℞. 4or. sem. frigid. maj. contus. —
sem. papaver. alb. paritèr —
contus. ℥i. amigdal. dulc. —
excorticatar. par. x. contund.
in mortar. marmor. tum —
affundend. juscul. fervens cola
et exprime f. jusculum. —

hoc jusculum tracheam et ductum bronchialem lenit humorem bronchialem dulciat, adeoq., prodest in tussi ab humorum siccitate seu ariditate productâ: — —

aliud jusculum trachicum in pulmonum suppuratione laudatum.

℞ pulmonis vituli recenter mactati ℔ i.ß aut ℔ ii. despuma et dein Coq. ℥ hor. ii. in aq. font. s.q. add. rad. tussilag. ℥i. liquir. ras. et contus. ℥ii. sebesten par. xii. Coq. ℥ hor. sub fin. coction. add. fol. tussilag. et pulmonar. ana m.ß fol. hederae terrestr. ℥ i. post levem coctionem cola et exprime f. jusculum. —

Jusculum alterans Cancror. fluviat.

℞ pull. junior. gallinae pelle denudat. et exenterat Coq. ℥ hor. ii. in aq. font. s.q. dein add. Cancr. fluviat.

in aq. fervent. ad rubedinem —
extinctos, et in mortar. marmor.
Contus. IV. aut V. olla exacta —
obturata bulliat p. hor. i. sub —
fin. Coct. add. fol. Borrag. m. i.
chrefol. p. i. post levem —
Coction. Cola et exprime ff.
jusculum.

Id jusculum Sumitr p dies x. xii. aut
xv. Convenit in mbis qui ab humorum
viscditate cum acrimoniâ quâdam
Conjunctâ producuntr, praterea sthomachum
Corroborat, mâas acidas in eo excedentes
obtundit, ac destruit: idcirco frequentissimi
— usus in praxi. —

Ra olim ad hoc jusculum Conficiendum
insumebantr Cancr. fluviat. xii. inde
sanguinem nimis exagitabat, febrem saepe
accendebat, ita-ut pluribs noceret quam
prodesset; hodie vo pauciores adhibentr —
Cancri, idcirco raro nocent et saepius prosunt. —
Jusculum sthomachicum seu amarum.

℞. Colli.

℞. Coll. vervecin. aut carn. vitul. Ciruitar tbj. Coq. in aq. font. s. q. ꝑ hor. ii. dein add. rad. enull. campan. ℥i. Coq. ꝑ hor. i. sub fin. Coction. add. summitat. absynth. centaur. min. et camedr. ā. ꝑ. i. levitar bulliant. Cola et exprime. ft. jusculum.

Si cum debilitate stomachi cachexia aut diarrhoea conjungatur; ℥i. rhei in nod. suspensa decoquetur cum rad. enul. campan. —

jusculum cephalicum seu anti epilepticum

℞. rad. paeon. mar. et gentian. ā. ℥i.ſ. rad. valerian. hortens. ℥i. — sem. paeon. mar. par. x. Coq. in jusculo pull. junior. gallin. ꝑ hor. i. sub fin. Coction bulliant fol. chicor. sylvestr. m. i. fol. beton. m. ſ. olla ab igne remota infund. salv. tenuior. folia et flor. — calendula ā. ꝑ. i. Cola et exprime. ft. jusculum. —

jusculum adstringens.

℞ rad. symphit. maj. ℥ii. tormentill. et bistort. ā ℥ß coq. in jusculo pull. junior. gallin. ℔ hor. i. dein add. fol. plantag. m. i. coq. leviter cola et exprime f. jusculum.

Aliud jusculum magis adstringens.

℞ poplitis vitulin. circiter ℔ i. pedum verveeum n° iv. coq. in aq. font. s. q. ℔ hor. ii. dein add. radic. symphit. maj. ℥ii. coq. ℔ hor. i. sub fin. coction. add. centinod. m. i. post sufficientem coction. cola et exprime f. juscul.

id jusculum convenit in hæmorragiis et sguinis sputo, a sanguinis veluti dissolution, aut nimia ejusdem acrimonia ?? effectus.

jusculum diaphoreticum seu viperarum

℞ pull. junior. pelle denudat. et et exenterat. coq. ℔ hor. ii. in

aq. font. ℔ j. q. deinde add. viperam recenter mactat. pelle denudat. et exenterat. corde pulmonibus et hepate relictis, capite et caudâ abscisis, in frustula suâ olla exacte obturata et lutata bulliat, per hor. i. sub fin. coction. add. fol. borrag. m i. cherefol. p. i. deinde extracto pullo per linteum trajice et fortiter exprime. ft. jusculum.

Eodem modo parati jusculum serpentis seu anguis, hoc tantum discrimine, ut anguis junt. qui in jusculo ponatur, a viperâ grandior est, duo vel tria hujus frustula in jusculo sunt decoquenda, praeterea pauciores sunt in angue quam in viperâ partes volatiles, ideircò minus sanguinem commovent, ejus aestum non tempore accendunt, ideircò anteponuntur jusculis viperinis quoties aeger temperamento fervido et sicco praeditus est. rursus vipera non commodè omni tempore habentur in hac regione

Saltem viventes, adeoq; hac rsoe jusculo anguium praescribere Cogimi, possunt equid. trunci viperar. sicci adhiberi quos ipsi pharmacopolae servant; verum angues viventes truncis viperarum siccis et anteponendi, quoniam plures et ptes volatiles in angue viventes, qm in truncis viperar. siccis.

R. quoniam viperae pluribus ptibus volatilibus turgent, idcirco motum et aestum sanguinis mirum in modum excitant, quin imo o raro febrem accendunt, ex quo fit ut saepius a medicis exulent, ad affectus quoq; chronicos curand. praesertim dum aeger tenerae valetudinis e; fibras ht siccas et rigidiores, fluida pariter sicca, salsuginosa diathesi velut therebentinacea donata, quapropter dum jusculo viperarum indicanti, nae mbi, ejusdem Caa, in talibus aegrotis ut remittatur vis nimia ptium volatilium qbus viperae turgent.

Jusculum balneo mariæ sic parandum.

℞. pull. junior. gallin. pelle denudat. et exenterat. cujus venter impleatur 4. semin. frigid. major. contus. ℥ß. — viperam recenter mactatam, et ut superius paratam. fol. borrag. m. i. chrysofol. p. i. ponantur in olla figulina — nova, affundend. aq. font. cochlearia — sex ℔ viii. olla lutata operculo tecta bulliat balneo. mariæ per hor. V. dein — per linteum trajice, fortiter exprime — f. jusculum. — — —

Nª 1º si vipera grandior sit mediattum ejus — pars ad jusculum conficiendum adhibetur, pariter — si jusculum paretur pro puero x. aut xii. aut — xv. annor. nato.

Nª 2º Balneum mariæ fieri ope aquæ — ferventis. sic cacchabus aquâ ferè plenus — igni imponitur, in fundo cacchabi reponitur — lapis cui imponitur olla, ita ut aqua cacchabi — exterum ollæ superiorem totaliter attingat,

9° nè dùm ebulliet aqua ollam ingrediatr, quoniam aer aqua bulliendo difflatr, — idcircò, praesto ee dt altera aqua bullièns, quâ resarcienda e ꝑ vices jactura aquae in cacabo ebullientis, donec jusculum sit confectum. —

jusculа viperar. maximè prosunt in reb. chronicis, qui a Lympha spissitudine et — crassitie oriuntr, rursùs mirificè dividunt et attenuant maam transpiraois insensilis, — et ideò ductuum sudoriferorum, pororum transpiratoriorum infarctus et obstructiones reserant, sguinis circuitum ꝑ vasa cutanea aequabiliorem et faciliorem reddunt, — conveniunt ergo in Leprâ, in tuberculis, in pustulis cutem obsidentib., sanant quoq., — simili ratoe habiem pertinacissimam, — herpetes, rursùs ptes internas ab infarctu saepè liberant, ꝑ cutim amandando et — expellendo ptes duriores, salinas saepè et

terreas, q[uo]t[ie]s o[mn]iumq[ue] (ob jmminutas secretiones naturales) massa sanguinis jnquinatur, jdcirco doloribus rheumaticis saepe medentes usus horum jusculorum a Diebus X. usq[ue] ad XX. aliq[uan]do, (et raro) ad mensem continuandus.

Jusculum aperiens.

℞. rad. brusc. asparag. ering. et chicor. ā ℥i. croc. mart. aperient. pulverat. jn nod. suspens. ℥i. rhei contus. et jn nod. suspens. ℥i. coq. p[er] hor. jn jusculo pulli aut carn. vitulin. v[e]l coll. vervec. sub fin. coction. add. fol. chicor. sylvestr. m. i. cherefol. p. i. post levem coction. cola et exprime ft. juscul. p[ro] dies IX. sumend.

Hoc jusculum conducit jn chlorosi, obstructionibus viscerum jncipientibus, jn jctero, et jncipiente hydrope.

Jusculum aperiens balneo-mariae paratum q[uo]d jn o[mn]ibus hydropis sp[eci]ebus maximi e[st] usus.

℞. carn. vitulin. in talleolas secta
tb. i. fol. chicor. sylvestr. m. i.
cherefol. et fol. apii sylvestr. @.
p. i. rhei pulverat. ℥i. flor. ~~mart~~
martial. ℥ß. sal. admirab. glaub.
℥i. incisis herbis, fiat harum
stratum in ollâ figulinâ cui
imponatur stratum aliud carne
vitulin. conflatum, projecto suprà
carnem ~~stillo~~ pulveris suprà
praescripti, aliud dein constituatur
stratum ex herbis cui imponetur
stratum carnis vitulin. similitèr
pulvere conspersa; sicq; continuabitur
stratum supèr stratum, donèc tota
consumpta fuerit massa, observando
ut supremum stratum uti infernum
ex herbis conficiatur. tunc add. mill. ped.
in vin. albo lotas, in mortar. viventes
contusas n.o xx aq. font. cochlear.
vi. olla lutata, mox. operculo tecta bulliat
balneo-mariae per hor. v. dein jusculum

trajice per linteum et fortiter exprime —

Usus horum jusculorum per dies viii et x. Continuatur, imo repeti potest bis et ter si — necessitas exigat. —

N.a si caro vitulina haberi nequit, potest — parari jusculum cum collo vervecino, aut — carne agnina vel hædina, ascitem puerorum — hoc jusculo sanatum fuisse semel — experientia demonstravit. —

Caput xiii.um

De Emulsione.

Emulsio est extractum liquid. colore alb. seu — Lacteo præditum ex variis sem. ope aq. font. vel alterius liquid. —

Emulsioni addimus sacchar. vel syrup. — quempiam refrigerantem aut ypnoticum, raro pulveres variaq; electuaria, semina ex quibus emulsio conficitur, sunt 4.or frigid. maj. et — min. semen papaver. alb. et amigdalæ dulc. potest etiam emulsio confici purgans, si —

paretur cum semine carthami, et in ea solvatur manna aut syr. quidam purgans. ad emulsion. conficiend. utimur aq. font. vel aq. quâdam stillatitiâ refrigerant. decoct. vel infus. simili virtutis. — —

Modus parandi sic est, semina mundata terunttur in mortar. marmor. cum pistillo ligneo, donec in pastam albicantem abierint. dein sensim affunditur aq. font. vel aliud liquid. semper cum pistillo agitando, donec liquidum album ad instar lactis evaserit, dein trajicitur per frustulum panni, trajectum liquidum vocatur emulsio est. —

Nota 1º liquidum adhibendum est ab ℥vi ad viii. modo vero frigidum, modo calidum seu tepens adhibetur. —

Nota 2º semina ab ℥ß ad ℥vi. esse adhibenda nec refert 4or sem. frigid. maj. simul adhiberi vel unum aut duo tantum ex his, modo eadem quantitas seminum accipiatur. —

Nota 3º emulsionem ut pote substantiâ tenaci et viscidâ confectam saepe stomacho nocere,

praesertim dum debilis et infirmus est, ex quo sequitur 1º usum emulsionis futurum non esse diuturnum ac longiorem, ne vegetum aliunde stomachum aggravet atque infirmet, nec non fluida corporis humani glutinosa efficiat, 2º ut id praecaveatur incommodum in iis qui stomaco debiles sunt, emulsionem decoquendam esse, ut subitanea coctione rarefacta fluidior sit, vel etiam addenda esse ei medicamina quae stomachum corroborare valent, ut aq. naphae, confect. alkerm. vel de hyacinth. quae emulsioni non adduntur ad refrigerand. sed unice ad stomachum corroborandum, et ejus debilitatem praecavendam. Duplici vero modo emulsio decoquitur, 1º si emulsio parata, re vera igne coquatur per semi-quadrantem; 2º si liquidum fervens et ebulliens ad emulsionem parandam adhibeatur. —

Emulsio horâ somni exhiberi solet, potest tamen bis et ter in die exhiberi si necessitas aut morbi symptomata ita exigant. —

Emulsio vulgaris.

℞. 4.or semin. frigid. maj. mundat.
℥ß. amigd. dulc. excorticat. par.
VI. Contund. in mortar. marmor.
Tum affundend. aq. font. v.
lactuc. ℥vi. in colat. dissolv.
syr. capill. vener. ℥ii, f. emulsio.

Si addatur syrupus papaveris albi, aut Laudan. liquid. gutt. xii. aut xv. fiet emulsio narcotica. Cui addere solemus aquam naph. ad ℥i. ne tum ab emulsione, tum a narcotico stomachus — debilitetur. —

Altera emulsio magis refrigerans, et viarum urinæ dolorem leniens. —

℞. sem. lin. Contus. ℨi. liquirit. ras. et Contus. ℨii. Coq. in aq. font. s. q. sub fin. coction. infund. flor. malv. tum s. flor. violar. p. i. Cola et exprime.

℞. 4.or sem. frigid. maj. mundat.
℥ß. amigd. dulc. excorticator. par.
viii. Contund. in mortar. marmor.
Tum affundendo praescripti decocti
ferventis ℥viii. in colat. dissolv. syr.
viol. ℥i. syr. papav. alb. ℥v. f. emulsio.

Emulsio temperat et refrigerat, somnum conciliat, sanguinem diluit, et edulcat, praeterea urina[s] tartareas lubricas reddit, adeóq; medetur aestui praecordiorum, dolori et calori pectoris, mictionem faciliorem reddit, adeóq; non parùm levat aegrotos qui cum ardore mingunt, idcircò in acutis potissimùm morbis frequenter adhibetur.

Caput XIIIium

De Cremoribus et amigdalatis.

Cremor est succus spissus qui decoctione obtinetur è pluribus seminibus substantiâ farinaceâ praeditis.

Cremores parantur ex hordeo, orizâ, secale; aliisq; quam plurimis: horum usus est ad refrigerand. et humorum acrimoniam temperandam, si cremores iure carnium parentur, tùm potiùs cibus quam medicamentum.

Cremor hordei

℞ hord. integr. sordib. expurgat. m. i. lotum priùs in aq. ferventi. coq. per hor. v. in aq. font. ℔ i ß. sub finem coction. add. sacchar. ℥ i. dein traiice per setaceum, fiat cremor.

E.

98. N.a Hunc Cremorem jure Carnium parandum, si vires reficiendi major sit indicatio quam temperandi. —

N.a 2o stomachica quoque huic Cremori additum ut ejusdem sapor gratior sit, tum ad vires stomachi fovendas quas Cremor substantiâ suâ viscidâ debilitare valeat, idcirco sub fin. Coction. additur Cinnamom. vel macis, aut nux moschata ad dozim convenientem, colato vero Cremori additur aq. naph. Cochlear. I. vel II. vel quoque aq. Cinnamom. ℥i. usus hujus Cremoris est VIII vel X dierum, imo et ultra si vires stomachi ferre valeant. hordeum paratum in molendinis Hollandicis, quod perfecte sordib. expurgatum, nullâ Lotione indiget, adeoque illico ebullitioni committetur, eodem modo paratur Cremor secalis qui vi quâdam veluti specificâ dysuriae et omni mictioni dolorificae medetur, modo a calculo aut a tumore in collo vesicae adnato oriatur, prodest quoque hæmorrhoidib. alvum lubricando, faeces emolliendo, nec non humorum æstum compescendo. — —

Cremor orizæ -

si Cremor parari sit eodem modo ac Cremor hordei, id e oriza bis aut ter in aq. ferventi lota abulliet per hor. IV. v. V. in aq. font. l. q. paratus tn modo prorsus diverso cum orizâ tritâ quam gallico idiomate vocant fleurs de ris. oriza in aq. ferventi Lota exsiccetur, dein in pulverem redigatur. —

℞. Hujus pulver. cochlear. II. coq. in juscul. pull. v. in aq. font. ℔. i. per hor. i. identid. agitando. sub fin. coction. add. cinnamom. stillat., sacchar. ℥i. trajice per setaceum, ft. Cremor.

Nª. iº. Cremor erit adhuc saporis gratior et magis temperans si addantur amigd. dulc. XII. aut XV. amigdalar. vero amarar. par. II. utraq. amigd. prius excorticatae et in pastam redactae, decoquuntur cum orizâ in jusculo pulli aut in aq. font.

Usus Cremoris orizae e. sanguinem temperare, humores diluere, et eorum acredinem Lenire, adeoq. prosunt iis qui temperamento sicco et fervidiori praediti, ad ptysim et febrem Hecticam Contrahendam pronu sunt, nocet vero iis qui vasa debilia obtinere,

qui humores crassos, viscidos, et lentescentes — hent, adeoq; convenit quoties immineret aliqd — hydropis periculum. —

Amigdalata ingenere significant omne remediorum genus qd in sui compositione — amigdalas recipit. strictius tn significat — succum viscidum albicantem, et quasi lacteum qd decoctione in aq. ex amigdalis elicito, sic parato.

℞. mica par. ℥ii. amigd. dulc. — excorticat. par. xii. amigd. amar. iii v iv. coq. mica panis in aq. font. ℔ ii. p hor. ii. dein add. — amigdal. in pastam redactas, totumq; frequentius agitando, coq. adhuc p hor. ii. sub fin. coction. add. cinnamom. — tillum sacchar. candid. ℥ß. trajice — p cetaceum, colato add. aq. naph. — cochleari i. ff. amigdalatum. —

hoc amigdalatum humores temperat, horum — acrimoniam lenit ac demulcet, idcirco procurat ptysin, febrim hecticam, et saepe pro lacte praescribitur, qdo lactis copia deest aut vires — stomachi usum lactis non sinunt. —

Caput XIV.

De Lacte ejusq. variis praeparatis

Lac e substantia albicans, pinguis et sulphurea e mammis animalium expressa, quamvis femellae ois speciei animalium Lac in mammis gerant, nihil-ominus tn medici quadruplici Lactis specie utuntur, scilicet lacte asinino, vaccino, Caprillo, et muliebri. —

omne Lac triplici potissimum substantia donatur, caseosa quae cum pinguior e, Butyrosa quae minus pinguis et viscida, tandem serosa, quae tn solo sero componitur, d partes quoq. pingues sulphureas continet uti sufficienter probat, extracto pingue dulci ad instar sacchari, quod bdasilea e sero Lactis educitur, et sub nomine divulgatur Sucre de Lait. — —

Ex allata Lactis Compoone patet id humoribus nostris maximé ee analogum, adeoq. alit, vires reficit, fluida sicca diluit, salsuginosa edulcat, solida vero siccitate corrugata et rigida humectat et flexibilia reddit, inde maximi e usus potissimum in chronicis, porro abscessus apertos et ulcera sanare aut saltem lenire valet, Convenit — go pluribus morbis, caute tn e adhibendum un-

a facile acescit in 1is viis, et acescens, strages — gravissimas sæpe agit, jdeircò si sthomachus — ægri fuerit debilior, eum roborare conuenit tum — jusculis, tum opiatis sthomachicis priùs qm Lac præscribatur. Solent adhuc medici ante Lactis exhibitionem purgationem præscribere, ut si quæ sit — saburrha jn 1is viis evacuetur. — —

Prætereà Lacti addunt remedium aliqd sthomachicum; ut aq: naph. nux moscata pulverata, v cinnamom. — stillata, v in Lacte curant infundi amara sthomachica — ādam ut absynth. Centaur. min. Camædr. menth. hortens. aliaq; similia: aut præscribunt absorbentia — cum sthomachicis immediatè antè Lactis haustum assumendum, ex his conficiunt varios pulveres quorum vulgatior is est. —

℞. Coral. rubr. ppi. et oculor. Cancror. fluviat. ana ℈i. antimon. diaphoret. v matr. perlar. ℈ß. misce ft pulvis pro unâ dosi. —

Verò quoq; utuntur medici opiatâ sthomachicâ qm æger horis serotinis assumit, jis adjungenda diæta conveniens, quæ accuratè servata impedit quominùs Lac in 1is viis acescat: sic enim instituitur: ægri ~~victus~~

vescetur Carnib. aquâ elixatis et igne assatis, a cibis salsis, piperatis, ab omni demum gulæ irritamento se abstinebit, non Comedet Cruda, nec acida, neq; ea quæ difficile Concoquuntur, Cœna erit modica, tandem omnes motus nimios tum Corporis tum animi fugiet.

Lac asininum pinguius est Caprillo, vaccino vero tenuius, Humoribus nostris maxime analogum est, diluit, temperat, et demulcet, ideirco Convenit in ptisi, febre lentâ, omnibus morbis chronicis, quin diathesi sanguinis siccâ crassâ et salsuginosâ producuntur, sumitur semel et aliquando bis in die mane et sero, inchoandum est a Librâ unâ sensim progrediendo ad duas imo et ad tres, sic enim sthomachus sensim lacti asinino assuescit.

Lac illud hauriendum ut primum e mammis fuerit eductum, adeoq; Calens; si refrixerit, sthomacho nocet, nisi balneo mariæ committatur, ut tepore suum quasi naturalem recuperet, in illo solvitur saccharum.

Et illud ut palato ægri magis placeat, dum semel præscribitur mane ipse assumendum, dum bis, mane et sero sumatur.

notandum Lac o ee assumendum stomo Cibis applato, idcirco æger Comedat offam horâ 6.ta serotinâ; Lac vero horâ x.a assumet. Continuatio per menses et annos interjectâ per vices purgatione.— Lac vaccinum e ovium pinguius, adeoq; partes butyrosas, quoq; Caseosas partes multas Continet, — idcirco quocumq; alio Lacte plus alit, sanguinem — preservat, ejusdem partes balzamicas reparat, adeoq; ægris Convenit macilentis et veluti tabidis.- exhibetur modo quale a vaccis obtinetur, lavendo — tum ut balneo mariæ incalescat, si refrixerit — addito saccharo stillo; verum Quoniam plurimas — Caseosas partes Continet, idcirco ut plurimum — stomachum aggravat nisi validus et vegetus sit,— quapropter solent medici Lac vaccinum ebutyratum prescribere, sic prescribitur.—

℞. Lact. vaccin. recens muls. lb. iß.
pone super ignem mediocrem ne —
ebulliat, et adime pelliculas o —
identid. in lactis superficie apparebunt,—
adjectis sex septem v octo Lac per linteum —
trajice, lacti Colato adde sacchar. Candid.
℥ß. decoct. Calentis graminis. Canin. ℥v. misce
Capiat. —

modò vo adhibetur decoctum hordei, quandoque radicis symphiti maj. salsaparillæ, gajaci, radicis chinæ, modò vo' Infusum the, v fol. Capill. veneris. v melissæ, v menth. hortens. jmò absynth. et Centaur. omnium qui juxta varias medici jntentiones igitur Lac ebutyratum, diversimodè medicatum efficitur. —

assumitur semel, bis et ter in die, quandoque, eo — potissimum utimur ad diætam Lacteam — jnstituendam, sic dictam, qua æger solo Lacte vescitur, — omni Carne abjectâ, itaque manè Lac asininum v — vaccin. ebutyrat. assumitur, meridie æger comedit — offam ex Lacte vaccin. paratam, horâ 4.ª — serotinâ Lac vaccinum ebutyrat. hausit — bis coctum v frustulum panis comedendo antè — v pr post Lac, tandem horâ 8.va v 9.ª serotinâ — præparatur offa v oriza ex Lacte, quantitas autem Lactis — pro unâ die tb VIII circiter esse debet, ut machina — humana ali et sustentari possit. —

Lac Capillum equinum tenuius et maximè — aquosum, præ cæteris Laudatur jn morbis chronicis a nimiâ siccitate et ariditate tum solidorum —

tum fluidorum oriundis, exhibetur illico ab egressu è mammâ, sine ullâ praeparatione praescribitur a ℔. i. ad ii. semel vel bis in die; praestat satis vere, autumno verò raro bonum est. rursus Lac caprillum e successus dubii ad modum, a caprae omnes plantas indiscriminatim edunt, imò et aliquando venenatas, nam Constat eas delectari titimalo, idcirco fit aliquando, ut Lac Caprillum per superiora et inferiora evacuetur ac si esset emeticum. —

Ex Lacte potissimum vaccino serum lactis paratur, et tunc parari è Lacte Caprillo, nunquam verò è Lacte asinino extrahitur; triplex est modus serum Lactis parandi, 1us fit distillatione, 2us per descensum, 3us Coägulatione, affuso nempè acido quodam. —

Si Lac in alembico vitreo ponatur, et imposito Capitello distilletur more solito, liquorem tenuem ad instar aquae suppeditabit, qui addito sacchari stillo edulcatur. — —

Hoc modo extrahi potest è Lacte vaccino, asinino. Caprill. id serum Lactis, totum aquosum est, —

adeoq; diluit et humectat, eo Communitas italici utuntur. —

alter modus parandi serum Lactis per descensum hic est, accipitur Lactis vaccini recens mulsi q. s. trium circiter aut 4or lb. affunditur Coagulum vulgare, Lac coactum in frustula aliquot divisum suspenditur in linteo per noctem, vase infra posito, in quo tota nocte stillabit serum Lactis, mane ad ignem approximatur ut tepescat, et additur q. s. sacchar. ut edulcetur. —

3us modus serum Lactis parandi sic instituitur, accipitur Lact. vaccin. q. s. igni exponitur ut ebulliat, Lacti ebullienti affunditur Coagulum Commune seu vulgare, vel succus e Limone expressus, donec Lac in Coagulum abierit, sero copioso supernatante, trajicitur serum per mantile, rursusq; igni exponitur ut ebulliat, tunc ovi albumine clarificatur, Clarificatum, per mantile trajicitur, et s. q. sacchar. edulcatur.

Nota 1o Lac Coagulari potest si cum ipso ebulliat mala regia sapovis nondum perfecte matura,

horum enim succus Caseosam ac Butyrosam —
Lactis ptem æque cogit ac succus e Limone —
expressus, aut Coagulum vulgare. —

R.a 2o ut serum Lactis tenuius obtineatur, —
p cartham emporeticam est filtrandum, —
tunc relictis crassioribus ptib, et oi fæce, pars
aquosa Lactis p cartham trajice. —

R.o 3o varia addi possunt sero Lactis, quae varias —
virtutes ipsi conciliant, sic frustulum Ferri —
candens in sero Lactis extinguitur, ut serum —
Lactis, aperiens quodam modo sit; et idcirco —
Calibeatum vocatur. adduntur etiam succi —
depurati variarum plantarum, ut nasturci —
aquat. chærefol. fumar. menth. hortens. &c. sicq; —
serum Lactis virtute quadam alterandi pollet, —
tandem serum Lactis sic paratum quoq; ad potiones —
purgantes conficiendas adhibetur. —

Serum Lactis refrigerat. diluit, ptes fluidorum —
duriores solvit, fibras siccitate rigidiores emollit,
et laxat, adeoq; maximi est usus ad morbos curandos,
pluries in die assumi potest juxta medici —
intentionem — — —

Lac muliebre cum humoribus nostris convenienš et analogum, plures partes pingues et balzamicas continet, ideircò phtisi et marasmo-ci alterato Lacte potentius medetur, nihil-ominùs tamen raro utuntur medici, 1º quia major ægrotantium pars ab eo abhorrent, 2º quia unica nutrix uni ægro non sufficit, quod verò malum et periculosum sit plures nutrices ab eodem sugi, pueruli quamplurimi quotidiè testantur. —

3º quia pauci ægri pauci qui Lac sugere sciant è mammis, et si æger ulcere pulmonum laboret suctionis actio ipsi admodum nocua esse potest, his itaque rationum momentis fit ut Lac muliebre raro adhibeatur. —

De Lacte ovili nihil dicemus quia eo medici non utuntur ad morbos curandos, potest tamen adhiberi ad serum Lactis parandum, dum Lac vaccinum aut caprillum deest, Lac ovile pingue admodum est, et sæpè suâ viscositate sthomacho et humoribus nocet. —

Caput XVI.

De Syrupo et vino medicato

Syrupus est remedium Liquidum sed viscidum, succo, vel infuso, vel decocto vegetantium praesertim, et saccharo aut melle simul mixtis paratum. —

Necessitas coegit medicos syrupos parare, ut omni tempore possint habere nonnulla remedia, quae semel tantum in anno colliguntur; ut autem possit conservari, decoctum vel infusum sacchari, additur ad certam consistentiam, coctum suâ tenacitate partes Ligat, difflare impedit, adeóq; conservat, mel idem praestat ac saccharum. —

ad conficiendum syrupum vulgó adhibetur parva quantitas sacchari, et decocti vel infusi, interim si syrupus non sit diu servandus, itá ut intra paucum tempus ab aegro sumendus sit, non adhibenda est par quantitas sacchari ac decocti, decoctum superare debet saccharum, quia saccharum non auget virtutem remedii, sed potius infringit, et minuit, quo quo minor erit sacchari quantitas,

Syrupus eo maj. erit virtutis, adeoq; vo duplo maj. qtitas Sacchari adhibetur quam decocti vel infusi, Dum Syrupus paratur plantis suave-olentibus et fragrantissimis praeditis, tunc si major adhiberetur Sacchari qtitas, difflatis ptibus volatilibus, Syrupus aut acesceret, aut Corrumperetur. — — —

Liquidum ex quo paratur Syrupus varias obtinere pt virtutes, et idcirco Syrupi parari pnt qui variis praediti viribus, varios quoq; affectus debellare pnt, quorum formulas hic recensere inutile prorsus videtur: Cum plures et innumerae fere reperiantur in pharmacopeis, nihil-ominus tn Cogitur adeoq; medicus Syrupum magistralem praescribere, qui ei ex pte suae intentioni respondeat, idcirco formulas aliquas ibi proponemus. — —

℞. rad. brusc. asparag. foenicul. et petrosel. @ ℥ii. rad. ireos florent. exsiccat. ℥ß. baccar. alkekingi ℥i. Limat. ferr. rubig. et in nod. suspen. ℥ii. rh. Contus. et paritur in nod.

 Suspens. ℥ß. Coq. in aq. font. ℔. xii. ad 4ᵃ. p̄tis. Consumptionem. sub fin. Coction. leviter bulliant fol. Capill. vene. et politric. ā. m. i. fol. — orient. ℥iß. Colat. et expressio Cum Sacchar. alb. ℔ vi. ovor. albumin. Clarificeto et Coquato in Syrupum. — —

Dosis erit ab ℥i. ad ii. p. dies x. et ultra Sumend. —

Nᵃ. Syrupum oem agere ut Clarificeto, q̄ Saccharum quo Constat plures p̄tes Crassas et impuras Continet, q̄ Separanto ovi albumine more Solito. in Cpoone illius Syrupi maj, q̄ q̄titas decocti q̄m Sacchari, q̄ ideo Conficito, ut eo Statim ager utato. —

Syrupus pectoralis

℞. rad. alth. ℥iii. tussilag. Cum toto. m. i. jujubar. par. xx. passular. Chorinthiacar. ℥i. 4ᵒʳ. Sem. frigidor. maj. mundator. et Contus. et nod. suspensor. ℥i. f. cum decoctio Tdum artem, in decoct. hord. ℔. viii. sub fin. Coction Infundi—

Liquirit. ras. et Contus. ℥ß. flor. violar. m. j.
Colat. et expressio cum sacchar. alb. ℔ vi. —
clarificetur et Coquatur in Syrupum. —

Hoc Syrupo utuntur phtisici, peripneumonici, —
et qui Catharro pulmonum Laborant, sumitur —
cochleatim pluries in die. —

Syrupus adstringens. —

℞. Succ. plantag. et urtic. depurat. ana —
℔. j. sacchar. rosat. ℔. j. clarifica —
et Coq. in Syrupum. Dein autem —
Is syrupus valet ad sputum sanguinis Cohibendum,
eo cochleatim utuntur hemopthisici. —

Nos syrupi qui fiunt igne aperto, quidam balneo —
mariae Conficiuntur ut syrupus violarum, —
item et syrupus Cichamonii in eo quantitas sacchar. —
tunc excedere debet quantitatem liquidi, id est duplo —
maj. adhibetur, ut sic partium volatilium difflatio
praecaveatur; quoties igitur syrupus Conficitur ex his —
quae partium volatilium insignem copiam Continent —
toties saccharum excedere debet, quantitatem Liquidi, et —
syrupus Leni Calore balnei mariae est Conficiendus —

Itaq; ulteriores syrupi formulas non adjungemus, quae in pharmacopeis passim reperiuntur. —

Vinum medicatum fit in eo infundendo v decoquendo medicamentum aliquam, utimur modo vino albo, modo vino rubro, saepius infusionem quam decoctionem adhibemus, ne coctione tum partes volatiles vini tum medicamentorum difflentur; ideirco coctio debet esse brevis et veluti momentanea vinum parari potest diversae virtutis, a varia medicamina in eo infundi aut decoqui possunt, vina medicata prostant in pharmacopeis, quae ideirco officinaria dicuntur, parantur tamen aliquando juxta formulam a medico praescriptam, et tunc magistrale nuncupatur. —

Vinum officinale saepe paratum habetur, variumque reperitur in pharmacopeis, ut — emeticum stomachicum seu absynthii; hoc ultimum paratur cum musto vini et fol. — absynthii quae simul in dolio includuntur, ut musto ebulliente, propria seu substantiae absynth. extrahantur, ac dein vino conjungantur. magistrale vero quo sic paratur, ut patebit ex formul. sequentib. —

Vinum febrifugum. —

℞. Kin. Kin. in alkool. redact. ℥ii. —
infund. per hor. xx. in vini —
alb. ℔. iv. sub fin. leviter bulliat;
decantato liquor, servetur ad usum. —

Exhibetur ter aut 4ter in die ab ℥i. ad ii. potest quoque, —
vinum cum vino rubro imo et Kin. Kin. parat. —
addi plantæ febrifuga, ut primum voti a Cortex —
peruvianus spec. cum vino exhibebatur. —

Vinum hydragogum. —

℞. pulp. Colocintid. seminib. expurgat. et —
incis. ℥ß. infund. calidé per hor. xxiv.
in vini alb. ℔ iv. dein decantato liquor —
et servetur ad usum; dosis e ab ℥ß. ad ℥i. —
v ii. ad summum.

hoc vinum præstat in lavatione hydropis, mitigat —
etiam symptomata luis venereæ, et per plures —
dies exhiberi potest, nihilominus tamen ægris —
delicatulis non convenit, sed tantum robustis ab ℥ß. —
inchoando, paulatim progrediendo ad dosim —
maj. quia sæpé ventriculum et intestina et vias

urinarias acriter stimulat et inflammat. —

Vinum aperiens.

℞. Croci. mart. aperient. majal. vor. ppi, et in nod. suspens. ℥i. Cinnam. Crassiuscul. trit. ℥i. infund. p. hor. xxiv. in vin. rubri ℥ii. servetr ad usum. —

Dosis c̄ ad tres v. 4.or circiter digitos transversos, — mane sumendo p. dies viginti et ultra; praestat — in chlorosi et viscerum obstructionib., si reserare — nequeat obstructiones, saltem praeparat et disponit, ut adhibito potentiori aperiente tollantr. —

Vinum stomachicum. —

℞. Comar. absynth. et summitat. Centaur. min. ā. p. i. Cinnamom. Crassiusculo-trit. ℈i. nucis moschat. var. ℈ß. — Semin. Coriandr. Contus. p. i. infund. frigid. p. hor. xxiv. in vin. rubr. — generos. ℥i. Col. et exprime, Capiat —

hoc vinum praescribitr p. tres quatuor et ultra dies sumendum, Corroborat stomachum, — famem acuit, Coctioni prodest, adeoq; inappetentia-

et diarrheae Convenit. —

Vinum adstringens.

℞. malicorii Contus. ℥i. balaustior. ℥ß. baccar. Cupress. par. iv. fol. plantag. et Centinod. ā. m. i. infund. Calidè p. hor. xii. in vin. rubr. auster. lb. iv. sub. fin. add. rosar. rubrar. m. i. post levem Coction. Cola et exprime.

Hoc vinum Convenit in ani prolapsu, prodest — quoq; nimiae gingivarum Laxitati, tandem — sanat mollitiem nimiam ptium, earumq; tonum naturalem restituit. — —

Vinum resolvens vulgò aromaticum. —

℞. fol. ror. marin. thymi, salv. et — laur. ā. m. i. fol. ruth. p. ii. infund. Calid. p hor. i. in vin. rubr. generos. lb. iv. vase probè obturato. sub bis — levitèr bulliant. Cola et exprime, serveturque ad usum. — —

Hoc vinum resolvit extenuat ptes Crassas humorum — in vasculis haerentes, solida humida nimis exsiccat, — stimulat, horum oscillaões auget et intendit, —

adeóq, œdemati et plurib: tumorib ~~[illegible]~~ — Lymphaticis medeto. — —

Na. jn hôc Capite formulas ō nullas remediorum externorum proposuimus, né cogerem, iterúm — de vino medicato agere, dùm de remediis externis — agemus. —

Possemus verba hîc facere de aquis ō nullis — a maximi et frequentis it usûs jn medicinâ: verùm harum compoem ad chimiam v — pharmaciam galenicam magis pertinent, qm — ad historiam formularum, jdcircó plura exempla — invenietis jn pharmacopeis tùm galenicis, tùm chimicis. —

Caput XVIum

De Elixirio tinctura et hydromel. —

Elixirium e extractum ptium volatilium et — Spirituosarum è vegetantib:, ope spiritûs vini — factum, tinctura vo è separao, ptium integrantium — tenuissimarum alicujus mixti, diversis menstruis — facta; go elixirium a tincturâ ō differt, nisi a — elixirium extrahit ptes volatiles et spirituosas, et — ; ideó ad elixirium obtinendum menstruum adhibetu —

spirituosum, uti spiritus vini et aq. vitæ, elixirium
uti tinctura digestione seu maceratione parati,
a leni calore fit, uti expositione radiis solaribus
per tempus sufficiens, aut in fimo equino, aut arena
aut lineum igne, ebullitio huic extractioni ut
plurimum nocet, sive partes omnes indiscriminatim
agendo et agitando, sive partes tenuiores menstrui
difflando. —

Varia prostant elixiria atque tincturæ in
officinis pharmacopolarum quibus in praxi sæpe
utimur, interim paratis quod omne elixirium, ita et
tinctura juxta medici intentionem, idcirco
nullas horum formulas ibi proponamus. —

Elixirium stomachicum ad vires reficiendas.

℞ rad. Cardin. et angelic. ana ℥iv. rad.
zedoar. ℥ii. baccar. juniper. contus.
par. xxv. cinnamom. crassius cul-
trit. ℥ii. macis ℥i. digerantur in fimo
equino per dies xii. vase probe obturato,
liquor dein decantetur et servetur ad usum.
dosis erit a ℈i. ad iii. vel ℈v. —

Rª haec oa vitē praeparata ponenda it in matracio vitreo, affundit spirit. vini alkoolisatus donec super materiam emineat ad altitudinem v. – v vi. transversor. digitor. dein matracium luto obturat ne tpore digestionis ptes volatiliores – avolent. – – – –

hoc modo paratū elixirium paracelsi tto parē ab authore decantato qui asseverat ē exhibuit – hoēm ultra centum annos vivere posse. – quotidie hoc elixirio utatr. – – – –

Possent quoq, absolute elixirium parari cum metallis et mineralib, ē hac potius tinctura – metallorum st quam vera elixiria, ideireo de his ō – agemus hoc loco cum in operib. chimicis variae prostent horum formulae, satis go erit si quasdam tincturae formulas hic annectamus, ē frequentis hodie usus st. –

Tinctura hydragoga. –

℞. rad. ireos florent. exsiccat. et jalap. ana ℥ij. contus. ponantr in matracio super affundendo spiritum vini, – donec emineat ad altitudinem iv. – transversor. digitor. vase bene obturato – fit digestio super cineres calidos p iii dies, donec spiritus vini fuerit saturatē tinctus postea liquidum decanta et serva ad usum.

Dosis

Dosis e ab ℥ß. ad ℥ii. —

Haec tinctura oib. nota e sub nomine aq. —
vitae germanorum, valet ad hydropem —
curandum, ut ex ejus Cpone satis liquet. —
etenim ope spiritus vini, resinae jalapae et —
radicis ireos florentinae extrahitur, extracta, ac —
in ptes tenuissimas divisa, fluida continentis, —
qo aptissima ad solida stimulandum, fluida vo
atterendum et dividendum, qd equidem minus —
efficaciter praestat, dum sub formâ siccâ resina —
constituit, & interius exhibita, potenter irritat,
tormina parit, nec tam copiose purgat qm —
tinctura hydragoga praescripta: quidam aq. vitae
simplici utuntur, loco spiritus vini ad hanc —
parandam tincturam, ut nempe qd qd e —
resinosum et gummosum, simul in —
vegetantib. solvant, qm spiritus vini ptes
resinosas tantum solvit, gummosas intactas relinquit,
adeoq. forsan hac rãoe fit, ut resinae minus
tuto et efficaciter agant, qm tinctura in qb.
gummosae et resinosae ptes continentur. —

Fi.

Tinctura sthomachica

℞. Rh. Contus. ℥ii. summitat absynth. — et Centaur. min. ana. m. ß. Coriandr. Contus. ℥ß. Cinnamom. et nucis — moschat. ana. ʒii. ponantur in matracio — super affundendo aq. vitæ rectificatam — donec emineat ad altitudinem trium — v. 4or. digitor. transversor. vase probe obturato v. lutato ff. digestio balneo arenæ per 8tos dies, postea decantetur Liquidum et servetur ad usum. — exhibetur ad cochleare unum seu ℥ß. —

hæc tinctura valet adversus sthomachi — debilitatem læsam, ciborum concoctionem, — flatuum generationem impedit, genitos discutit, adeoq., prodest in inappetentiâ, cibi fastidio, — diarrheâ serosâ præsertim, colicæ intestinalis — paroxismos placavet, ita et doloris colici — ventriculi, tandem prodest etiam ad curandam — febrem intermittentem, sumitur ante v. post — cœnam, v. bis et ter in die sumi potest. —

Hydromel nihil aliud ē qm̄ mel album in communi aquâ despumatum et coctum, pt tn̄ parari hydromel decoquendo mel in decocto radicis seminis &c. si hydromel ad hanc coquatr spissitudinem, ut ovum projectum innatet, ac diu doliis inclusum in cellâ reponatr, ut ad instar musti uvarum fermentescat hydromel vocatr vinosum, ā plures ptes volatiles et spirituosas continet, saporis ē grati, ut vinum inebriat, et analysi chimicâ tractatum fundit spiritum ardentem, inflammabilem, spiritui vini ō dissimilem, hoc hydromel vires reficit, stomachum corroborat, humores commovet et exagitat, transpiraoēm insensibilem auget, et medicamentum mere cardiacum ē. —

Hydromel aūm qđ min. qtitate mellis paratr, prescribitr in mbis thoracis ad tussim sedandam sputorum exretioñem promovendam

tandem adulus pulmonum detergendum, adeoq; convenit catharro pulmonum, asthmati, peripneumoniæ, et phthisi, v abscessui pulmonum aperto.

Hydromel ad tussim sedandam.

℞. hord. integr. sordib. expurgat. m. i. rad. alth. et nymph. ā ℥ii. glisirit. ras. et contus. ℥ß. sem. lin. ℥i. ii. coq. in aq. font. ℔. xv. ad 3æ ptis consumptionem, sub fin. coction add. fol. tussilagin. et borrag. ā m. i. demum infund. flor. malv. et violar. ā m. i. colato et expresso liquido adde mellis albi narbon. ℔ß. despuma et coq. p. hor. i. ft. hydromel.

ager eo uteri poterit pro potu ordinario, aut saltem ter 4ve haustus quâlibet die assumet.

Hydromel sputorum ejectionem juvans.

℞ rad. ering. et enull. campan.
ā. ℥ii. rad. tussilag. ℥iv. —
jujubar. et sebesten ā. par. xii.
passular Corinthiacar. ℥i. Coq. —
in decoct. hord. ℔ xii. ad 4tæ ptis
consumptionem, sub fin. Colat.
adde fol. borragin. m. i. post —
sufficientem Coctionem Cola et —
exprime, Colato et expresso liquid.
add. mellis alb: narbon. ℔ iß —
despuma et Coq. p hor. i. ft. hydromel

id hydromel in asthmate Convenit, prodest
quoq. in peripneumonia, ā a nimia lymphæ —
bronchialis viscidate orto, eam nempe incidendo —
glandulas bronchiales obstructas reserat, Lymphæ —
tenuioris appulsum ad bronchia auget, movet
ergo expectoraōem, conantes ægri pro noti —
ordinario. —

Hydromel in pulmonum suppuraōe
Laudatum. —

℞ fol. pulmonar. borrag. et bugloss. ā. m. i. Coq. prim artem in decoct. hord. ℔ x. ad 4ᵃ ptis consumptionem sub. fin. coction. infund. fol. heder. terrestr. sanicul. et veronic. ex oῑbs m. i. summitat. florid. hyperic. p. iii. post sufficientem infusionem Cola et exprime, Colato et expresso Liquido add. mell. narbon. ℥vi. despuma et Coq. p. hor. f. hydromel.

Id hydromel non solum sputorum excretionem juvat, verùm adhuc ptem pulmonum suppuratam detergit, et quodam modó sanat.

Caput xvii.

De Looch.

Looch arabibus, ecleuma græcis, linctus latinis dicitr, ē medicamentum ptis thoracis dicatum, syrupo paulò spissius quo ægri utuntr Lambendo.

id remedium videtur pertinere ad ea -
remedia quae ad Cavitatem quandam mittuntur,
cum in ore detineantur, nihil-ominus tamen e -
remedium internum, quia tametsi in ore
detineatur aliquando, deglutitur tamen et per vias -
Circulationis ad Sanguinem ducitur, interim looch -
effectum suum praestat in ore sive faucibus,
observatum enim Looch in ore detento suum -
deglutiri, tussim melius sedari, quam si illico -
devoretur, ratio petitur ex eo quod sedes tussis in -
Larynge potissimum resideat, quae sensu adeo -
exquisito est praedita, ut ab his quae e pulmonibus -
per tracheam ascendunt facile irritatur, immo -
saepe in Catharro percipimus, stimulum tussim -
provitantem fieri in ipsa Larynge ab humore
ibi etiam excreto, aut e partibus vicinis huc -
delabente, adeoque dum Looch in ore detinetur
suum irruit ad fauces Laryngem suis partibus
humidis et tenuibus attingit, Cartilagines -

tensas relaxat, humores acres stimulantes -
inviscat, ergo mitigat tussim. —

At inquies, Looch praescribitur ad sputum -
sanguinis cohibendum, et huic re verâ —
prodest, Cum autem vas ruptum in hemoptoe -
sit in pulmonibus, nihil Looch pulmones —
attingat, sputum sanguinis cohibere non poterit,
ergo necesse est ut substantia looch ad pulmones -
devehatur. —

Non negamus equidem partes ex quibus componitur
Looch deglutitas per vias chili ad sanguinem et
pulmones posse duci, asserimus tamen eas non esse
partes quae medentur hemoptoe, sed ideo Looch -
medetur hemoptoe, quia Laringem emolliendo -
tussim mitigat, adeoque cessante tussi, thorax -
non succutitur, sanguinis circuitus in pulmonibus
Liberior fit, et vasa aperta sim coalescunt, -
eâ ratione fit ut Laudanum Stoneri prosit in -
hemoptoe. - - - - - - - -

Looch ad tussim sedandam —

℞ aq. lilior. ℥iii. gumm. arabic.
ʒii. syr. violar. ℥i. f. looch. —

Gummi arabicum solvendum e in aq. lilior. et si solut. o ht Consistentiam — sufficientem, evaporato donec spissior facta fuerit, tunc syrupus violarum addendus e; so utatb aeg. jmmergendo frustulum — Liquiritiæ qd deim Lambit, vt illum — assumit, et in ore aliqmdiu detinere Tum — deglutiendo. —

aliud Looch.

℞ jujub. et sebesten. @. par. xv. —
glisirit. ras. et contus. ℥i. Coq. in —
aq. font. ℥viii. ad 4e ptis —
Consumptioem, jn Colat. et expressio
dissolv. penidiorum ℥ß. —

aliud Looch expectoratoem promovens

℞ butyr. insuls. et mel. narbon.
ptes æquales, liquento super ignem —
mediocrem. f. looch. —

Looch incidens sputa viscida —

℞ mel. narbon. ℥ii. pulp. —
passular. ℥i. flor. sulphur.
et Benjoin. ā. ʒi. cum s. q. —
syr. de hissop. et arizim. f. looch

Looch ad tussim sedandam.

℞ sem. Cydonior. et psyllii. —
sem. papaver. albi ʒii. contusa
infundantur super cineres calidos
in aq. lilior. ℥vi. donec aq. —
spissior facta fuerit, tunc add.
sacchar. candid. ℥ß. trajice per
setaceum, f. looch —

Ex his patet Looch nullatenus differre
a mucagine, utcumq., eandem habeat —
consistentiam, et eodem modo paretur., si looch
jam descripto, una aut altera ⊕ uncia, ol.
amigdal. dulc. sine igne parati addatur, tussim —
potentius mitigabit; haec quoq., valent ad
expectorationem sputorum purulentorum — —

promovendam, adeoq, in pthisi et vomicâ pulmonum praescribuntur. — — —

Looch ad Sputum Sanguinis

℞ mucilag. Cydonior. et sem. psyllii in aq. rosar. extract. ℥ii. syr. de rosis siccis ℥i. sacchar. rubr. ℥ß. misce ft. looch. — —

Sectio 2a.

De Remediis Consistentiâ molli praeditis.

Cogit nos saepe necessitas remedia praescribere sub formâ molli, tum a Liquidis ipsi aegri abhorrent, et minus aegre mollia assumunt, Cum remedia molli Consistentiâ praedita, Diutius in primis viis remorentur, quam Liquida, adeoq, multo melius Corrigunt et emendant vitia ventriculi et Intestinorum, Cui posteriori potissimum attendat medicus, quoties affectus ventriculi v. Intestinorum debellare necesse e, plura vero sunt remedia

a formâ molli interius exhibentur, ut opiata, bolus, gelatina, Conservæ &c. —

Caput 1um

De opiatâ

opiata in genere omne remedium designat compositum, quod in sinu suo Condit seu Continet opium, usus tamen invaluit ut sumatur pro remedio Consistentiâ molli prædito, ex variis Composito quin opium Contineat. — —

Opiata in suâ Compositione admittit Conservas, Confectiones molles, seu Electuaria, pulveres &c simul uniuntur et junguntur ope syrupi cujusdam. —— —

Quantitas syrupi ea esse debet, ut omnia Ligando mollem Consistentiam toti largiatur, parantur variæ opiatæ ratione effectus. —

opiata aperiens. —

℞ Crocc. mart. aperient. rore majal. ppi ʒß. cinn. mund. et chal. elect. pulverator. ā. ʒii. salis tamaric. et absynth. ā. ʒiß. jalap. et diagrid.

ā. ʒi.

℞ ℨi. Cinnamom. ℈ii. redigantur
oa in pulver. et cum s. q. syrup.
flor. persicor. f. opiat. ad ℨi. ℈ii.
Sumenda per novem dies superbibendo
juscul. pulli fol. chicor. alteratum,
et deambulando per aliqd tpus, ut mos
est.

Hoc opiata convenit in chlorosi, viscerum
obstructionibus, ad febres intermittentes sanandas
quoties per intervalla redeunt, nihil-ominus tn,
in iis etiam morbis eadem prescribitur...
imo debeat sæpissime fieri, variæ formulæ opiatæ
aperientis juxta ætatem tperamentum ægrotantium,
morborum complicationem, quæ cogunt diversa
aperientia prescribere, modo nempe fortiora,
modo mitiora, quæcumq; prescribatur opiata
aperiens, necesse est præmittere remedia universalia,
ut facilius succedat.

opiata aperiens et hydragoga.

℞ extract. rhabar. ℨf. croci mart.
aperient. rot. majal. ppi ℈i. jalap.
pulverat. et throchis cor. alhandal.
ana ℈f. elater. gr. v. cum s. q. syr.

vor. pallid. ℞ opiata pro unâ Dosi —

haec opiata squirem spissum potenté solvit, serum luxurians per alvum et renes aliqd' — copiosé eliminat, solida aviter pungit et stimulat, prodest q° in ascite et quâcunq; — hydropis specie quae ab humor. viscíditate et — spissitudine ortâ, Continuat. per dies ix. aut — x. assumitô juscul. fol. Chicor. aut borrag. — alteratum more solito. — — —

Opiata aperiens et benigné purgans.

℞ Limatur. ferr. rubiginos. ℥ß.
senn. mundat. et rh. elect.
ʒii. jalap. pulverat. et sal. tartr.
@ ʒi. pulver. milleped. ʒiß. —
pulverata opiata cum s. q. syrup.
florum persicor. excipiant. f.
opiata assumenda ad ʒi. per ix.
dies subbibendo jusculum fol.
chicor. alterat. more solito. —

haec opiata plurimum valet ad diuresim movendam alvum levitèr aperiendam, squirem spissum incidendum, idcircó curat intumescentias —

extremitatum, oedema quoq., notabile, tandem —
hydropen jmminentem adēq., arcet. —

Opiata sthomachica.

℞ Conserv. enul. campan. et
absynth. @. ℥ß. Conserv. Kinorrodon
℥iii. Cass. Lign. et extract. baccar.
juniper. @. ℥iß. Cinnamom. et
nucis moschat. pulverator. @. ℥ß.
Cum s. q. syrup. de cichor. —
composit. f. opiata a ℥i. ad ii. —
sumend. — —

hoc opiata prescribitur ad plures dies, et —
adeq., bis in die serò et manè sumitur; conducit,
ad vigorandum sthomachum, ad coctionem —
juvandam, adeoq., convenit in pluribus morbis chronicis
qui a laesâ digestione aut producuntur aut foventur,
ratione eorum conservis et extractis ad confectionem
illius opiatae, a hoc remorantur magis in —
sthomacho quam liquida medicamenta, verius —
si cum laesâ digestione acetes frequentes —
conjunguntur qui acidum undiq., spargant, ut —
fit in melancholicis, tunc ... opiata conservi. —

et extractis parata magis prodest quam si pluribus absorbentibus aliisque stomachicis pulveratis — conficiatur, etiam pulveres effervescentiam — pariunt in stomacho, quoties acidis potissimum oppletur, hae valida ac dolorifica ventriculi — distensiones, anxietates, et quandoque Cardialgia aegrum mirifice divexant, prodest ergo opiata ex extractis et Conservis parata. —

altera opiata stomachica.

℞. extract. [illegible]. ℥ß. Conserv. menthae — hortens. et Kin. Kin. pulverat. ā. ℈i. — Confection alkerm. gr. xii. Cum s. q. — syrup. absynth. f. opiata pro una — Dosi. — —

hoc opiata Confert in diarrhea, in Cibi fastidio, et inappetentia, quibus adjunguntur tumores oedematosi partium externarum, —

opiata absorbens.

℞. Conserv. Kinorrodon. ℥ß. Coral. rubr. — ppti et oculor. Cancr. fluv. ā. ℈i. — Corn. Cerv. philosophice ppti et — antimonii diaphoret. ā gr. xv. Cum —

s. q. Syr. Cydonior. ft. opiata pro unâ Dosi. —

hæc opiata præscribitur quotiês stomachus — acidis videtur quasi refertus potissimum si — — — accidat necessitas Lac præscribendi, ā absorbentia — quibus opiata Constat, aut acida Jnttricant aut — destruunt, præscribitur aliquot Diebus antè Lactis — usum, vel Lac Sumitur manè et opiata serò — horâ Somnii, Continuatur in quantum necessitas — exigit. — —

Opiata adstringens

℞ Conserv. ros. rubr. ℥ß. Conserv. — balaustior. ℥iii. terr. lemnios et sanguinis dracon. ā. ℨii Bol. armen. Hypocistis et arundinis ā. ℨi. Cum s. q. — syrup. de rosis sicc. ft. opiata ad ℨß. vel ii. sumend. —

hæc opiata præscribitur per tres aut 4or dies, bis — in die serò et manè, additâ Dosi Convenienti — Laudani quod virtutem adstringentium non parum — juvat, Convenit in sanguinis sputo, in fluxu — hepatico et hæmorragiâ, in omni evacuatione — quâcumque, excedente adeòque, sæpissimè in usum — adhibetur. —

Opiata anti-epileptica

℞ rad. et sem. peoniæ maris — @. ℥ii. Rin. Rini in alkool redact. ℥ii. visci quercin. rad. valerian. et — gentian. @. ℥iß. sal. volatil. succin. — et antimon. diaphoret. @. ℥i. Cum — s. q. syrup. lilior. Convallium v — absynth. f. opiata ad ℥ii. sumend. —

hæc opiata sumitur per dies x. aut xii. si vero — alternis tantum diebus praescribatur, per mensem Continuatur, arcet epilepsiæ paroxismos, eosq., breviores et variores efficere solet, tum stomachum. Corroborando, adeoq., Cibor. Coction. juvando; tum fluida incidendo, et dividendo, eaq., ad Circulandum magis idonea reddendo; unde stases sanguinis in Cerebro et variores et minores. —

Opiata antivenerea. —

℞. salsaparill. ligni guajac. pulverator. @. ℥ii. ligni sassafras et rad. Kinæ pariter pulverator. @. ℥iß gummi — guajaci, et æthiopis mineral. sine igne ppti @ ℥iii. pulverata excipiantur Cum s. q. syrup. absynth. f. opiata ad ℥ii. sumenda per ix dies. —

hoc opiata adhibetur in gonorrhea virulenta diu —
nimis perseverante, et ubi suspicio est ne aliquod —
virus venerei in sanguine lateat, prius remediis —
consuetis quibus gonorrhea virulenta curari solet.

Nullus est morbus chronicus ad quem sanandum
opiata adhiberi non possit, hic autem tantum retulimus —
formulas opiatarum est usus frequentioris —
et, quibus etiam satis liquet modus conficiendi —
alias.

Caput 2um

De bolo, confectione et electuario

Bolus est remedium consistentia molle, ad —
usum internum destinatum, a figura vulgo
bolus nuncupatus, quia sphaericam seu —
globulosam obtinet formam, adeoque vix ab —
opiata discrepat, quamvis plures possint —
efformari boli variae virtutis, nihilominus tres,
sunt vulgo et speciis quibus frequentius utuntur, —
scilicet bolus purgans, antivenereus, et
narcoticus, seu hypnoticus. —

1o remedium quod vulgo paratur ut aegrorum —

140 fastidium sublevati, conficiunt pulveribus,
pulpis conservis, extractis, vel succo plantar.
spisso, servata convenienti proportione inter
pulveres et corpora mollia quae eos excipiunt,
horum formulas nonnullas proponemus

Bolus purgans

℞. cinn. mundat. et rh. electi
pulverator. ā ʒß. diagrid. gr. vii.
resin. jalap. gr. v. cum s. q. pulpa
cass. fiat bolus.

Nota bolum diu saepe in stomacho morari,
nec agere posse nisi diluatur, verum quamvis saliva
Lympha oesophagi et ventriculi eum diluere
valeant, convenit tamen horâ unâ elapsâ, post
assumptum bolum, potum quempiam aegro
propinare, quo remedia bolum componentia
diluta agere possint, et evacuationem per anum
movere potest ille erit jusculum aut aqua
pullis, vel potius thé aut fol. melissae largâ
dosi exhibitus; si vero aeger jusculum vulgare
assumat, cum id ob pinguedinem bolum minus

diluat, oportet ut æger identidem haustum aq. tepidæ hauriat ut sic perfecta quasi fiat boli dilutio

Bolus alter validius purgans in hydrope usurpandus. — ℞ pulver. milleped. ℈i. cinnabar. ireos florent. jalap. et diagrid. ana gr. viii. trochiscor. alkandal. ℈ß. elater. gr. v. cum s. q. pulp. cass. f. bolus mane sumendus.

Iste bolus serositates potenter movet, adeoq. ad hydropem curandum sæpe adhibetur.

Bolus anti-venereus in gonorrhea adhibendus. ℞ æthyop. mineral. sine igne ppi ℈i. ther. cocnt. venet. lotæ et ppæ ʒß misce f. bolus. —

Si aquila alba adhibeatur loco æthyopis, bolus erit antivenereus et simul purgans, qui aquilla alba virtute purgandi pollet, nihilominus tn æthyops mercurio dulci est anteponendus, qui virus venereum potentius debellat. —

Bolus alter antivenereus salivationem promovens. —

℞ panaceam mercurial. gr. xx. cum thillo pulpalass. f. bolus. —

e ibolus iste per aliquot dies continuo usurpetur ulcera parit, in ore salivationem copiosam promovet; inde factum est ut aliqui existimaverunt luem veneream radicitus posse curari, si iste bolus per plures dies usurpatus salivationem per xx. dies aut mensem producat, quamvis tamen illud falsum esse experientia quotidiana demonstrat. allucinati fuere in eo quod salivationem luem veneream curare opinati fuerint, non enim luem veneream curat salivatio, sed potius curationem luis venereae sequitur, itaque panacea intus assumpta symptomata luis venereae mitigat, et non curat saltem radicitus palliative tantum.

Bolus narcoticus.

℞ laudan. opiat. gr. j. conserv. rosar. tilium. f. bolus.

Caput 3um

De confectione et electuario. —

Confectio a verbo conficere sic dicta, est remedium consistentiâ molle quod ideo paratur ut facilius ab ægro deglutiri possit, paratur pulveribus, melle, aut

Syrupo quodam excepti, ideoq, variae pnt parari Confectiones: harum ingentem numerum reperimus in officinis pharmacopolarum quae ideo parantr, ut iis medici uti possint quoties necessitas exigit; idcirco inutile prorsus est harum formulas ibi subjungere; quoniam eas paratas reperimus, apud pharmacopolas. —

Electuaria a verbo eligere dicta sunt duplicis generis, ratione consistentiae, alia enim mollia, altera solida et dura, solida vulgo tabellae nuncupantr, mollia vero a confectione non discrepant, et eodem modo parantr; si solida electuaria prescribere aus sit, sequentia sunt observanda, 1.° mel aut saccharum ad debitam consistentiam seu syrupi spissioris consistentiam coquenda sunt.

2.° vase ab igne remoto pulveres commiscendi, totum identidem agitando cum spatulâ, si mixtio liquidior sit, rursus vas igni exponendum, ut consumatur humiditas superflua donec totum consistentiam requisitam acquirat. —

3.° si resina quaedam electuarii compositionem ingrediatur, commiscenda nisi prius mica frigefacta fuerit, seu

1424. condensatis et in grumos abit et resina, liquo non potest equabiliter diffundi in corpore electuarii. —

4º massa jam spissior facta, super marmor oleo illitum effundenda ubi quâ proportione refrigeratur solidescit. prostant apud pharmacopolas plures electuariorum tam mollium quam solidorum formulæ a varias obtinent virtutes juxta sui compositionem, unde alia sunt purgantia, alia Cardiaca, alia alexiteria, seu venena debellentia, difficile est assignare Convenientam proportionem inter pulveres et syrupum, ideirco partitis vicibus miscentur pulveres Cum syrupo, quando nempe mixtio spissiore addunt syrupum, quando vero liquidior, pulveres —

Caput 4um.

De Gelatinâ et Conservâ. —

Gelatina paratur igne Carnium animalium quæ Coctione extractum frigore Congelatur, paratur et quoque gelatina succo fructuum expresso, ac dein igne spissato; hæc ultima gelatinæ species a Conservâ non discrepat prior ergo vera est gelatina. — —

Gelatina jure

Gelatina jure carnium parata, vel simplex alimentum est, adeoq: ægro alendo destinatur, vel paratur ad emendandam pravam humorum crasin, et tunc gelatina medicata est: prior paratur ad ægri fastidium levandum, qui juscula respuit, et cum maximo labore assumit; ideo ut gustui gratior sit, additur saccharum cum cinnamomo aut ejusdem aquâ; ita et aq. naph. et succo limon. gelatina alibilis conficitur cum capone, gallinâ, poplite vituli, etc. additur rasura cornu cervi, hæc in aq. per horas plures decoquuntur, donec substantiâ mucilaginosâ carnium extractâ, totum quodam modo spissum fiat, dein per linteum aq. madidum trajicitur ut partes pinguedinis crassiores arceantur. additur saccharum cum aromatibus, totumq., aëri frigido hyeme exponitur, ut condenscatur, æstate verò ob caloris inclementiam gelatina glacie est densanda, imò glacies renovanda identidem, ne semel densata, aëris calore deliquescat, quo hyeme diutius servari potest quam æstate. —

Gelatina vulgaris.

G.

℞ Capon. optim. saginat. poplit. vitul. ℔ ii. rasur. Corn. Cerv. ℔ ß. Coq. igne lento in aq. commun. ℔ viii. ad consistentiam gelatinæ; p linteum aq. madid. trajice ac fortiter exprime; Colatur. add. sacchar. optim. ℔ ß. succi limon. ℥ii. ovi albumin. clarifica, dein add. aq. Cinnamom. Cochlear ii. v. iii. f. gelatina. —

Gelatina exhibitur identidem ad i. v ii. Cochlearia, in libum et nutritionem cedit, jusculis gratior est, sive gustui suavior, præterea convenit in iis potissimum qui immodico alvi profluvio et quasi dysenterico corripiuntur; a gelatina jusculo spissior, in stomaco diutius moratur, non ita celeriter per intestina devolvitur, ergo plus cibi suppeditat ægris, quam jusculu etiam majori copiâ assumpta; præterea cornu cervi quo conficitur, putredinem primarum viarum corrigit, stomacum corroborat, et vires multo potentius reficit ipsis jusculis. Demum cum gelatina constet lymphâ animalium mucilaginosâ, ac coctione magis expansâ, in

alimentum facilius cedit, nullâq; ferè indiget præparaõe in stomaco, inde maximi e usûs in curaõe morborum acutorum.

Gelatina viperarum.

℞ viper. viventes, pelle denudatas, caudâ et capita amputatis, et intestinis exemptis n:º IV. in frustul. divid. et projice cum corde et hepate in vas probè obturatum, coq. p hor. VI. balneo mariæ cola dein, et fortitè exprime, colaturam aëri libero expone donec concrescat.

hæc gelatina medicata e, nutrit tn et vires exhaustas potentè reficit, sanguinem crassum dividit, poros cutis reserat, transpiraõem insensilem intendit, sudores raro promovet, inde optimum e remedium in morbis cutaneis, a lympha viscidâ, et in glandulis cutaneis hærente oriundis, conducit quoq; in morbis qui eruptione quâdam cutaneâ sanari solent, idcirco

in febrib. petechialib. malignis, in variolis et morbillis difficile erumpentib. adeoq. mirifice prodest: modus utendi e exhibere idem id em usum aut aliud Cochleare, attendendo tn ne nimium sequens aestum excitet, tunc rarius exhibenda. eodem modo parari pt gelatina cornu cervi, e tn melius parata, si in aq. more solito decoquata. —

Gelatina Ribeziorum. —

℞ Succi ribeziorum depurati lb. j:
ovi album. clarific. et cum pari
sacchari pondere coq. ad gelatinae
consistentiam. —

Haec gelatina potius ad delitias mensa qm usum in medicina parata, pt tn prescribi in diarrhea, a bile exaltata et acriori producta; eodem modo — parata gelatina malor. armeniacor. nec non — cydonior. e vulgo.

Conserva e medicamentum consistentia molle ad folias, florib., seminib., et radicib. vegetantium addito convenienti sacchari pondere confecta. —

Ratio parandi duplex fuit, 1º ut ponit —

habeas remedium in instanti; 2º ut flores folia et semina ex omni tempore anni haberi possint, hoc modo Conservarentur. —

modus Conservam conficiendi est, flores jnmes gustu in aq. fervanti ut mollescant, et quasi in pastam abire possint, si folia verò radices adhibeantur, in aq. decoquuntur, donec in putrilaginem fuerint Conversa, postea ex aq. extractâ affunditur sacchar. pulveratum, cum spatulâ agitando supra ignem mediocrem ut liquetur saccharum et intimè misceatur cum pastâ: — tandem frigefacta massa, in vasis idoneis Conservatur.

Nª. pondus sacchari duplò majus esse debet, ut Conserva diutius servari possit: imò dum Conserva cum Radice quadam paratur, non solùm coquitur usq., ad putrilaginem, verùm adhuc in mortario tunditur, donec in pastam abierit, per setaceum trajiciendam: —

paratur quoq., Conserva solida, et mollior: — majoris est in medicinâ usûs, dùm verò solida paratur, saccharum in aq., Convenienti coquitur —

ad syrupi spissioris Consistentiam, tunc radix Coctione emollita in syrupo per aliquot tempus decoquitur, a dein extracta, et aëri libero exposita, refrigescit et induratur: si vero paretur Conserva cum floribus, flores accipiuntur sicci in pulverem rediguntur, pulvis affunditur syrupo spissiori, quo ulterius spissatur, ac tandem frigefacta massa solidescit. — — — —

Conserva rosarum.

℞ rosar. rubrar. exunguat. ℔ i. —
Sacchar. alb. ℔ ii. f. Conserva.

rosae exungulatae decoquendae sunt in aquâ donec emolescant, extracta ex aquâ, teruntur in mortario, donec in pastam abierint, saccharum vero decoquitur in illâ aquâ, in Consistentiam electuarii, adduntur dein rosae, totumq. decoquitur ad Consistentiam Conservae. —

Conserva radicis enull. Campan.

℞ radic. enull. Campan. ℔ ii. Coq. ad putrilaginem, in s. q. aq. font. pulpam per Cribrum trajice. in illo decocto Coq. lento igne pondus —

Sacchar. duplum, ad electuarii —
Consistentiam, tum que refrigerato, pulpa
trajecta miscetur. —

Si Conserva Solida paranda sit, radix decoquenda
in aquâ donec emolliverit, dein duplum Sacchar. pondus —
in hoc decocto Coquitur ad Syrupi spissioris Consistentiam,
tum radix Coctione emollita, in Syrupo per aliquod tempus
decoquitur, Donec Saccharo imbuta, paulisper rigescat, —
dein extrahitur, et dum refrigeratur Solidescit. —

Possent parari adhuc Conserva Cum floribus —
et foliis plantarum, iisdem Contusis in mortario,
ac in pulpam Conversis, addito duplo Sacchari pulverati
pondere, totumque, Cum pistillo agitando, donec —
Saccharum intimè Cum floribus et foliis misceatur;
hae Conservae retinent virtutes, flor. fol. radicum
è quibus Componuntur, quorum maj. pars parata
reperitur apud pharmacopolas. —

Rob malorum.

Rob e vox arabica, Succum fructus Cujusdam
expressum, saepè residentiâ depuratum, et ad —
electuarii mollis Consistentiam Coctum, significans.

Rob mororum.

℞. Succi moror. depurat. ℔ IV.
Coq. ad electuar. mollis consistent.
ƒ. rob.

paratur etiam una cum melle ad medietatem, ita: Recipiunt mellis ℔ II. mel igne coquitur, et despumatur, huic dein adduntur Succi mororum depurator. ℔. IV. totum ad debitam consistentiam coquendo.

Pro melle potest accipi eadem quantitas sacchar. ad consistentiam Syrup. spissioris in aq. communi decocti, addito dein succo moror. depurato. —

rob mororum adhibetur in anginâ, sub formâ gargarismatis, saepe multum prodest; temperat diluit et mite incidit limpham viscidam, glandulas tonsillas obstruentem et inflammantem, sicque anginae parium medetur.

Sapa

Sapa e succus uvarum albarum perfecte maturarum expressus, ac dein igne lento coctus ad mellis consistentiam, jo raro adhibetur in medicinâ, —

Conficiunt sapius pro Cibo.

Caput 9um.

De extractis.

plantæ uti animalia duplici partium genere constant, solidis nempè tabulosis, liquidis verò in tabulis ipsis contentis; dum paratur extractum, partes plantarum solidæ non eliciuntur, sed potiùs liquida in tubis ipsis cavis contenta; rursùs succi plantarum modò resinam naturam æmulantur, modò verò aquosi sunt, at pauciores continent sulphureas partes, ex his liquet menstrua quæ utuntur ad extractum obtinendum, duplicia esse, alia nempè sulphurea, altera verò aquosa: menstrua sulphurea adhibentur, dum extractum eliciuntur è plantæ succo, resinoso turgente; aquosa verò, dum succus plantæ resinosus non est, menstrua sulphurea sunt, vinum, aq; vitæ, spiritus vini, oleum denique; adhibetur, sed virtutem extracti nimis mitigat. aq; verò est menstruum vulgare quo utimur ad extracta obtinenda ex his plantis quæ resinâ non turgent. præteà aquam fontanam et fluviatilem adhibentur aq; stillatitia plantar; harum decoctum, aliquandò succus expressus, sed raro: exemplum utriusq; extracti feculentum habemus in præparatione Laudani,

134. ad id obtinendum, 1° elicito extractum ex — opio, ope aq. pluviatilis, alterum vo deinde habetur ope spiritus vini: —

Ut autem facile obtineatur extractum, 1° minutim incidere oportet partem plantae ex quâ parandum e extractum, dein projiciendam in vas ipsi affundendo menstrui convenientis q. s. vase obturato, fit — digestio balneo arenae, v. balneo mariae, aut igne mitissimo vas identidem agitando, ea starendat in digestione donec effusum liquidum saturè sit — coloratum, decantato liquidum, et igne moderato evaporato ad mellis consistentiam. —

Extract. aperiens et hydragog.

℞. Croci mart. aperient. Ue. ℥i.. senn. mund. et rhei elect. pulverat. @. ℥ß. sal. tamar. rad. irid. florent. et pulver. millepad. @. ʒiii. jalap. et diagrid. @. ʒii. folior. gratiol. m. i. digerantur calidè per hor. 24. in vini albi generosi et aq. font. @. ℔ ii. decantatum liquid. igne moderato evaporetur ad extracti — consistam, dosis erit ~~ad~~ ℈ß ad ʒi.

extractum febrifug.

℞ Cortic. peruvian. in alkool redact. ℥ii. rad. enull. Campan. ℥iii. fol. absynth. Centaur. min. et Camaedr. ⓐ m. i. Coqi. in aq. font. ℔ vi. ad mediæ ptis Consumptionem, sub fin. Coction. add. sal. amoniac. ℥iii. Colat. et Expressi. igne moderato evaporet. ad extracti Consistentiam, dozis vit ℈i.

Id extractum bis terve in die prescribi pt, ad febres intermittentes pertinacitâ perseverantes debellandas, stomacum Corroborando, Coctionem rectificat, Limpham viscidam incidit et attenuat, sicq. obstructiones viscerum precavet, aut tollit, q. febres intermittentes pertinaces sequi solent, Dosi hujus extracti, purgantia addi pnt, si necessarie videantr, uti Diagridium, v. jalapa ad gr. vi. v viii.

Ex his q. superius Exposita fuere, patet modus preparandi qdlibet extractum, dasquend, nempé vegetantia, imó et mineralia, scilicet filtrando et evaporando ad Consistentiam extracti, verúm si pareto Extractum cum sulphuris

resinosis, imò resina eliquanda est, ope spiritus vini dein evaporanda, ad debitam consistentiam, si vero corticiatio ex his et pulposam substantiam obtinent, haec 1º in aquâ decoquenda est, donec sufficienter fuerint emollita; 2º per cribrum trajicienda, donec pulpa obtineatur, et moderato igni exposita, extracti consistentiam obtinet, ut videre est in extracto juniperi, aliorumque quam plurimorum, quorum praeparatio in pharmacopoeis reperiuntur. —

Sectio 3.a

De remediis internis Solidis.

Remedia formâ solida parata, praescribuntur, 1º ut diutius in stomacho morentur, sicque ejus partis vitia facilius emendent; 2º ut aegri facilius sumant, quidam enim sunt gustu adeo moroso praediti, ut saporem medicamentorum etiam levem valdè respuant, quin imò eorum sapor injucundus stomachum movet, et vomitum saepè parit: plura vero sunt medicamina

et formâ

quae formâ solidâ praescribuntur, nunc sigillatim exponenda.

Caput 1um.

De pulveribus.

Nihil in medicinâ facilius quam pulveres praescribere, hoc unicè tantùm considerare debet medicus utrùm ea quae praescribit, talem obtineant consistentiam, ut in pulveres redigi queant, nam sanè absurdum esset balsama liquida in pulverem redigere velle; praeterea virtutem medicamentorum nosse necesse est, ut ea opportunè et dosi convenienti praescribantur: pulveres autem praescribi possunt omni virtute praediti, a nulla enim medicaminum simplicium familia, quae aliqua quae contineant satis durant in pulverem redigi non possunt.

Notandum quaedam esse quae tametsi solida sint, in pulverem tamen redigi non possunt, sine aliquâ additione, sic pulpa colocynthidis minimè in pulverem redigetur, nisi prius oleo amigdalarum dulc. fuerit imbuta: pariter ea quae constant stib.

volatilioribus et acrioribus 〇 [illegible] in pulverem redigenda, nisi prius oleo fuerint illinita, tum ut praecaveatur nimia partium volatilium jactura, tum ne partes volatiliores et acriores tempore triturationis elevatae, nares, fauces, imo et laryngem illius qui terit graviter nimis afficiant, uti patet exemplo Euphorbii

Pulvis cornachinus, seu e tribus.

℞. diagrid. cremor. tartar. et antimon. diaphoret. ana partes aequales. misce f. pulvis. Dosis a ℈ʃ. aliquando ʒ. rario ad ʒi. praescribitur.

Hic pulvis iis convenit qui temperamento pituitoso praediti, humores habent spissos et serosos, solida vero mollia et laxa; adeoque feliciter exhibetur qui tali temperamento praediti, purgare indigent.

Pulvis purgans et contra vermes.

℞. aquil. alb. gr. xx. Diagrid. gr. viii misce f. pulvis.

Hic laborantibus [illegible] viarum copiosa [illegible]

eliminat, vermes simul enecat, ideirco hujus usus familiaris in mali verminosis; ~~pulvis~~

Cachecticus pulvis.

℞. Crocci mart. aperient. ver. maj. parat. gr. xx. rad. ireos florent. exsiccat. et pulverat. Cass. ligneae, @. ℈i. Cinnamom. et flor. martial. @. gr. viii. misce f. pulvis. pro i. dosi.

Is pulvis adhibetur frequenter in chlorosi, imo quotiescumq, data humorum spissitudine incipiunt viscerum obstructiones, quas profligat restituta humorum fluiditate, et corroborato sthomacho. ~~[illegible]~~

Pulvis aperiens

℞. Crocci mart. aperient. [illegible]. gr. xx. rhei et pulver. millepedum @. gr. xii. sal. tamari. et aethiopis mineral. ~~[illegible]~~ sine igne praeparati @. gr. x. resinae jalap. et extract. hellebor. nigr. @. gr. v. misce f. pulvis pro una dosi.

Pulvis absorbens

℞. Corall. rubr. ppavati, et oculor. Cancror. [illegible] ⓐ. ℈.j. Cornu Cervi philice ppavati et antimon. diaphoret. ℈.ʃ. misce f. pulvis pro unâ Dosi.

Pulvis adstringens.

℞. Sanguinis dracon. et terra sigillat. ⓐ gr. xxv. alumin. rupei gr. x. misce f. pulvis pro unâ Dosi. —

Pulvis emeticus.

℞. tartar. emetic. solub. gr. v. f. pulvis. [illegible]

Sunt quoque parari pulveres qui varios effectus praestare sint, dum Componuntur, qui diversas, et contrarias virtutes obtinent; sic saepe absorbentia adstringentibus permiscentur ad pulverem Conficiendum ita quoque diuretica Cum aperientibus et purgantibus maritantur, et ex iis Conficiuntur pulveres his virtutibus praediti; itaque exemplis jam allatis satis Liquet hoc praescribendi pulveres in plurimos varios morbos debellandos. —

Caput 2um.
De pillulis. —

Pillula e medicamentum consistentiâ molli praeditum, in globulos coactum, nomen a figurâ accepit, inventum e, ut aegri medicamina facilius devorare poent, subitò deglutiendo assumitur.

Conficitur ex medicamentis simplicibus solidis, et aridis, quae in pulverem redigi poent, pulvis verò acceptus cum conservâ molli aut syrupo quodam appropriato, ex his massa pillularum conficitur, et in globulos plures dividitur, nec perfectè duros nec penitùs molles: si verò cum extracto quodam pillulas dare ... sit, ut potè extractum consistentiam ... requisitam obtinet, ex eo quoque pillulae seu globuli simpliciter parantur; —

... medicamentum simplex quod ... valet, ... massam pillularum suggerit, ideirco vegetantia ... et mineralia pillularum compositionem ingrediuntur, ex iis liquet parari posse pillulas diversae virtutis, cum varia medicamenta simplicia ad eas componendas adhibeantur. —

Notandum pillulas purgantes febricitantibus non convenire, neque iis aegris qui temperamento fervido et sicco sunt praediti, aut haemorragiam vel sanguinis sputum identidem patiuntur, vel ardorem in praecordiis aut in viis urinariis frequenter sentiunt, a pillulae purgantes ex iis conficiuntur a parva dosi adhibita ventriculum et intestina magnopere irritare valent et humores potente commovere, idcirco in morbis tum chronicis sunt adhibendae, et aegris praescribenda, qui robusti admodum sunt, vel fibras molles et inertes a natura obtinuerunt; tandem ut actio pillularum purgantium felicior sit, iis assumptis potus largus eadat, ut massa excernenda diluantur, et vis fortior purgantium quodam modo mitigetur.

Pillulae purgantes.

℞. senn. mundat. pulverat.
et rhab. electi pulverat. —
ana. gr. xx. sal. tartar. et
jalap. pulverat. ana. gr. x.
resinae scamoniae, gr. vi.

Cum s. q. syr. flor. persicor. ff.
pillulæ 3es v 4or mane devorandæ,

Pillulæ hydragogæ.

℞ Foecular. irid. ℈i. trochischor. alhandal.
℈ß. aloës. et resin. jalap. ana gr. —
viii. Cum s. q. syr. de rhamno —
Cathartico. ff. 3es aut 4or pillulæ
mane devorandæ.

Pillula emetica.

℞ tartar. emetic. solub. gr. viii.
Cum tantillo Conservæ rosar. ff.
pillula opportuno tempore sumenda.

Pt adhuc parari pillula Emetica Cum granis
4or v 5. flor. antimon. eadem conserva exceptis.

Pillula anti-venerea.

℞ æthyop. mineral. sine igne
parati gr. xxv. Cum gutt. x.
aut xii. Balsama de Copaiv, ff.
pillula devoranda. —

Pillulæ anti-venereæ pnt parari Cum aquil. alb.
v panaceâ mercuriali, hæ pillulæ præscribuntur pr

aliquot dies, juxta medici intentionem.

Pillula narcotica

℞. Laudan. gr. i. f. pillula.

Pillulae adstringentes

℞. Sanguinis dracon. terr. lemnos, bol. armen. āā ʒi. balaustior. malicor. alum. rup. āā ʒß. pulverat. excipiantur cum s. q. succi hypocistidis; f. massa pillular. dosis erit a ʒi ad ʒiß.

Si parentur pillulae cum duabus ptibus sanguinis dracon., et unâ pte alum. rup. syrupo rosar. adstringenti exceptis, f. pillul. helvetianae, quae a ʒß ad ʒi. exhiberi ptest, pluries in die.

Pillulae histericae

℞. radic. valerian. et kin. kin. in alcohol redact. āā ʒiii. assa fœtid. cinnamom. et castor. āā ʒii. ambrae grizae. gr. iv. cum s. q. syr. absynth. f. massa pillular. dosis erit a ʒß ad ʒi.

Ex his satis patet pillulas p[ro]p[ri]a Conficii, qui, sane virtute prædita, adeoq[ue], plura Exemplaria rervensive, prorsus inutile e[st]. —

Caput 3um.

De tabellis, seu Electuariis Solidis, et trochischis.

Tabellæ seu Electuaria Solida, ex variis, simplicib[us], et magnâ sacchar. q[uan]titate Conficiuntur, ideirco — gustui paulo jucundiæ e[st] hoc medicamentum q[uam] pillulæ et electuaria mollia seu Confectiones, rursus diutius servari p[ossu]nt sine ullo mucile — periculo, aliunde facile Diluuntur in jusculo, imò — quovis alio Liquido Calente; modus præparandi tabellas, seu rotulas e[st], sacchar. in aq. v[el] alio liquido — decoquendo, donec syrup. spissioris Consistentiam acquisiverit, dein pulvis affundat[ur], totum agitand; donec pulvis Cum syrup. p[er]fecte fuerit Conjunctus; si tabitam nondum habeat Consistentiam, Continuat[ur] ignis, donec evaporata superfluâ aquâ, totum spissum admodum factum fuerit: Demum —

affunditur mixtio super frustulum marmoris, oleo illitum, ibi refrigescit, et tandem induratur priusquam vero indurata fuerit massa, in partes secatur rhomboides seu alterius figurae. —

Ait si electuarii solidi compositionem resina ingrediatur, ut diagridii vel jalapae &c. antequam resina admisceatur, compositio ab igne removenda, ubi vero refrigescere incaeperit, totum exagitatur ut resina aequabiliter diffundatur per massam electuarii; etenim si resina electuario ferventi misceatur, illico tota in grumos abit, ex quo fiet ut aliquae partes electuarii, plures resinae partes contineant, aliae vero nullas.

Tabellae purgantes.

℞. Senn. mundat. ℥i. rhei. ʒii. jalap. diagrid. ana ʒis. fol. gratiol. m. i. rad. ireos florent. ʒs. —
℞. Sacchar. optimi lb is. coq. in aq. font. s. q. ad syrup. spissioris consistentiam, misce reliqua in pulvere redacta, f. electuar. Dosis erit a ʒi. ad ʒii. —

Tabellæ Becchicæ seu pectorales.

℞. rad. elenii ℥ii. tussilag. et cichoriæ cum toto ana m. i. passular. ℥i. coq. in decoct. hord. ℔ viii. ad medietatis consumptionem, in colat. et expression. dissolve sacchar. optimi ℔ iii. coq. ad syr. consistentiam, tunc adde pulpæ rad. althææ ℥ii. sub. finem coction. add. sequentia, flor. sulphur. et Benjoin ana ʒiii. rad. ireos florent. exsiccat et pulverisator. ℥ß. coq. ad electuarii solid. consistentiam

Nota flores sulphuris et Benzoini non esse addendos nisi dum massa ab igne fuerit remota, calore igni horum partes volatiles avolant.

Aliæ tabellæ pectorales.

℞. sacchar. alb. ℔ iii. coq. in decoct. rad. symphit. maj. q. s. ad syrup. consist. tunc add. gumm. arabic. et tragacanth. in aq. rosar. solut. trajectos. et inspissator ana ℥i. fiat tabellæ secundum artem.

Trochisci sunt remedium formâ solidum quo medici interius et exterius utuntur, modus praeparandi est medicamenta ex suis constituentibus in massam mollem redigere, dein eam trajicere per infundibulum, ut formam quidam exigua, pyramidalia efformentur, in umbrâ siccanda, ut soliditatem obtineant, massa verò illa componitur ex pulveribus syrupo convenienti excipiendis ut exinde massa mollis efformetur.

Ex his liquet diversos posse confici trochiscos qui diversam obtineant virtutem, tam ad usum internum quam externum, unde trochisci sunt purgantes, ut de agarico, alterantes et alexiterii, ut de hederâ, de viperâ et exsiccantes, ut trochisci de cerusâ, caustici parari sunt sic:—

Trochisci Caustici.

℞. sublimat. corrosivi ℥ii. cum s. q. mucaginis gummi tragacanth; fiat massa è quâ efformentur trochisci.

Quoniam trochisci semel siccati, sunt perfecte duri et friabiles, sunt facile in pulverem redigi, idcirco commode praescribi sunt sub quadam formulâ, cum est paucus sit trochiscorum numerus qui in pharmacopeis describuntur inutile quoque est plura exempla hic afferre.

Pars 2a

Pars Secunda

De remediis mediis. —

Remedia dicuntur media, quae in aliquam corporis humani Cavitatem injiciuntur, e quâ saltem per vias sensibiles ad vias Circulationis pervenire non sunt, partes vero, in quas injiciuntur, sunt intestina crassa, ad quae per anum injecta perveniunt, vagina, uterus, urethra, vesica urinaria, quibus addi potest meatus auditorius, praetereà in vulneribus penetrantibus ea quoque injiciuntur in Cavitatem thoracis et abdominis.

Initium sumemus ab iis quae per anum in intestina crassa injiciuntur; ideircò.

Caput Imum.

De Clisteribus

Clyster seu enema remedium est liquidum, quod syringe per anum, in crassa intestina injicitur ad varios usus. —

Modo paratur aquâ simplici tepidâ, et oleo, modo vino, quandoque, sero lactis, aliquando decocto partis cujusdam animalis, sive jusculo; ut plurimum decocto vegetantium paratur, certe liquidum adhiberi potest ad Clysterem

parandum, ut succus plantarum expressus, mucago extracta è seminibus, et non multum spissa; Liquido vero quo conficiuntur Clysteres, adduntur ovorum vitella, mel, saccharum, butyrum, sal, et alia, pulpae confectionum praesertim seu electuaria mollia, ut potest in Liquido facilè dissolui.

Dosis clysteris est vulgò ℔ i. in adultis, et minuitur in infantibus pro tenera aetate, imò et in his quorum intestina Laborant, etenim dum intestina dolore multo corripiuntur, Dosis clysteris necessariò minuenda est, ita ut ℥ viii. vel x. ad summum injiciantur: at si Clyster injiceretur ad ℔ i. adeò extenderet tunica intestinorum, ut dolor necessariò magnopere augeretur; hinc fieret ut aeger accipere, vel retinere clysterem non posset, demum clyster tepidus semper est injiciendus, numquam frigidus.

Quoniam verò ex supradictis patet posse confici Clysteres diversae virtutis, idcirco horum nonnullas formulas proponemus.

Clyster ad alvum Laxandam.

℞. aq. font. vel fluviatil. tepid. ℔ i.
ol. olivar. vel amygdal. dulc. sine igne

ppi ℥ii. ft. clyste. —

Is clister alvinas faeces diluit, interiorem intestinorum superficiem lubricat, horum calorem temperat, eorundemque fibras nimis tensas ac rigidas emollit, et inde maximi est usus ad anum aperiendum, in iis praesertim qui sunt delicatuli, aut fervido et bilioso gaudent temperamento, et qui a natura anum constipatum sunt, ipsis ideo frequenter adhibetur. —

Clyster emolliens et laxans vulgaris.

℞ fol. malv. violar. chicor. et achant. ana m. i. Coq. in aq. font. s. q. in colat. et expression. ℔. i. dissolv. catholic. ℥iß. mell. violac. ℥ii. — ft. clyster.

Clyster magis purgans.

℞ Senn. mundat. ℥iii. Coq. in decoct. clysteris commun. ad ℔. i. in colat. dissolv. catholic. et diaphenic. ana ℥i. melli mercurial. ℥iii. ft. clyster.

[illegible]

Clyste validè purgans et irritans in apoplexiâ. —

℞. decoct. Clyster. Commun. ℔ij
dissolv. catholic. ℥ij. sal. gemmæ
℥i. add. vin. emetici turbidi ℥iij.
f. clyster.

Alter in eodem morbo praescribendus.

℞. fol. nicotian. exsiccat. m. i.
Coq. in aq. font. l. q. in
Colat. et expression. ℔. i. —
dissolv. sal. gemmæ ℥i. f. —
Clyster. —
Vel.

℞. Colocynthid. pulpæ incisæ ℥i. —
includ. in nodulo Ligato, Coq. in
aq. font. l. q. coleturet exprimatur
ad ℔. i. f. clyster.

Clyster ad alvum Laxandam in morbis —
Renum et vesicæ Inflammatoriis. —

℞. glicirit. ras. et Contus. ℥iij. —

sem. lin. Contus. ℥ß. Coq. levitè in
aq. font. s. q. sub fin. infund.
flor. malv. m. i. in Colat. et
expression. lb. i. dissolv. medull.æ
Cassiæ recentis è cann. extract.
℥i. add. olei amigdal. dulc. sinè
igne pmi ℥iii. ft. clyster.

Hic clyster adhibet. etiam in diarrhea, à productis
ab arenulis, aut maris sabulosis.

Clyster in Diarrhea Biliosa

℞. aq. pult. lb. i. butyr. recent. ℥ii.
ft. clyster.

Si Butyrum recens obtineri non poterit, ponantur
ovorum vitella duo vel tria.

Clyster in Dysenteria parandus.

℞. Decocti omasor. lb. i. ovor. vitell.
N°. ii. ft. clyster.

Clyster in dysenteria supposita.

℞. Decoct. hord. ℥viii. mel. rosac. ℥ii.
sacchar. rubr. ℥i. Thersodent. venet.
in vitell. ovor. solut. ℥ii. ft. clyster.

adhibeto in ulcerat. et irritatione intestinorum. —

Enema irritationes intestinorum sedans.

℞ mucilag. sem. psyll. et cydonior. in aq. rosar. extract. ℥vi. ol. — amygd. dulc. sine igne ppi. et butyr. insuls. aa ℥ii. ƒ. enema

Butyrum liquand. in mucilagine supra ignem, dein addit. ol. amygd. dulc. is clystere irritationes intestinorum potentius sedabit, si Laudani — opiat. gr. ii. — iii. in eo solvantur. —

Enema Nutriens seu alibile

℞ jusculi Commun. ℔i.ß. ƒ. Clyster

utrumque injiciatur jusculum in intestina, — sordes expurganda, injecto clystere purgante; ne — jusculum a sordibus in intestinis corrumpatur. —

Clyster Carminans.

℞ fol. malv. ℳ i. puleg. et origan. aa m. v. Coq. in aq. font. s. q. sub fin. add. summitat. absint. et flor. chamomill. aa ʒ. ii. in colat. et expression. ℔ i. dissolv. catholic. et diaphoenic. aa ℥i. mel. mercurial. et ol. rutae aa ℥ii. ƒ. clyster.

hic elect. adhibet. ad sanand. colicam flatulentam; Convenit adhuc in paroxismo, ranionis historia sunt in decocto decoqui semina Carminantia, ut semen anisi, foeniculi, anethi, Coriandri &c. — imò quoq. addunt baccae juniperi. —

Caput 2um

De Suppositorio. —

Suppositorium, Remedium e solidum, & — Consistentiâ molli, et aliqdo durum, digiti figuram et longitudinem aemulans, qd in anum intromittitur ad faeces deponendas, paratur ex pluribus.

Suppositorium vulgare.

℞ mel. commun. ℥ii. sal. mar. trite ʒii. Coq. ad Debitam Consistentiam, ft. suppositorium

addit aliqdo Diagrid. sal gemm. hierapicra, & alia electuaria purgantia, dum novi anum sint stricturam, suppositorium frequenter adhibito, ad eam Laxandam, adultis vo fortiora sunt necessaria, ut

ex tabaco et lardo, recipe lardi frustulum in Cilyndrum efformatum digiti min. magnitudinem equans, in anum intromittito Lardum, sale marino quod continet, rectum intestinum stimulat, ad Contractionem sollicitat, qua faeces moventur excernuntur. Dum vero e tabaco conficitur suppositorium, accipiunt folia tabaci sicca in spiram Convoluta, et ex his fit Cylindrum quod recti in anum intromitti, oleo illinitur, ut facilius et sine Dolore intromitti possit, huic filum alligato quod circa eius Evolutum retinetur, ne suppositorium penitus in anum ingrediatur, quo Longius, eo magis recti fibras stimulat, hoc suppositorio omnium felicitur utuntur medicis ad anum pigram sollicitandam, non solum in morbis chronicis, verum etiam in acutis. —

Cavendum tamen ne fortiora adhibeantur purgantia ad suppositorium Componendum, quibus sphincter ant rectum potentius stimulata, inflammari possint,

In his praesertim qui haemorroidibus obnoxii sunt, vel phlogosi intestini, aut etiam vicinarum laborant: Denique quoties mat. in intestinis contenta acriores sunt, ab iis penitus se abstinere oportet, ne tenesmus fiat. —

Caput 3um.

De Remediis quae uteri morbis conveniunt. —

Uterus cum obnoxius sit variis affectibus morbosis, et ad eos curandos, varia quoque adhibenda sunt remedia, — idcirco sequuntur medici quoque diversa injicere in uterum remedia, aut in vaginam intrudere; ad hos affectus intus debellandos, haec remedia sunt, injectiones, vel suffitus, aut pessaria: agemus 1o de injectionibus.

Injectio ad haemorragiam uteri. —

℞ Rad. symphit. maj. tormentil. bistort. ana ℥ii. malicor. et balaustior. ana ℥i. Coq. in aq. font. s. q. sub fin. coction. infun. vini rubr. lb. i.

℞. illius Decocti ℥vi. Dissolv. sanguinis
Dracon. ʒii. alum. pulverat. ʒi.
add. aq. stypticæ ʒii. ff. injectio.

hæc injectio fit ope Syringis liquido tepido, ne
liquidum frigidum sanguinis Circulationi in dicta vasa
uteri obstet, hæc injectio vasa uteri aperta, tutius
Citiusq., occludit, quam adstringentia ore assumpta,
a vasis apertis immediate applicatur, Convenit
quoq. in hæmorragia vaginæ.

Injectio pro tumore uteri Canceroso.

℞. succ. solan. hortens. depurat.
℥iv. tepide in uterum injiciatur.

N.B. si dolor uteri acutissimus est, tria 4 ove-
opii grana in succo solani solvenda, ut dolor
potentius temperatur.

Injectio ad detergendum uteri ulcus.

℞. rad. aristoloch. rotund. ℥ii. fol.
plantag. et hord. ana m. i. Coq.
in decoct. hord. lb. ii. sub fin.
Coction. add. summitat. hyperic.

et Camomel. ana. ʒ. i. rosar. rubr.
m. i. post Levem infusion. Cola
et Exprime —

℞ illius Decoct. ℥iv. mell. rosac.
℥i. balsam. Commendator. ʒii. ū iii.
M. injectio. —

e. in ulcus. sordidum. fusili. . . . unguentum
aegyptiacum, et apostolorum, et mundificativum
de apio [illegible] facilius solvunt, attamen
melius erit addere balsamum viride metensium ad
℥i. ū ii. . . caeteris ulcera potentius deterget. —

Injectio ad Corroborandam uterum Laxam.
℞ aq. Chalybeat. lb. i. injiciantur tepide
in uterum. —

Potest adhuc injectio similis parari Cum radicibus
. . vulgo . . . dicuntur, addita aq. vitae, et aq.
2da Calcis.

Nonnunquam suffitus paranda ad resolvendos
infarctus glandularum vasorumque lymphaticorum
uteri, vaginae, . . . cum Lympham spissam et —

infarcientem attenuant, quinem fluidiorem reddunt, Corroborant textum vasorum, tandem Circuitum liberiorem et expeditiorem per vasa uteri reddunt. —

Modus utendi Suffitu est, materia suffitus super Carbones accensos projicit, infundibulum imponitur, Cujus rostrus in vaginam ingreditur, illius ope fumus e materia accensa elevatus per internam vagina et uteri superficiem infunditur; et quis Liquet virgines tenerae aetatis vix suffitu uti posse; ideoq, is est adhibendus feminis, aut virginibus adultis.

Suffitus ad mensium Remoran. —

℞ sulphur. antimon. aurat. ʒj.
Comburatur, et fumus ope infundibuli in partes genitales recipiatur. —

alter Suffitus ad eundem scopum. —

℞ gummi amoniac. ℥iii. Dissolv. in l. q. decoct. artemis. et Coq. ad mellis

ad mellis Consistentiam, vase ab igne remoto add. ol. sabin. et fucum regul. antimon. a ʒß. ff. massa carbonib. comburend. Cujus fumus ope infundibuli recipiatur.

Hi suffitus conducunt etiam ad sterilitatem a ab obstructis vasis lacteo-lymphaticis uterinis producta, ita ut hæc vasa reserando mulieres fœcundas reddat, nos tamen ad sterilitatem debellandam utimur suffitu aquarum thermarum vel Bellinucanarum, quæ solum lac et lympham spissam incrassas obstruentia dividunt, et extenuent, verum adhuc uteri textum mollem et laxum corroborant, sicq. sæpe sterilitatem tollunt.

Pessarium est instrumentum in vaginæ cavitatem intrusum ad varios usus, 1º ad menses suppressos promovendos, 2º ad uterum et vaginam sustinendum ne prolabatur. —

3. Pessarium ad adhibetur ad menses suppressos promovendos fit ope medicamentorum emenagogorum cum pulvi pulverata Linteo involuto arcté Ligato, ex quo fit ut totum divitiem quandam obtineat, sic autem parato.

℞ fol. Sabin. ℈ ii. Croc. orient. ℈ i. Sulphur. aurat. antimon. aloës Succotrin. et myrrh. ana ʒi. pulverentur, et in nodul. Filo arcté Ligat. includantur. S. nodulus in vaginam immittendus

Pessarium menses suppressos quoque promovet, aptior tamen cum sufficit ad hunc effectum obtinendum.—

Pessarium ad adhibetur prolapsum uteri et vaginae prolapsum, priori durum est: in illo Considerandum cum figura et materia e quâ parati: quoad figuram pessarium debet in Circulum conformari, ideoque Circulus ~~uterinus~~ uterinus nuncupatur, in medio sui ~~~~ foramen, ut menses quo-

tpore erumpunt, et amplum foramen facilè egredi queant, etiamsi pessarium in vaginâ concludatur; ejus densitas aequare debet, digiti minoris densitatem, nam si crassius foret, ponderae vaginam forte molestaret. —

Nam pessaria è cera, lubi; aut lignum addam levigatum et aliundè cera, dum subpara... ejus superficies quâ vaginae applicatur levigandâ est, ne pungendo vaginam inflammet, et in hunc finem cerâ obducitur. Circulus uterinus ceraceus vix adhiberi potest, a calore partis in quâ includitur, cera ipsa liquatur, adeoque uterum prolabentem minime retinere valet; demum ejusdem magnitudo consideranda, quae debet esse proportionata vaginae amplitudini. —

Circulus uterinus altius in vaginam immittitur quo fini est; extendendo vaginae parietes firmatur in situ, sicque utero prolabenti resistentiam opponit. Cavendum tamen ne validius vaginam premat; quia pressione interrupta, sanguinis circuitu eam molestaret, atque magnoperè laederet. —

184. Circulum uterinus muliebris tum convenit, nequaquam virginibus, ob eadem omnibus cognitam

Pars 3a

De Remediis Externis.

Remedia Externa ea dicuntur, quae exterius tum applicantur, eaque, vel Liquida, mollia, vel solida.

Sectio 1a

De remediis externis Liquidis.

Caput 1um

De Balneo et Fotu

Balneum est immersio totius corporis, vel aliquarum tum ejus partium in Liquidum ad pian. juxta medici intentionem.

Duplex est, integrum seu universale, dum totum corpus in liquidum immergitur, semicupium quando dimidia corporis pars, particulare, quando una pars, pes, manus, immergitur.

Vase Liquidi balneum constituentis

multiplex est, idq, aquâ balneum instituit, ut plurimum tepidâ, aliquando frigidâ; aliquando decocto plantarum, vel nunquam oleo, idq, lacte ipso et raro, saepe aquis thermalibus. Demum balneum particulare parato vino, vel aqua vitae; vel liquido quopiam arte galenicâ vel chimicâ [illegible], praeter haec balneum idq, fit cum arenâ maris, vel cum uvis expressis, haec duo balnei species, balneum improprie dicuntur.

Cum parato balneum aquâ tepidâ, ejus [illegible] prius lavanda, affusâ identidem aquâ calidâ; fit per horam, adhibetur ad acrem humorum temperandum, ad sanguinem [illegible] diluendum, et humectandum, ad fibras [illegible] rigidiores laxandas, ad poros cutis aperiendos, idcirco [illegible] [illegible] cedat, et ad inunctiones mercuriales aegrum praeparat, tandem alvum constipatam laxat, urinae ardorem temperat, sitim extinguit: — —

balneum ad plures dies continuandum ut affectus aliquos, praestare valeat, cum portio tum aquae tenuior poros ingredi valeat, et cum sanguinis circulatione permisceri; interim observare oportet an caput post balneum doleat, quod accidit a pressione aquae, humorem ad exteriora pellente, et uberius ad caput determinante, aut si aeger tussiculosus sit, naturamque habeat debile et delicatulum, tunc saepe accidit ut aegri multum tussiant, imo et sanguinem sputo conspiciant, quod si ita evenerit, aut balneum illicò cessandum, aut si aeger balneatione absolutè egeat, semicupium illum praescribendum, quod pectori minus noxium est, imo nullatenus, cum dimidia et inferior corporis pars solum balneatur. —

Semi-cupium paratur eodem modo ac balneum, eosdem partes et effectus, ac ipso balneo; semi-cupium uti et balneum per horam, integram, bis quoque, in die adhiberi potest, sero nempe et mane; dum semi-cupium

adhibetur et Balneum eo finito aquæ tinctis calidis exsiccandus, dein in lecto reponendus, ubi per aliquod tempus quiescit.

Balneum emolliens.

℞ Fol. malv. violar. parietar. et acanth. ana m. ii. Coq. in aq. font. s. q. pro Balneum.

Hoc Balneum Cherat acrem humorum, et in primis textum cutis sicciorem rigidioremque, emollit et laxat, nam partes aquosas continet adhuc partes mucilaginosas, humidas multum, et veluti unctuosas, a vasis cutaneis fricia adhærentes, ea emolliunt et laxant: convenit ergo dum cutis sicca et arida pustulis vel hepaticis aliisve id genus morbis exasperata, imo cutim laxando, copiosius transpirationem promovet, ipsa aqua; idcirco in morbis chronicis sæpissime adhibetur.

Hos effectus adhuc facilius præstat balneum oleo paratum, ut potè quod partes oleosæ facilius vasis adhærescunt, ac intimum horum textum penetrant, sicque particulas nimis cohærentes

diducunt et separant: qd experientiâ demonstrat; si enim scrupulum cutis humanae in oleo per aliqd tempus detineatur, multo magis emollescit et laxatur quam in aqua....

balneum partes exsiccans et corroborans.

℞. aquar. thermal. ferven. q. s.
f. balneum. ...

modus utendi hoc balneo duplex e, modo accepta aqua thermalis fervens è proprio fonte, quâ labrum repletur, ad balneum instituendum, adeoq. aeger descendit in fontem ut balneetur, si primo modo fiat, balneum mitius e, si 2º potentius, id balneum humores potenter commovet, et aestuare facit, vasa vero stimulat et pungit; id inde summa totius sanguinis rarescentia cum pulsu magno et pleno, calore totius intenso, insigni faciei rubore, tandem sudorandi; copioso erumpente tempus eo utendi, modo brevius, modo longius esse solet, juxta aegri temperiem et vires, et aquarum thermalium indolem, aliquando unius horae quadrante,

do semi-hora, et varius.

Balneum in fonte aquarum thermalium factum, adhibetur ad paralysim perfectam sedandam, in robustis praesertim, at si balneum instituatur ad paralysim imperfectam, aut torporem sedandum, melius est instituere balneum in labro quam in fonte, praesertim si aqua temperamento fervido praedita sit; et fine valetudinis: idem pariter adhibetur ad dolores rheumaticos sanandos, nam propterea quod ad calorem aquarum pori cutanei admodum reserantur, a partibus mineralibus, volatilibus, tenuibusque humores spissi et crassi in vasis cutaneis quasi impacti attenuantur, et dividuntur per poros cutis apertos copiose avolant, sicque restituto libero et aequabili sanguinis circuitu, redit status sanus. —

Caveat tamen ne utendum balneum indicant, iis qui pectus habent admodum debile; sanguinem identidem spuentes, et qui per intervalla graves haemorragias patiuntur per alias partes, aut ardorem urinae, et disuriam patiuntur, et damnum &c.

De æstu præcordiorum perpetuo Conqueruntur, Cutimq; habent Siccam et Calore urente præditam, Demum ægri præparando et antequam hoc balneo utantur, tum remediis generalibus, Cum etiam Diluentibus et humectantibus, ad nimium humorum æstum præcavendum. =

Balneum adstringens. —

℞ fol. Cupressi, et plantag. ā. m. ii.
fol. equiset. m. i. malicor. ℥ii.
Balaustior. et baccar. Cupressi ā.
par. xx. Coq. in aq. fabror. s. q.
ft. balneum. —

hoc balneum adhibetur ad partem aliquam laxam Corroborandam; adeoq; sæpe usitatum est, eo utimur ad ani procidentiam Curandum, insidendo scilicet podicem in hoc Decocto, similiter si pedes vel manus fuerint admodum laxæ, hoc balneum adhiberi potest ad ea Corroboranda.

Balneum ad vires reficiendas in animi Deliquio. —

℞ vin. tepid. lb. iv. aq. vitæ rectificat. ℥ i. ſſ. balneum particulare.

aqæ manus immergit in hoc vino, cujus partes volatiles et spirituosa, poros vasorum permeantes, sanguini circulanti admiscentur, ejusque circuitum accelerant. ——

Balneum partes debiles corroborans

℞ fol. roris marin. et thym. ana m. i. Lavendul. salv. aur. et majoran. ana m. i. Coq. levitè in vini generosi s. q. add. spiritus vini camphorati ℥ iv. ſſ. balneum

Deinde partes debiles ſt, et velut paralyticæ ut partes manus, imò et tibia in hoc vino immergenda bis in die, serò et manè, per hebdomadam et ultrà; hoc balneum partes laxas laxantes discutit, vasa languentia stimulat, ea ad fortiores contractiones edendas sollicitat; humores lentescentes movet, et ad circuitum celeriorem urget, quo vigorem et colorem in partibus debilibus revocat ——

Fotus a fovendo sic dictus sit, Linteum decocto vel quovis alio liquido imbutum parti applicando; hoc Linteum per intervalla mutandum, dum aut siccum, aut frigidum est: ipse fotus, et unius horae, aut duarum horarum ad summum, bis, ter, et amplius in eadem die repeti potest; nulla est humani corporis pars externa, cui fotus adhiberi non possit, saepius tamen in Extremitatibus superiis et inferius, inprimis abdomini admovetur, non tantum ad affectus Cutaneos debellandos, quin etiam ad morbos viscerum Contentorum sanandos.

Fotus varius adhiberi potest, secundum diversas intentiones vel virtutes earum ex quibus paratur; immo ex dictis liquet fotum parum differre a balneo particulari, adeoque eosdem parit usus habere.

Fotus emolliens et Laxans.

℞. Fol. malv. branc. ursin. violar. et parietar. ana m. i. Coq. in aq. font. s. q. sub fin. Coction. add. flor. malv. et violar. ana p. i. Cola et exprime: f. Fotus.

Linteum

Linteum hoc decocto imbutum modo caleat, — parti ægrotæ admoveri; eo sæpe utimur ad infimum — ventrem fovendum in æstu et ardore viscerum, — in difficili et dolorifica mictione; in æstu et — caloreutaii inflammationem minanti, iterum in alvi constipatione ad materias viscidas et impactas — liquandas, alvinas vero fæces siccitate induratas diluendas: ut facilius contractionibus intestinorum — obediant, in hoc casu sæpe fit ut fotu, — inito, herbæque contusæ et quasi in pastam redactæ — abdomini applicentur per aliquod tempus. —

Fotus adstringens.

℞. Fol. cupress. centinod. et plantag. ana m. j. malicor. et baccar. — cupress. ana ℥ii. contusa ac in sacculo inclusa coq. lento igne per horæ quadrantem, in vini rubr. ℔. vi. ft. fotus. —

Sacculus hoc decocto madens, parti imponitur, —

j.

ubi aer frigerit, iterum immergito in vino calido, iterumq; parti admoveto, et per unam horam aut alteram per plures vice repetito; aliqui tamen haec omnia in vino simpliciter decoqui, quo deinde fovebitur abdomen modo solito, nonnulli asserunt disenteriam hoc fotu aliquando sanatam fuisse.

Alter adstringens.

℞ Cremor. tartar. ℥ii. solv. in aq. plantag. ℔ i. f. fotus.

aliqui hoc fotu utuntur in fine paroxismi arthritici, dum cessato penitus dolore, remanet in parte eadem debilitas, quam hoc fotu calido debellare contendunt.

Fotus Resolvens.

℞ rad. brion. ℥iv. Ciclamin. ℥iii. ireos nostrat. ℥ii. Coq. in aq. font. ℔. v. ad 4a. partis consumptionem, sub fin. coction. iniiciant fol. brion. ciclamin. et petroselin. ana m. i. Cola et exprim. f. fotus.

Quidam asserunt hunc fotum abdomini admotum, obstructiones reserare posse, an tamen hoc remedium sit tantae energiae, vix credibile est; nihil ominus tamen id non obest, nocere non potest, potissimum in iis qui humores habent crassos simul et humidos seu aquosos.

Fotus alter resolvens.

℞. fol. ros. marin. salv. laur. rhut. et puleg. ana m. i. baccar laur et junipe. ana ℥i. coq. in vini rubr. ℥viii. ad tertiae partis consumptionem: sub fin. coction. levitèr infunde flor. anthos et camemel. ana m. 1. in colat. et expression. dissolv. sal. amoniac. ℥ii. vel iii. f. fotus.

Is fotus partes laxas et debiles corroborat, sero imbutas exsiccat, lympham crassam et viscidam in partibus haerentem attenuat et resolvit, quo oedema et tumores lymphaticos discutit, torporem et paralysin etiam —

Incipientem sanat, ideirco maximi est usus. —

Sunt variæ Bardi formulæ varior. Autorum, et ex dictis satis patet præparandi modus.

Caput 2um

De Linimento et embrocatione

Linimentum seu Litus, est remedium molli consistentiâ donatum, quod parti cuidam applicatum, calore partis liquatum et diffunditur, extenditur super partem simpliciter manu vel digitis, aliquando ope Lintei.

Litus componitur ex unguento, cerâ, adipe, sapone, oleo, balsamo; his sæpe liquida spirituosa adduntur, ex horum mixtione fit remedium consistentiâ molli, præditum dum frigescit, levi tamen calore liquandum, varios obtinet usus juxta variam sui compositionem, ideirco variis modis curandi conducit; modus applicandi is est, 1º Levi calore liquandus est Litus, 2º extenditur super partem ægrotam vel manus, vel digitis, vel ope Lintei, 3º papyrum —

Crassa imponitur, huic linteum calidum — apponitur, Litus fieri potest bis in die, et per plures — dies Continuari.

Litus emolliens.

℞ unguent. Cerat. galen. Cum ol. — amigdal. dulc. ℥vi. q. s. ft. litus.

Optimum est ad pruritus et irritationes Cutis leniendas, — imo inflammationem tenerat, vasa Cutanea — emollit, et flexibilia reddit, convenit quoque in — herpete, in scabie malignâ, in variolis — suppurantibus, cum dolore totius Cutis acutissimâ, in pustulis inflammatoriis, guttâ rosaceâ, et — quamplurimis aliis affectibus Cutaneis, eundem — effectum praestare potest unguentum rosaceum, sed multum debilius. —

— Litus ad Dolores Rheumaticos.

℞ medull. bovin. ℥iii. in eâ — liquatâ dissolv. camphor. gr. xx. Laudan. opiat. gr. iv. — ft. Litus. —

Pro dolore rheumatico laborantibus hoc Lotu
bis in die illinire oportet, per aliquot dies.

Litus alter ad eundem scopum.

℞. Spirit. therebent. partes duas. ol.
tartar. per deliquium fact. partem
unam, misce, fiat litus.

Litus in arthritide laudatur.

℞. Sapon. dur. in taleolas sect. lb j.
Aqua super ignem moderatum
vase ab igne remoto, antequam penitus
refrixerit add. spiritus vini ℥ii. vel
iii. donec totum unguenti
consistentiam acquirat. fiat litus.

Hoc litu illiniendae sunt partes arthritide laborantes,
modo dolor prius cessaverit, imo in principio aliqui
hoc litu utuntur, ad materiam arthriticam
dividendam et diluendam, verumtamen
hoc nocivum esse potest, a materia arthritica intus
repulsa, partes internas forsan aggredietur.

Embrocatio, e vox graeca, embroche, rigo,

q̃m Latini aspersione seu irrigaõe significant, adhibetur ad Cutim emolliendam, et poros ejus praesertim aperiendos. —

Sic autem fit Embrocao, accipitur linteum v. spongia immersa in liquido calente; dein leviter affectam exprimuntur, ut sic liquidum in ejus superficiem infundatur: juxta variam liquidi indolem, embrocao quoq; varios praestat effectus, ita ut nunc tantum Cutim leniat, modo vero eiusdem poros aperiat, adeoq; fibras Cutaneas corroboret, et humorem imbibens et laxans discutiat, embrocaõe frequenter utuntur chirurgi in ulceribus sanandis, ad sordes a pure relictas abstergendas, imo ad Dolorem leniendum si quis sit. —

Paratur embrocao cum lacte, oleo, v. decocto plantarum emollientium, dum Cutem simpliciter lenire animus est, at si intentio sit resolvendi, et fibras Cutis corroborandi, tunc paratur embrocao cum aquâ vitae, v. spiritu vini, v. aquâ reginae hungariae, v. aquâ —

200. vulneraria, imo cum ipso vino generoso, — spiritu vini, &c. stimulato, rursus fit — embrocatio cum aquis thermalibus, quae partes debiles corroborant et nimis humidas exsiccant, — potissimum cum morbus sedem habet in parte, quae nec fasciari, nec cataplasmata ferre valet; ideirco — in albugine, aliisq. oculor. affectibus a lympha — serosa oriundis, irrigatio cum aq. thermalibus fit, quae ex spongia expressa in partem frontis — superiorem delabuntur, indeq. ad oculos decurrunt; potest etiam parari embrocatio adstringens, dum — vascula cutanea rupta sanguinem effundunt, in vulneribus et ulceribus sanandis, embrocatio est — frequentissimi usus, paratur vulgo cum decocto — hordei et rosar. rubr. additis mellis, ℥ii. vel iii. pro — ℔ j decocti, et dum intentio est magis — detergendi vulnera, adduntur hordeum, absynth. — centaur. min. aristoloch. rotund. &c. .. ubi vulneri — immineat putredo, aut gangraena uti iis — accidit vulneribus, quae a causa contundente fiunt, embrocatio fit cum aqua vulneraria, aut aqua

vito, v spiritu vini Camphorato, hoc adeunt Conceptu facilia, ut formulas proponere, prorsus inutile sit, quapropter accedamus ad injectiones

Caput 3um

De injectionibus.

Injectio fit quoties liquidum per siringam in aliquam Cavitatem intromittitur, sic utim. in variis aurium, uteri, vaginae, vesicae urinariae, urethrae, tandem vasis affectib., praeterea injectiones adhibentur ad sananda ulcera fistulosa, aut cava alia adeo profunda, ut pus ex iis exire facile nequeat.

Injectio ad abscessum aurium

℞. hord. integr. sordib. expurgat. m. i. Coq. in aq. font. s. q. sub fin. Coction. infund. rosar. rubr. et flor. hyperic. @. m. ß. in Colat. et expres. ior. ℔. i. Dissolv. mell. narbonensis ℥iii. f. Injectio.

haec injectio in abscessib. et ulceribus Caeterarum

ptium adhiberi potest. —

Injectio in meatus auditorii inflammatione ad Dolorem leniendum.

℞. Lact. vaccin. ʋ Capill. tepid. q. s.
f. injectio.

Eo verum potentius leniet si Laudan. addatur.

Injectio pro ulceribus sordidis.

℞. rad. aristholoch. rotund. et long.
aa ℥i. fol. Nord. Centaur. min.
et absynth. aa m. ß. Coq. in
decocti hord. lb. iv. ad 4ᵗᵃᵐ partis
Consumptionem. —
℞. illius decocti lb. i. Dissolv. mell.
rosac. ℥ii. unguenti egiaztic. ℥i.
f. injectio.

Guicardi et Brahamum viridamentum v. spiritus vini, paratus quoq. optima injectio in tali casu cum balzamo viride metentuum, aquae quoq; thermales injectae, cruumque ven. lozum ad implent, et suppuratione paulatim minuendo, — ideo; Cicatricem citius pariunt. —

Injectio ad fibras anim[illegible]andas et lubricandas.

℞ ol. amigdal. dulc. sine igne ppi
℥iv. f. injectio —

Caput 4um

De Gargarismate

Hoc remedium vere externum ē, cum in os patulum intromittatur, convenit in variis oris affectib., adeoq. diversas obtinet vires, d. liquidum quod assumitur; modus utendi is ē, repetitis vicib. haustum liquidum in ore retinet, in ejus cavitate volitat, ut ptem affectam eximi attingat, dein ejicit, novaq. qtitas liquidi haurit, id ter quaterve repetit, intra spatium aliquot horae minutorum. —

Gargarisma ad dolorem sedandum qui faucium inflammaoem sequitur —

℞ hord. integr. sordib. expurgat.
℥ii. fol. plantag. et agrimon. ā m. i.
Coq. in aq. commun. ℔ ii ad 4tae
ptis consumptioem, in colat. ℔ i.

dissolv. mell. rosac. ℥ii. Sacchar. Satur.
ʒii. ft. gargarisma

Nota liquidum calens ee adhibendum ad gargarisma, ne frigiditate lucor, densat, ac noceat.

Gargarisma ad fauces refrigerandas et leviter adstringendas —

℞ aq; Commun. ℥ii. acet. distillat.
ʒiii. sal. saturn. ʒi. mis. ft.
gargarisma. —

Gargarisma ad Constringendos ductus salivales nimis apertos.

℞ fol. plantag. et agrimon.
ā m. ß. balaustior, et sem.
sumac ā. ℥ß. sem. rosar. —
ʒiii. Coq; in aq. font. ℔. ii.
ad 4ᵗᵉ ptis Consumptionem, in
Colat. et Expression. dissolv. —
mell. rosac. ℥ii. ft. gargarisma.

Si vero magis adstringendi intentio sit, addunt. guttae aliquot Spiritus vitriol. it quoq, paravi gargarisma adstringens Cum vin. rubr. in —

quo

quo ferrum candens extinguitur

gargarisma resolvens.

℞ spiritus vin. camphorat. s.q.

f. gargarisma.

parabitur quoque gargarisma resolvens cum sale amoniaco in decocto hordei soluto, similiter fit gargarisma optimum ad gingivas debiles corroborandas, cum aquis brallilucanis.

Gargarisma ad ulcera oris detergenda.

℞. hord. integr. cortic. expurgat. m. i. Coq. in aq. font. lb. ii. ad 3. partis consumptionem, sub fin. coction. infund. rosar. rubr. m. ß. summitat. absynth. ʒ i. in colat. et expression. dissolv. gumm. lacca ℥ii. mell. rosac. ℥i ß. collyrii lanfranci ℥ii.

f. gargarisma.

ut gargarisma illud potentius ulcera detergat, addito essentia Caryophillor. ad gutt. III. v. IV. quoties os abluatur.

Nota gummi lacca non potest facile solvi, nisi addito aliquo acido, ut alumen v. vitriolum.

Caput 3.um
De Collyrio

Collyrium duabus gaudet significationibus antiqua et nova: olim Collyrium denotavit medicamentum siccum ad instar glandis pessi, v. teruncle longum, rotundum cohaerens succis liquoribus, gumminibus, et metallicis, compositum, quod in usum asservabatur, eo vero utebantur intro derivatius, immisso in uterum, in ano, in aures, in nares, nunc vero de medicamentis topicis quae oculis admoventur, accipi solet: licet haec scripta significatio veteribus usitata fuerit, itaque Collyria duorum generum, liquida nempe, quae oculis instillantur, et solida quae eis admoventur, de ultimis agemus dum de unguentis; itaque collyrium est remedium liquidum internis oculorum sanandis proprie dicatum,

vel ipsis admoveti, aut in ipsis instillati —

Collyrium ad ophthalmiam.

℞ aq. rosar. et plantag. ā ℥ii. ceruss.
ppæ. sal. saturn. et tutt. ppæ. ā.
ʒi. vor. vitriol. ʒiii. f. Collyrium.

modus utendi est, Linteum hoc Collyrio imbutum,
dentidem oculo admoveti, praterea una aut altera
guttula ejusdem Collyrii, oculo inflammato instillati,
Nota Collyrium frigide oculo ae admovendum,
a frigida ei maxime nocent. —

Et paravi adhuc Collyrium ad eundem
scopum cum tuthia et aq. plantag. ii ponito —
tuthia ppa et in pulverem redacta in papyro forti —
bipuena, papyrus haec imponito Cyato ut vasi —
Cuidam pariter vicibus, affundito aq. plantag.
donec ℥v. v vi. fuerint adhibitæ, aqua per tutiam
et papyrum trajecta stillat in vas, et servatur ad
usum.

Aliud Collyrium ad ophtalmiam.

℞ vin. alb. et aq. rosar. ā ℥iii. rad. iræos —

Florent. pulverat. sacchar. Candid. et Sal. Saturn. ā. ʒi. vitriol. alb. ℈i. —

Pulverata digerantur in vino albo et aquâ rosar. per hor. 24. identidem vas agitando, fiat Collyrium.

Collyrium vinum Corroborans.

℞. aq. foeniculi ℥i. vin. emetic. ℥ß. misce fiat Collyrium —

Hujus gutta una aut altera, in volâ manus prius Calefacta, oculo, semel, in Die instillata; — fibras Corneae Corroborat, Lympham attenuat, ac resolvit, adeoque nubeculas Discutit. —

Collyrium ad maculas Corneae resolvendas. —

℞. Sacchar. Candid. et vitriol. alb. pulverator. ā. ℥ß. ovum induratum per transversum secetur, exempto vitello indurato, ipsius loco ponantur pulveres, et sibi separati iterum Conjuncti suspendantur ovum in cellâ vinariâ, — submisso vase ad recipiendum liquorem —

ex ovo guttatim stillantem
qui servabitur ad Collyrium. —

Aliud ad eundem scopum.

℞. succi è fol. Calitrap. expressi
gutt. iv. v. v. oculo instilla. —

Succus ille sordes Corneæ potenter abstergit, —
lympham spissam, et ibi maculas efformantem —
discutit et extenuat. —

Collyrium Corneam debilem firmans —

℞. fol. rutæ incisor. m. i. coq. per
hor. quadrant. in vin. alb. ℔ i.
f. Collyrium —

Cui sæpe adduntur guttulæ aliquot spiritus —
vini, dum oculo admovetur.

Aliud ad eundem scopum. —

℞. Caryophillor. incisor. N° vi. infund.
calnec arenæ per hor. ii. v. iii. —
in aq. fenicul. ℥ iii. f. Collyrium —

Collyrium ad panniculum et excresentias —
oculi resolvendas —

℞ aq. 2æ. calcis. ℔ i. sal. amoniac. ʒß. æris viridis ℈i. infunde per noctem, dein filtretur. f. Collyrium.

Illud Collyrium vulgo dicitur aq. Cœlestis v. Cærulea, maculas Corneæ potenter resolvit. —

Collyrium Lanfranci. —

℞ auripigment. myrrh. et aloës ā. ʒi. æris viridis ʒii. aq. rosar. et plantag. ā. ℔ ß. vin. alb. ℔ iii. f. infusio per aliquot dies, filtr. aliud liquidum servetur ad usum. —

Sunt alia varia Conficii Collyria, ea tamen quæ fuere exposita sufficiunt, cum ad eorum instar cætera possint Confici. —

Sectio 2a.

De remediis externis mollibus.

Caput. 1um.

De Cataplasmate

Cataplasma est remedium externum molli consistentia præditum. affectibus partium externarum unice dicatum. —

Cataplasma anodinum seu de micâ panis. —

℞ micæ pan. alb. ℔i. Lact. recentis —
mulc. ℔. iv. Coq. ad Consistentiam
Cataplasmatis, dein add. ovorum
vitellos ii. Croc. orient. pulverat
ʒi. ft. Cataplasma —

Convenit in his Inflammatoriis Cutis, a
Dolorem Lenit, Calorem temperat, fibras rigidiores —
emollit et Laxat, si huic addantur fol. hyosciami
incisa ad m. i. fiet Cataplasma simul et resolvens, —
— a hyosciamus humores extenuat et fluidiores reddit, —
Lenit ℥ dolorem, et Calorem mitigat, —
idcircò Convenit in ipsis tumorum —
Inflammatoriorum qui resolutione terminari —

Ante Cataplasma resolvens. —

℞ 4or farinar. resolvent. m. i. Coq. in
vin. rubr. s. q. f. Cataplasma

Cataplasma aliud Resolvens in anginâ —
adhibendum. —

℞ nidum hyrundin. et fol. hyosciam. incisor. ana m. i. coq. in lact. recentis vaccini lb. iv. ad Consistentiam cataplasmatis, sub fin. Coction. add. flor. Camomelli m. ss. f. Cataplasma

Sunt plura alia parari Cataplasmata ad eundem finem pertinentia, adhibitis variorum animalium stercoribus, ut stercore Canum quod vulgò album graecum nuncupatur, et potissimum Cum fimo equino, hoc animalium stercora sale volatili turgent, quod intus penetrare valet, et humores spissos glandulas faucium infarcientes attenuare ac dividere.

Cataplasma Suppurativum.

℞ rad. liliorum sub Cineribus Coctar. lb. ss. fol. malv. acetos. et violar. in aq. Commun. ad butyrlagin. Coctor. ana m. ii. pinsentur ac per Cribrum trajiciantur. pulpa trajectae lb. ii. add. unguent. basilic. ℥iii. ferment. veter. ℥ii. ol. liliorum q. s. f. Cataplasma

Cataplasma aliud ad suppurationem promovend. —

℞. Limaces testâ obbatos n°. xx. —
Contund. in mortar. donec in —
pastam redigantur, add. theriac. —
vet. ℥ß. cl. q. s. f. Cataplasma —

Cataplasma aliud.

℞. Caricar ping. par xii. Coq. in —
aq. font. s. q. ad pultilaginem, —
dein terantur ac per Cribrum —
trajiciantur; f. Cataplasma. —

hoc cataplasmata suppurationem tumoris —
inflammati promovent, tum humorum
æstum et motum Concitando, Cum vasa debilia —
laxando, a quibus rumpuntur facilius et in —
suppuratum abeunt. —

Cataplasma tumores duros leniens et ... —
resolvens.

℞. rad. alth. lb. ii. Coq. ad —
pultilag. in aq. font. s. q. dein —
ter. ac per Cribrum trajice —
extrahatur pulpa ex quâ f. —
Cataplasma —

 Hæc pulpa lenit dolores, tumores duros emollit, et quandoq. penitus resolvit, ast si tumor jam ad suppurationem sit proclivis, eam accelerat ac meliorem reddit.

Cataplasma resolvens.

℞. lutti aquar. thermal. q. s. —
ff. Cataplasma

Convenit hoc Lutum tumoribus frigidis lymphaticis, eosq. aliquando resolvit, si vero hoc Lutum commode haberi non possit, parabitur Cataplasma aliud, cum fol. ebuli contusis, ac veluti in pastam redactis, dein igne lenitè admotis, ut lenitè caleant affuso spiritu vini, vel aq. vitæ. Cataplasma tumori imponitur.

Caput 2um

De unguentis.

Unguentum quod gallico nomine pomada vulgo dicitur, præsertim si aromatibus constet ac odorem spargat suavem, est remedium consistentiâ molli præditum, ad varios

affectus cutis, nec non vulnera et ulcera sananda destinatum, compositur ex oleis, adipe, pulpâ plantarum, gummi, tandem variis aliis etiam solidis in pulverem redactis; ceratis frequentius utimur, ad unguentum componendum, interdum remedium ceratum dictum poterit, imo et butyrum sæpè adhibemus: ex his patet varia unguenta componi posse, quæ diversas obtinent virtutes, horum formulas nonnullas ibi proponemus, quæ hodiè maximi usûs.

Unguentum ad herpetem.

℞. ol. ovor. ℥iv. ceræ alb. ℥i. liquatâ cerâ misceantur, ac in vase vitreo digerantur per dies xv. serva ad usum

hoc unguentum adhibetur in variolis ad sanandas minuendas cicatrices, quæ potissimum in facie observantur

Aliud unguentum in eodem casu adhibend.

℞. ceræ alb. et ol. amygd. dulc. lenti igne ppi ana lb. i. misceantur et agitentur donec totum unguenti consistentiam adeptum fuerit.

hoc unguentum vulgò Ceratum galeni vocatum, pruritus in Cute excitatos potenter lenit, vasa Cutanea exsiccata emollit, pus aut serositates acres è parte affecta emanantes inviscat, sicq; Cicatrices difformes praecavet, adeoq; adhibetur in variolis, in herpetibus, demum in pustulis quotquot faciem defoedantibus, Dolorem acutum Comitem habentibus, et Cutim ipsam exsiccantibus, atq; exasperantibus.

Nota Ceram ad hoc unguentum componendum adhibendam futuram esse ab igne immunem, ideircò Cera virgo nuncupatur, cum omnis Cera particulis igneis sata, vellicaret ac molestè afficeret partem affectam. —

alind unguentum ad herpetem

℞. axung. suill. agnin. ℥ii. praecipitat. alb. mercur. ℥ii. sal. saturn. et tuth. ppa ana ℥i. misce f. unguentum.

Unguentum ad ruborem et pustulas faciei debellandas.

℞. adip. agnin. insuls. et lota ℥iv. flor. sulphur. ℥ß. flor. benzoin. ℥ii. f. unguentum

unguentum ad

Unguentum ad favos et achores faciei —

℞. axung. porcina insulsæ
℥vi. fuligin. Camin. ℥ —
Cetaceum Praeparato ℥iii. tuth.
ppo, et Lythargir. aur. ana ℥ii.
f. unguentum —

Nota unguentum non esse adhibendum favis —
et achoribus, nisi prius prava sanguinis crasis —
remediis internis fuerit emendata; cuius enim
repulso intus humore, pulmo, Cerebrum, —
aut etiam alia pars interna, gravi labe
Contaminari potest.

Unguentum ad humiditates ulceris
exsiccandas, et pruritum illius leniendum.
℞. butyr. insuls. ℔ß. liquato
add. tuth. ppo ℥i. aloës Sacotrin.
pariter pulverat. ℥ii. f. unguent. —

Eundem praestat effectum unguentum de
Lythargiro et nutritum vulgo nuncupatum, —

eo sæpe utuntur ad vulnera ani sananda et consolidanda.

Unguentum in ophthalmia adhibendum —

℞ ovor. album. n.º ii. pone in calino stanno et cum frustulo aluminis, agita donec unguenti consistentiam acquisierit. —

Hoc unguentum calorem et dolorem conjunctivæ inflammatæ potenter mitigat, proinde inter collyria recensetur, convenit adhuc hæmorrhoidibus acute dolentibus; .... eas et dolorem lenit. —

Unguentum in fine ophthalmiæ adhibend.

℞ butyr. insuls. ℥iv. tutiæ pulverat. ʒii. f. unguentum.

Hoc unguentum exsiccat et corroborat vasa conjunctivæ adhibetur adhuc ad intumescentiam palpebrarum debellandam, potissimum dum earum ligamenta, aut vicinæ glandulæ tument, et veluti inflammantur. —

Unguentum ophthalmicum —

℞ ovor. album n.º ii. aq rosa.
v plantag. q. s. misce et quassa
simul, donec unguenti consistentiam
acquisierit.

Repercutiens vulgò nuncupatum, adhibetur in vulneribus, et gravibus oculorum contusionibus adeoq; inter Collyria locum habet.

Unguentum ad hæmorroides.

℞ unguent. popul. et albi rasis.
a. partes equales, f. unguentum

id verum unguentum est rarae consistentiae, quoniam extenditur super hæmorroides inflammatas, et earum calore citò liquatur, judicio omnium inter Lithus reponuntur; malè, cum consistentiam unguenti obtineat.

Unguentum digestivum.

℞ therebent. venet. lotae ℥iv.
ovor. vitell. n.º ii. olei hyperic.
q. s. f. unguentum

220. Eo unguento vulgò utuntur chirurgi ad vulnera quævis sananda, at si vulneri putredo immineat, magisq; detergendi intentio sit, addunt mirrham et aloem pulveratam, et unguentum dicitur digestivum compositum; dum labia vulneris sensu adeò exquisito gaudent, ut digestivum ferre ‹non› valeant, id leniunt, addito butyro insulso, v ol. ovor. aut amigdal. dulc. sine igne ppto; itaque plura addunt chirurgi huic unguento, juxta varios vulneris status, et puris qtitatem, et potissimum qualitatem (maximi ↄ momenti in arte chirurgicâ), neq; hic pnt exponi, pptr operis angustiam.

Vnguentum ad ambustiones

℞. infusion. flor. sambuc. — ℔ j. lard. frustul. accendatur lard. et accensum cadat in infusionem flor. sambuc. donec unguenti consistam adipiscatur —

Aliud ad eundem Scopum. —

℞ Lytharg. aur. tenuissimi trit. ℥i. ol. amigd. dulc. sine igne ppti ℥ii. aceti distillat. ℥ß. — misce ft. unguentum. —

Utrumq, parti ambustæ apponitr, Cujus — Calore Liquato, judicio nonnulli, hæc — unguenta recensent inter Litus, Cum hæc Calore Liquata facilè super partem quamlibet extendantur.

Unguentum ad Scabiem.

℞. ~~Flor.~~ Sulphur. vivi lb i. fol. laur. par. v. succ. limon. ℥vi. sal. marin. pulverat. ℥ß. ol. olivar ℥iv. coq. ad unguenti Consistentiam. —

Nota Dum Coctione oleum inspissatur, et debitam Consistentiam acquirere incipit, — folia Lauri st extrahenda. —

Nota 2º hoc unguentum ad scabiem sanandam aliunde praestantissimum et quasi specificum odorem sulphuris longe spargere, quod saepe incommodum pluribus sat notabile videtur; ad hoc vitandum addito sub finem coctionis stiracis calamitae, ℥i. aut altera, flor. sulphur. paritér ℥i. his faetor sulphuris potenter corrigitur. —

alind ad scabiem.

℞. pulp. rad. lenii ℔. ß. —
flor. sulphur. ℥i. flor —
benzoin ℥ii. pingued. agnin.
℔. ii ft. unguentum. —

Sic autem paratur unguentum, pinguedo — prius igne liquanda, liquata caetera adduntur, et spatulâ aliquandiu agitando, intimé commiscentur. —

Datur hoc et quoque, parari unguentum ad scabiem sanandam cum hydrargiro — qui profecto aeque, tuto scabiem sanat ac —

sulphur, nihil-ominus tn, quoniam ptyalismum sepè movet, et humores sepè potenter agitat, jndè fit ut febres aliaq. mala q.p.o.q. accersat. undè sepius unguentum de sulphure adhibent medici ad scabiem sanandam.

Unguentum mercuriale seu pro frictionib.

℞. mercur. vivo è cynnabari revivificat. et optimè ordiè, purgat. ℔. ß. therebent. veneta q. s. axungiæ porcin. jnsuls. ℔. i. f. unguentum.

Sic preparat[ur] mercurius s. q. therebentina extinguit[ur], q[uod] fit agitando mercurium cum thereb. jn mortario eneo, extincto mercurio addit[ur] adeps, mixtio terit[ur] p[er] duos dies jnteg[r]os ut mercurius jn minimas p[ar]ticulas divisus jntimè adipi permisceat[ur].

Si mercurius fuerit rectè revivificatus color unguenti erit grizacco-lividus, at si mercurius

sordibus fuerit inquinatus unguentum nigrescit — ad instar plumbi usti. —

Ex tradita superius formula constat unam — esse mercurii partem pro duabus adipis, adeoque, — si tres librae unguenti sic parentur, erit libra una hydrargyri. — —

Solent autem chirurgi in diversis regionibus diversas hydrargyri proportiones cum adipe adhibere — parisiis ut plurimum hydrargyrus et adeps — ad partes aequales assumuntur, monspelii una portio — tantum mercurii pro 2. adipis libris imo et aliqui unamtantum excipiunt pro tribus axungiae libris. — Sic autem diversa compositio a medico est maxime — notanda, cum majorem aut minorem hydrargyri — quantitatem contineant. —

at maxime consideranda est — unguenti praeparatio. modum hydrargyrus sordibus inquinatus adhibetur, vix aliquae hujus — particulae poros vasorum subeunt, et quidem permiscentur, adeoque, nulla expectanda est lues, —

venereae Curao, cujus rao facile petitr Ex structurâ Cutis, cujus pori adeo exiles et fasensiles sunt, ut solas mercurii particulas tenuiores admittere valeant, eas vero quasi repellunt dum sordib. conjunguntr. Demum necesse quoq. est ut Hydrargirus, therebentinâ probè extinguatr, secus enim dum jungitr corpus, et unguentum calore liquatr, effluit ipse nec poros vasorum penetrat, requiritr adhuc ut unguentum per duos dies admini teratr, ut hydrargirus possit per totam unguenti massam aequabilitè diffundi, secus enim plures erunt hydrargiri particulae in unâ unguenti portione, sed nullae in alterâ. quantitas unguenti ad quamlibet frictionem adhibendam est à ℥ii. ad ℥ß. aliquoties tamen haec quantitas minuitr juxta medici intentionem, raro ultra ℥ß. augetr,

ut cum methodo medicus hoc unguento utatr, conveniens praeparatio est instituenda—

Diluentib, humectantib, edulcantib, — interjectis identidem purgantib, et v. s. — potissimum Celebrata in fine præparaois, — potissimum balnei Domestici, liquato et lævo voluti divite squine, minores fiunt hydrargiro — obices, qui ideirco facilius Concretiones lymphaticas — venereas solvit, sive Corrigit et Expellit. hæc — quidem Longius examen exigerent, d o 17 — hujus Loci ad historiam morborum venereorum — potius pertinent.

Sectio 3a.

De remediis externis solidis

Caput 1um.

De Emplastro et Cerato

Emplastrum est medicamentum Consistentiâ — Solidum dum frigidum est, quod Calore facile emollitur, partium externarum usibus unice dicatum. —
Præter solíditatem, tenacitate adhuc maximâ pollet, quâ partib. facile se agglutinat, exinde — patent eorumdem usus; in resolvit, —

suppuratio͞em auget et promovet, item qui applicatu incalescere facit, tandem penicilla, turundas, aliaq; qb; chirurgi utuntr ad ulcera deliganda facilè continet: varios hujus effectus pete ex eorum l'oo͞re; jdirco adsunt implastra resolvunt, ut Emplastrum de vigo, de Cicuta, alia emolliunt, ut emplastrum de mucilagine, altera suppuratio͞em promovent, ut Diapalma, dyachylum Cum gummis.

Emplastrum Componitr ex Cebo, adipe -aalium, Cerâ, oleo, melle, therebentinâ, pice, lythargo, aliisq; speeb; plumbi Calcinati jis addunt vegetantia, mineralia, jmò et pter varia aalium q jn pulverem rediguntr, q omittendus succus è variis plantarum ptib expressus; qui rarissimè ad Emplastra Componenda adhibetr, modus v̄o praeparandi js ē, igne liquanda tt Cera, sebum, pix aliaq, q pnt liquari jis liquatis adduntr Caetera jn pulverem

redacta; interim si adsint volatilia et spirituosa, ea ō ponenda nisi Coctione finitâ: haec decoquuntur, et spatulâ saepe indesinenter agitantur, donec mixtio spissior facta fuerit; tum vase ab igne remoto, solidiora ejusque mixtio quâ proportione refrigeratur; prius autem vero indurata fuerit, extenditur super mensam oleo illinitam, et ex eâ Cylindri efformantur; refrigerata magis indurantur.

Tot Emplastra, in Pharmacopeis descripta atque in officinis reperiuntur, ut formulas emplastrorum hic proponere, inutile prorsus videatur, unicam tantum proponemus ad cujus instar varia altera possunt parari emplastra.

Emplastrum De Ranis vulgo De vigo Cum mercurio.

℞. Ranar. vivent. n° xii.
Lumbricor. terrestrium.

purgator. ℔. ß. rad. ebul. et
enull. Campan. @. ℥ii. flor.
matricar. schenant. Stœcad.
arabic. @. m. i. vin. austr. ℔.
iv. Coq; ex arte igne lento ad
3ᵃ. ptis Consumptionem Cola
et exprim.

℞. Lythargir. aur. ppi ℔. ii.
axung. porcin. et vitul. @.
℥x. ol. Camomel. lilior. laurin.
@. ℔. ß. misce cum decocto
prædicto, Coq; lento igne ad
emplastri Consistentiam: Dein
addantur Ceræ Citrin. ℔. iß.
refrigeratis permisce oliban.
pulverat. ℥iii. myrrhæ
pulverat. ℥iß. Croc. orient.
incis. et pulverat. ℥i. mercur.
viv. ℔ i. axung. viper. therebent.
et stirac. liquid. @. ℥iv. ft emplastr.

elicitur adhibetur ad tumores lymphaticos quascunque resolvendos, verum si tantum sit vasculorum infarctus, ut resolutio possibilis non sit, suppurationem eorumque promovet, eo utimur praesertim ad tumores syphiliticos sanandos.

Ceratum vi nominis significat quodcunque remedium quod ex cera compositum, usus tamen invaluit apud chirurgos, cerati nomine intelligere solutionem alicujus emplastri in oleo factam, unde aliud est ceratum diapalma, alterum diachili cum gummis, et sic de caeteris; sic vero parant ceratum, certam emplastri quantitatem in oleo liquant super ignem, ita ut ferè unguenti spissioris consistentiam adipiscatur, deinde super frustulum lintei extendunt, et eo utuntur ad vulnera deligenda quoties non adhibent fascias. Ceratum ut videtis est maximi usus, ejus compositio adeo facilis, ut ulteriori non egeat explicatione.

Cap. 2um.

Caput 2um

De pulveribus

Nonnullis pulveribus externis utimur ut — carie affecta ossa desquamentur, carnes superflua in ulceribus et vulneribus, item labia dura et — callosa consumantur, hæmorragia sistatur, — tandem ut dentes dealbentur et in situ fulciantur.

pulvis ossa carie affecta desquamans.

℞. myrrhæ, aloës, aristoloch. — rotund. et euphorb. ana partes — æquales; f. pulvis. —

is pulvis parti tantum carie affecta inspergendus, — vicinas muniendo adversus ejusdem energiam — filo carpto, deinde illum imponitur pulveri — huic totumque in situ fascia circumvoluta detinetur, si vero caries in illa parte sit quæ fascia — involvi non queat, imponitur ceratum diapalma — vel diachilon compositum, aut emplastrum — si gratia visum est. —

pulvis Labia vulnerum dura et Callosa Consumens.

℞ Lapid. Caustic. q. s. f. pulvis.

Eadem sumenda st. Cautiones ac supra, imo majores, propter maj. lapidis Caustici energiam, is quoq., adhibetur ad Carnes praeternaturaliter luxurescentes, errodendas, si autem si vulnus Lapidem Causticum ferre nequeat sine dolore maximo, ejus Loco ponendum est alumen ustum. —

pulvis ad radices sarcomatum venereor. extirpandas. —

℞. fol. Sabin. exsiccator. et ochrae, @. ptes aequales, f. pulvis. —

pulvis vulnera Siccans.

℞. plumbi usti quantum satis, eo inspergatur vulnus.

Cerussa eundem effectum praestat, —

Dein dolorem acutum excitat, et vasa rodit; tandem tunicam vasorum penitus solvendo, escharam nigram et siccam parit, quae ut portio jam mortua, a viventibus separatur, accedente suppuratione, escharâ discussâ, remanet ulcus profundum, quod ideo cavendum, ne vasa rupta ad cicatricem citò perducantur, ex his liquet vasa perpetuo liberè in ulcus, adeoque ex cavitate horum vasorum, serositatem perpetuo effluere.

— Lapis autem admovendus supra musculorum ventrem, numquam supra tendines vasa maj. nec truncos nervorum, ne vis caustica cas parte agrediatur, unde gravium malorum origo. —

— Locus est hic exponere circulos frontalia et epicarpia, quibus antiqui adeo frequenter utebantur, ad varios affectus debellandos, verum —

232. Sparotarum Coalitui Pavet. —

Pulvis Causticus

℞. fol. sabin. exsiccator. et aer. ... ptes aequales ft. pulvis.

adhibetur ad radices sarcomatum — venereor. extirpandas, Convenit etiam in ossium Carie, ut pars ossis mortua a viventibus separetur, et adhuc huic — pulvis causticus Cum praecipitato — mercurii rubro vel albo; Lapide Caustico, — vel Lapide infernali, et si fortius — requirat. Causticum, ad ... — sublimatum Corrosivum. arsenicum — vero numquam adhibendum, est venenum — potentissimum, cujus pericula, ... vara

vulva [illegible] divalent in communem humorum massam, et graves aliasq[ue] stragis edunt. —

Pulvis ad dentes dealbandos. —

℞. coral. rubr. ʒi. oss. sepiæ, crust. pan. usta et cineris tabac. ana. —
fiat æquales. ℞. pulvis.

ad dentes [illegible], [illegible] sordes iis adhærescentes auferunt. —

Pulvis ad [illegible] dentium. —

℞. alum. rup. ʒi. sang. dracon. ʒiii. santal. rubr. aloës et gummi lacca ana. ʒvi. ℞. pulvis. —

2 [illegible] dentes eo pulvere [illegible] [illegible] [illegible] opiata conciliare, pulverem —

236. Cum [illegible] melli [illegible] ut [illegible]dentibus [illegible] [illegible] adhaereat.

Pulvis adstringens.

℞ rosar. rubrar. balaustior. et Cortic. granator. ā. ℥i. alum. ust. ʒii. f. pulvis.

Si oris labia aut aliqua altera pars externa mollis et [illegible] fuerit, aspergatur eo pulvere per aliquot dies repetendo, et pars mollis pristinam tensionem paulatim recuperare poterit.

[illegible] debeamus adhuc de Cauteriis addere, cum externa medicata sint, sufficit [illegible] nulla [illegible] de [illegible] Cautio quo frequenter utimur ad fontanellas excitandas; i. lapis Causticum e medicatum ex Calce vivâ et Cineribus [illegible] factum, adeoq. Causticum potentissimum e, applicatur, i.e. vellicat, —

Dein dolorem acutum excitat, et vasa rodit; tandem extremum vasorum zenitus solvendo, suam nigram et siccam reddit, atque tota nam mortua, a viventibus separatur, accidente suppurare, sanâ divisâ, remanet ulcus profundum, quod obo caveo renlendum, ne vasa rupta ad licatricem cito perducantur, ex iis liquet vasa praestare sine ulcus, adeoque ex siatu horum vasorum, seniitate permetuo effluere.

Lapis autem admovendus supra musculorum ventrem, numquam super tendines, vasa majora, nec truncos nervorum, ne vis caustica carpite agrediatur, unde gravium malorum origo. —

Locus est hic exponere de ulcus frontalia et epicarpia quibus antiqui adeo frequenter utebant, ad varios affectus debellandos, verum —

eorum usus hodie penitus abolevit, aut saltem adeo raro et aliquis tum adhibent, ut nullum peculiare meream examen; ideirco merito caebimus. Cum aliunde hoc ex dicto nomine satis intelligantur, ita et pariter amuletas, quibus tantam virtutem concessere antiqui, ut collo suspensa, aut alteri cuidam parti externa alligata, morbos internos potuisse curari non crediderint; verum hae adeo incerta falsaque demonstravit experientia, ut nullus hodie medicus sit qui ipsis se credat. —

Finis

Index
Formularum

Pars 1a

De Remediis internis ... pag ... 2:
Sectio 1a
De Remediis internis Liquidis 3:

Cap. 1um De potione purgante ------ ibid.
Cap. 2um De potione Cardiaca .... 17.
Cap. 3um De potione sudorifica et diaphoretica 22:
Cap. 4um De potione contra vermes ---- 30.
Cap. 5um De potione diuretica ------- 37.
Cap. 6um de potionib. absorbentib. et adstringentib. 41
Cap. 7um de potionib. emeticis ------ 44.
Cap. 8um de Julapio ----------- 49.
Cap. 9um de apozematib. .... 54.
Cap. Xum De ptizanis et Decoctis ... 60.
Cap. XIum De jusculis .... 78.
Cap. XIIum De Emulsione ------- 93.

Index

Cap. XIIIum de Cremoribus et amigdalatis - - 97.
Cap. 14um De Lacte ejusque præparationibus - - 101.
Cap. 15um de Syrup. et vin. medicat. - - - 110.
Cap. 16um de Ellixir. tinctur. et hydromel - 118.
Cap. 17um De Loochs - - - - - - - - - - 126.

Sectio 2a

De remediis Consistentiâ molli præditis · 131.
Cap. 1um de opiatâ - - - - - - - - - 132.
Cap. 2um De bolo, ~~Confectione et electuar~~ - - - 139.
Cap. 3um De Confect. et electuario - - - 142.
Cap. 4um De gelatinâ et Conservâ - - - - - 149.
Cap. 5um de Extractis - - - - - - - - - - 153.

Sectio 3a

De Remediis internis solidis - - - - 156.
Cap. 1um de pulveribus - - - - - - - - - - 157.
Cap. 2um De pillulis - - - - - - - - - - 161.
Cap. 3um de tabellis seu electuariis solidis et trochiscis - - - - - - - - - 163.

Pars 2a

Index

Pars Secunda

De remediis mediis

Cap. 1.um De Clysteribus ------- pag.. 169.
Cap. 2.um De suppositorio --------- 173.
Cap. 3.um De remediis a utrisque rebus conveniunt. 177.

Pars 3.a

De remediis externis ------------- 184.

Sectio 1.a

De remediis externis liquidis ---- ibid.
Cap. 1.um De balneo et fotu ------ ibid.
Cap. 2.um De linimento et embrocatione ---- 196.
Cap. 3.um de injectionibus -------- 201.
Cap. 4.um De gargarismate -------- 203.
Cap. 5.um De Collirio ----------- 206.

Sectio 2.a

De remediis externis mollibus --- 210.
Cap. 1.um De cataplasmate ------ ibid.
Cap. 2.um De unguentis --------- 214.

Index

Sectio 3.ª

De remediis externis Solidis.... 226.

Cap. 1.um De Emplastro et Cerato .... idem

Cap. 2.um De pulveribus ------ 231.

Finis

